

౧౧౧౨

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
నంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 29-వ తేది శుక్ర వారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ చతుర్థశి ౧౪.

No. 127
నంచిక ౧౨౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు! మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

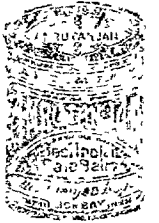

తలనొప్పుల మాన్పును, బాధాపుష్పాట్ల బాపును,
చార్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విజేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

గుంటూరు మండల ప్రధమ వైశ్య మహాసభ

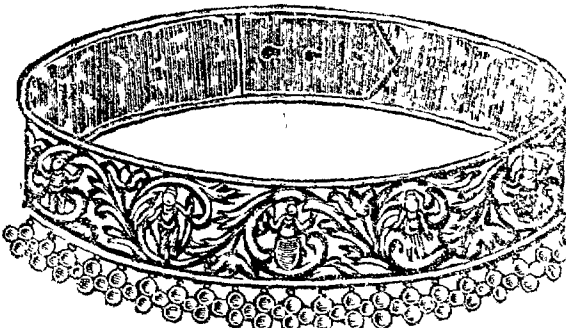
రెంటు చింతల పల్నాడు తాలూకా

ఈసభ యీ వత్సరమున పెప్టెంబరు 10-11-12 తారీఖులందు జరుగబోవుచున్నది గాన వైశ్య
సోదరులు విచ్చేయుటకు ప్రార్థితులు.

(1640)

అలస్యము చేయుక ఒక దఫా చూస్తదర్శన కాలకు వచ్చి పరీక్షింపుడు,

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్త
రలలో నవనాగరకమునకు తగినట్లు తయారు చేయుచును.
పాతికాపరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వేడ
ల్పువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తిరుగు సహా మజారి రు 25
లు మొదలు రు 85 ల వరకు గలదు. పువ్వురాగములు, పట్టె
కెంపులు, కత్తుములు మొదలగునవి చేర్చిన వాటికి ప్రత్యేక
ముగా సొమ్ము యియ్యవలెను. అన్నిరకపు చెండి సవరములం
గారు వెగలు, సామానులు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి.

ఒక సారి నచ్చి ఒకచిన్న ఉరువును మావద్ద తీసిన మానవ్య

కము మీకు తెలియును. మాచిత్ర విచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగు 1-కి ధర రు 1.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 25, వైవాళాబాదుకోడు, మదరాసు. (1)

కావలెను

"గుంటూరుజిల్లా చేబోలిసహకారసంఘవైద్యశాలలో
పనిచేయుటకు ఆయుర్వేదభూషణ పరీక్షలో నుత్తీర్ణుడై అన్ని
ప్రకరణముల ఆయుర్వేదమందులు తయారుచేయుటయందున్న
వైద్యము చేయుటయందున్న అనుభవము కలిగిన వైద్యుడు
కావలసి యున్నాడు. నెల 1కి రు 40-0-0 ల జీతము ఇవ్వ
బడును. దరఖాస్తుదార్లు పెప్టెంబరు నెల 2వ తేదీలోపుగా యీ
క్రింద సంతకము చేసినవారికి యోగ్యతాపత్రముల సహితము
దరఖాస్తులు పంపుకోవలెను.

చేబోలి
గుంటూరుజిల్లా
23-8-24

దేచిరాజు, మురహారిరావు,
సహకారపరపతి,
సంఘాధ్యక్షుడు.

మొత్తసానులు కావలెను

నర్సిపట్నం తాలూకాబోర్డు యిలాకా ఆసు
ప్రతులలో పనిచేయుటకు మొత్తసానులు కావల
యును. ఇందుకు అర్హులైనవారు నదరు తాలూకా
బోర్డు ఆఫీసుకు వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకో
వలెను. జీతం స్కేలు 15-1-25 రెండు రూపా
యిలు యింటిఅద్దెయు పెంపరీ యల వెన్న జి. టి.
ప్రకారం యివ్వబడును.

యమ్. సుబ్బారావు,

నర్సిపట్నము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

మోహినీ తైలము

5 తుళి నూనెల సీసా 1-కి రు. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాసుతుడు మోగమైనది.

ఇదియోపక్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీశిక్షకులవ్యా
యము మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును. మందరల
మోహలానామములకు ప్రాపగు కరుణను మనోహరముగ
జెంచి కాపాడును. ఈతైలమునంతుకల రమణీయముగు నువాసన
చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు
వాలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోయందును పుట్టు
నివ్వదు. దీనియందు మనోహరముగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి
రియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి
యున్నాము. వేయేలకొలది పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

హిందూదేశమున దూది వర్షముపై పన్నులు

బొంబాయిమిల్లు అసోసియేషన్ వారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

హిందూదేశములో దూదివర్షముపై పన్నులు వేయడమునుగూర్చి ఆర్థికంగాని రాజకీయంగాని నిర్ణయములేమీ జరగలేదు. ఈపన్నులు హిందూదేశంలో ఆంగ్లపాలన యొక్క నీతికి భంగకరంగా ఉండటమేగాకుండా మొదటినుంచీ పరిపాలనకు ఎక్కువ ఉపద్రవకరంగా ఉన్నాయి. దూదివ్యాపారముపై పన్నుండటంచే పెక్కుసంవత్సరాలనుండి హిందూజనములేమిట్టల కెంతో ఖర్చుపెడుతోంది. ఇది లాంక మైదుమాలంగా జరుగుతోంది. లాంక మైదుట్టులు ధరించేభాగ్యవంతులకు దిగుమతులపై పన్ను తక్కువగా నుండుట లాభంగా కనుపడుతోంది.

సీమవారిలాభంకై హిందూదేశం దూదిమీద పన్ను వేయటం హిందూజనమెప్పుడు సహించదు. వారు నిద్రనుండి మేల్కొని జాగ్రత్తనస్థలోనికివచ్చారు. జాగ్రత్త అని భార్యప్రభుత్వంకు లాంక మైదువారికి లండన్ మైక్యుప్రతిక ఎడతెగకుండా హితోపదేశం చేస్తూనే ఉంది.

హిందూదేశమునందు అశాంతి

“హిందూదేశములో అశాంతి అనే పుస్తకంలో సర్వములైక పిరాలుగారు.”

“హిందూదేశే స్వేచ్ఛావర్తకుని కీషన్నులు కలిగించే నష్టం యింకోటేదీ కలిగించడంలేదు. ఆంగ్ల ప్రభుత్వన్యాయ సిద్ధాంతమునందు యివి పుట్టించే అనన్యాయము మరొకటేదీ కలుగజేయలేదు. న్యాయసిద్ధాంతముపై నడుస్తున్నాము. అదే ఆధారమనిమాత్రము పాలకులంబున్నారు అని వ్రాసారు.”

ఈ పన్నులచరిత్రము - మొదటిభాగము

ఈ పన్నులచరిత్రం హిందూదేశ రాజకీయ విద్యార్థులందరికీ తెలుసుకాని యిప్పుడు ప్రత్యేకించి వ్రాయడం సాధారణము. తెలిసికొంటే, ఆర్థికచరిత్రలో సమర్థించబడిన విశ్లేషణ అవ్యాయచటాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి కారణం యిక్కడ వ్రాస్తున్నాము హిందూదేశం “దిగుమతులపై పన్నులు తీసివేయబడింది. అవి వ్యాపారంయొక్క స్వేచ్ఛకు భంగకరాలు. అదీ గాక హిందూదేశవ్యాపారికి సీమ వ్యాపారానికన్న లాభకరాలు. కనక దిగుమతిపన్నులు రద్దుచేయబడింది” అని, మాంచెట్టరు వ్యాపారసంఘమువారు హిందూదేశ స్టేటు థ్రెజరీగారికి 1874 లో రెండు విజ్ఞప్తులు పంపారు.

ఈ సమయములో గ్లాస్కోవ్ ను మంత్రిత్వమువీడ ఆల్ఫ్రెడ్ ప్రబలింది. పార్లమెంటు ఆధికారాలని వచ్చింది. ఈ సమయంలోనే విజ్ఞప్తులు పంపబడ్డాయి. వోల్టర్ థామస్, ఎన్నికలకొరకూ ఏ పక్షంకూడా లాంక మైదును నిర్లక్ష్యపెట్టబాలక పోవటంచే యీ విజ్ఞప్తులను ఆదరింపవలసివచ్చింది. ఈ రెండు విజ్ఞప్తులూ హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి విచారణ కొరకు పంపబడ్డాయి లార్డు నార్త్ బ్రూక్ గారు రప్పించి రాజప్రతినిధిగా నున్నాడు. (విజ్ఞప్తుల కనుమరంగ) హిందూదేశ వ్యాపారసమస్య అలోచించడానికి వారొక వర్తకసంఘాన్ని నియమించారు. ఈసంఘములో సభ్యులంతా, ఆంగ్లవర్తకులు, అధికారులు. అందువల్ల యీ సంఘమువారు ఎగుమతిపన్నులు, బాగానేఉన్నాయి ఉండాలినిచే అని ఏకగ్రీవంగా అభిప్రాయం చెలియచ్చారు. 1886 నుంచీ ఎగుమతులపై పన్నులు 100 కి 5 చొప్పునా దిగుమతులపై పన్నులు 100 కి 8 1/2 చొప్పునా అయిపోయాయి.

వైవర్తకసంఘంవారి సహాయప్రకారం వైస్రాయిగారు 1875లో క్రొత్తవ్యాపార చట్టంకోటి సృష్టించారు. ఈచట్టం ప్రకారం దిగుమతిపన్నులు అలాగేవుంచేసారు. మాంచెట్టరు వారితో సమంగా యీదేశంమిల్లులు నాణెమైనవరకు తయారు చేయకుండా ధరలుమాత్రం తగిలముగా తగ్గించారు. ఈజిప్టు ఆమెరికాలమూడిపై దిగుమతి పన్ను 100 కి 5 ఉంచారు.

మాంచెట్టరు వర్తకసంఘమువారి విజ్ఞప్తులఫలితం లేమిటంటే (1)లాంక మైదు వ్యాపారం సృష్టిచేయటం వ్యాపారచట్టములోని (2) ధరలుతగ్గటం మూలాన హిందూదేశపు ఆదాయానికి 88000 పౌణ్డ్రస్టం రావడం.

కాని యిదీ చాల్లేదు. ఈలోగా సీమలో లిబరల్ ప్రభుత్వం పదిపొయింది. కన్సర్వేటివ్ ప్రభుత్వంవచ్చింది. లార్డుసేలి నబరీగారు యిండియామంత్రి అయ్యాడు. ఎన్నికలలో లాంక మైదుకు చేసిన వాగ్దావాలు యిప్పుడు యాయన సెరవేర్చాలి. అందుకని దిగుమతిపన్నులు పూర్తిగా తీసివేయడానికి ప్రయత్నించేయాలి.

వర్తకసంఘంవారి మాచటగానీ 1875 సంవత్సరంవ్యాపారచట్టంగానీవీరికి, వచ్చి లేదు. త్వర ప్రభుత్వరాలు బాగా తీవ్రంగా జరిగాయి. దిగుమతిపన్నులు తీసివేయడానికి కాస్తగూడా ఒప్పుకోలేదు వైస్రాయిగారు. అదీకాకుండా, శ్రీకటరీ ఆఫ్ ఫ్రీట్యు ఆజ్ఞ లేకుండా వైస్రాయిచట్టము సృష్టించబడుతున్న సేలివరీగారి ఆజ్ఞ వైస్రాయిలక్ష్యపెట్టలేదు. దీనికి ఫలితం వైస్రాయిగారి రాజీనామా. కాని అయిన యిండియాకు నష్టం ఒప్పుకోలేదు.

ఆయన తర్వాత లార్డులిట్టన్ గారు వచ్చారు. ఇంగ్లాండు నుండి వచ్చేముందు, దిగుమతిపన్నులు పూర్తిగా తీసివేయ నాకొప్ప మేటిని వీరుచెప్పారు. ఈయన కాన్సిల్లో ఆర్థికసభ్యుడుగా ఉన్న సర్ జాన్ బ్రౌన్లీచేగారికి ఎగుమతి దిగుమతిపన్నులు ఏమీలేకుండా వుండటం మహాయుక్తం. వర్తకం స్వేచ్ఛగాత్రం దాలని యాయనకోరిక అప్పుడే హిందూదేశంలో ఎప్పుడూ రాని కరువు మదరాసుకు వచ్చింది. వెండిధర తగ్గింది. ఈవిషయంలో బ్రౌన్లీగారు జోక్యంకలగ చేసుకోవా వాలూచ్చింది. ఈయన 1877 లో పంపిన ఆర్థిక నివేదికలో దిగుమతిపన్నులు రద్దుచేయలేకపోవడం విచారించు సాధ్యమైనంతవరకూ రద్దు చేస్తానని వ్రాసారు.

ప్రభుత్వసభలో జరిగిన వర్తకుగూర్చి తెలుపుతూ, పూర్తిగా దిగుమతిపన్నులు తీసివేయడానికి విశ్లేషణచే, శాంతి చెమ తగ్గి ఉన్న బట్టలకైనాపన్ను లేప్పించాల్సిందిని సాటివబరీ గారు వ్రాసారు. అప్రకారంగానే 1878 లో ఆర్థికనివేదికం లో లాంక మైదు నుంచి వచ్చే మోటుగడ్డలు నూలు వీటిమీద పన్ను లేదని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వు ఇచ్చినట్లు ప్రకటించారు. ఇలా చెయడం 1879 లో దిగుమతిపన్నులు పూర్తిగా తీసివేయడానికి మార్గం ఏర్పడింది. పన్నులు పూర్తిగా తీసివేయకుండా అధికారులు అసభికారులూ వ్యతిరేకం తీవ్రంగా చూపారు. యీదిగుమతి పన్నులు తీసివేయడం మూలాన 200000 పౌణ్డ్ర యిండియా ఆదాకు నష్టం వచ్చింది. వైస్రాయి కాన్సిల్లో మెంబర్లంతా వ్యతిరేకం చూపారు. బ్రౌన్లీగారు, ఎడ్వీన్ జాన్సుగారు అనుమతలే. అందుకని వైస్రాయి తనకున్న మహాధికారం డిప్రెమెంట్ (పవరు) వినియోగించాడు

ఇది మాంచెట్టరు మొదటిగాలు. 1877 లో మద్రాసు కరువుమాలంగా దక్షిణహిందూదేశం తెప్పల్లి నప్పుడు, హిందూస్థానము 1878 కరువుమాలంగా వేదవడుచున్నప్పుడు, ప్రత్యేకపు పన్నుల ద్వారా కూర్చిన కరువునిధి అయిపోయినప్పుడు, ఆదాప్రయోజనానికి అనగా బట్టలులో లోటు కనుపించినప్పుడు, పరియైన సరిహద్దు కోసం అప్పునస్థానంలో దేశం ఎక్కువ డబ్బువ్యయం చేసేటప్పుడు, యీదిగుమతి పన్నులు తొలగించడం మూలాన ఆదాయంలో కలిగిననష్టం దేశాన్ని అణగారేస్తేనంది.

ఈచరిత్రలో రెండవభాగము

1894 లో యిండియా ప్రభుత్వంకు 8 1/2 కోట్లు రూపాయిలు లోటువచ్చింది. లార్డు హెల్లెగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సంఘం ఏర్పాటుచేయబడింది. క్రొత్తపన్నులు వేయబడినీ ఏమీనా వీరొతుండేమా యీసంఘము కనిపెట్టింది. ఈకమిటీసభ్యుల ప్రకారం దిగుమతిపన్నులు మట్టివేసారు. అయితే దూదిబట్టలకు మాత్రం తీసివేసారు. ఇది యిండియాలో ఉన్న సీమవారికి, దేశస్థులకు న్యతిరేకమైంది. అందుకని గోల పుట్టింది. దూదిబట్టలదిగుమతి పన్ను లేకపోవడంచే 2 కోట్లు నష్టం ప్రభుత్వంకు నిలిచే ఉన్నది. రెలిమ్యావాలీమీద పన్నులచే తీసినవడ్డరి 1 1/2 కోట్లు. దీనినిబట్టి యింగ్లాండునుంచి వచ్చేబట్టలెంత మెత్తంవో గ్రహించవచ్చును. ఈ అసంతృప్తికమైన పని 1894 లో చట్టంగా మారి వాస్తవరచట్ట మనిపించుకొంది.

ఈరెండకోట్లలోను శ్రీకటరీ ఆఫ్ ఫ్రీట్యుకు తెలిసింది. నష్టం భరించేసుకొనేందుకు అవసరమైతే దూదివరకు దిగుమతి మీద మట్టి పన్ను దగిలించమన్నాడు. కాని హిందూదేశపు పరకుకన్న ఈదిగుమతులమీది పన్నులుతక్కువ వేస్తున్నారు హిందూదేశపుపరకులపన్ను బాధివేస్తున్నారు. అనకుండా జాగ్రత్తగా ప్రవర్తించమని సలహా యిచ్చాడు స్టేటుశ్రీకటరీ గారు. అందువల్ల సర్ జేమ్సుచెట్టరెండుగారు హిందూదేశపు పరకు ఖర్చువుతోందో, సీమపరకు ఖర్చువుతోందో కనిపెట్ట

మన్నాడు. ఆ సంగతి తెలిసికొని దిగుమతి అయ్యేదూది వస్త్రాలమీద 100 కి 5 చొప్పున, అన్ని విధాల నూలు మీద 100 కి 8 1/2 చొప్పునా (యిండియా మిల్లులలో యారై నాసరే, దిగుమతిఅయినా సరే 24 నేర్లపైనుంటే) పన్ను వేయవచ్చునని సలహా యిచ్చాడు. బాగా విచారణ చేసిన మీదట చెప్పిననూ శ్రీకటరీగారికి నచ్చలేదు. అందుకని వారు యిండియాలో తయారైనా సరే, దిగుమతియినా సరే నూలుకు 100 కి 5 చొప్పునా, (24 నేర్లకు బదులు 20 నేర్లకే) పన్ను వేయమన్నాడు. ఇది యిండియా ప్రభుత్వము సలహాలకు విరుద్ధంగా 1894 చట్టంలో చేర్చబడ్డాయి.

అయితే ఈపన్నులు చాలాకాలం వుండలేదు. లాంక మైదు దూదివరకుల ఒత్తిడెక్కువైంది సీమవరకానికి సంబంధించినంతమట్టుకు యీపన్నులు బట్టలకధికంగా వున్నాయి. నూలుకే తక్కువ అని చెప్పగొన్నారు. అందుకని లాంక మైదు వర్తకుల లాభంకోసం యిండియా ప్రభుత్వం, వ్యతిరేకాభిప్రాయములయొక్క దృఢత్వం గమనింపకుండా నూలుమీద కాదు బట్టలమీదనే పన్ను వేసేమన్నారు. ఎగుమతిపన్ను 100 కి 8 1/2, దిగుమతిపన్ను 100 కి 5 నుంచి 8 1/2 కుతగ్గించారు. నూలుమీద పన్ను లేదన్నారు. దీనిమీద సక్రావిరుద్ధనాలు బయలుదేరాయి. ఇండియా ప్రభుత్వంనాదు లజ్జ నాచలేకపోయారు. ఇదిమేము స్వీకరిస్తే చేసిందికాదు. సీమప్రభుత్వము (+ హోముగవర్న మెంటు) వారి ఆజ్ఞప్రకారం యిలాచేశాము అని ఒప్పుకొన్నారు. ఇంతవిమర్శన జరుగుతున్నా 1896 యీపై పన్నులు చట్టంలో విగించారు. అప్పటి నుంచి యిప్పటివరకు యిండియానుంచి ఎగుమతిమీద బట్టలమీద 100 కి 8 1/2 చొప్పున అనులోనేఉంది. 28 ఏండ్లనుంచీ మిల్లువర్తకము ఈపన్ను భరించుతోంది. హిందూదేశంలో యింకొక వర్తకాని కిట్టి పన్ను లేదు. అన్ని పక్షాలవారు యీ దూదిబట్టలపై పన్ను పనికిరాదని నిరసనభావాలు తీవ్రంగా చూపారు.

1916 లో యుద్ధంకోసం క్రొత్తపన్ను వేసి, ఉన్న పన్నులు నిర్మించేసారు. కాని బట్టలమీద దిగుమతిపన్ను 100 కి 8 1/2 గానే యుంచారు. ఈపన్ను నిర్మించేయకపోవడంమూలాన దేశంలో కొంత కలవరం పుట్టించింది.

దిగుమతిపన్ను 100 కి 5 చేయవలసిందని ఒక తిర్మానము ప్రభుత్వమువారికి దేశీయులు పంపారు. ప్రభుత్వంవారి తీర్మానానికిసానుభూతిచూపారు. కాని యుద్ధసమయంలో ప్రాతనిర్మలు బయటికితీసి, మార్పులు జరుపవచ్చని యింగ్లీషులతో ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞ యిచ్చారుగాన యీ తిర్మాన ప్రకారం చేయుటకు అసమర్థులవున్నారు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు, యుద్ధ మైనతర్వాతదిగుమతిపన్నులను హెచ్చించుచివయం యోచిస్తామని హోముగవర్న మెంటు చెప్పనున్నదని లార్డుహెల్లెగారు ప్రకటించి, యీసంగతే బహిరంగంగా రికార్డుచేసారు. అంతేకాకుండా యుద్ధంకాగానే ఎగుమతిపన్ను ఆర్థికసభ్యుల వనంబించి తీసేస్తామనిన్నీ, ప్రస్తుతం 100 కి 8 1/2 చొప్పునే ఉంటుందనిన్నీ సార్వభౌముడు వాగ్దానము చేయవలయుననిన్నీ కోరుతు బహిరంగంగా రికార్డుచేయబడ్డది.

1917 లో డబ్బు యింకా కాలరసివచ్చుటచే దిగుమతి పన్ను 100 కి 7 1/2 చేసారు. 1922 లో అన్నిటిమీద దిగుమతి పన్ను 100 కి 15 చేసి బట్టలమీద 100 కి 11 చేసారు.

ఈకోణవరకూ ఉన్నస్థితి యిది. 1917 లోను 1922 లోను లాంక మైదువారు శ్రీకటరీ ఆఫ్ ఫ్రీట్యుద్వారా దిగుమతి పన్నును తగ్గించుకొందామని యత్నాలుచేసారు హిందూజనులు వ్యతిరేకంగా వున్నా డబ్బు అవసరానిబట్టి యుద్ధసమయంలో హెచ్చించారు. బాగానేవుంది, గాని హిందూదేశంమిల్లులోతయారయ్యేబట్టలమీద పన్ను వేయుటకు కారణం కనుపడిదు. గవర్న మెంటు హిందూదేశంజనలమాలమీద మాకు ఖాదరులేదని బహిరంగంగా చెప్పి పన్ను తీసివేయబడవని చెప్ప నూడదా?

హిందూదేశపు దూదిబట్టలపై ఎగుమతిపన్ను వేయుటూదని రుజువుచేయుటకు సకారణములైన సమర్థులనులై వాడు ము లీకొంద వ్రాయుచున్నాము. (గతము)

లెంగుబొరు, ఆగస్టు 27:— పూమరుగారు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమింపబడుటచే వారితోసానుభూతి ప, చేయుటకు లెంగుబొరుజిల్లా అందుకెవన్ను జడ్జి క. రావస్వామి: అయ్యరుగారు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి, ఆగస్టు 28:— బ్రాఫీక్ సూపర్వైంటెంట్ గారై:— ఈలోడ్డు తిరుచినాపల్లికి స్వరణముబంధ సరాసరిగా పోవుట ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. ఎప్పటి నుండిపోవునది ముందు తెలియచేయబడును. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు
(30-8-24)తేది బెజవాడలో నివారణార్థి

“సా వి త్రి” నాటకమును

ప్రదర్శింతురు.

కె. పట్టాభిరామయ్య,

కార్యదర్శి.

మదరాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటేలు చేయబడినది)

నోటీసు

1924 వ సెప్టెంబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి
మీటరు గేజ్ మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకల
యందు కొన్ని మార్పు లుండును. ముఖ్యముగా
ఈదిగువ తెలుపబడినవాని గమనించవలెను.

ఈదిగువ తెలుపబడిన బండ్లు

రద్దు చేయబడును.

మరాఠ్ నుండి పగలు 2 గం 10 నిమిషములకు బయలు
దేరి పూనా మరుసటిరోజు ఉదయం 6 గం 25 నిమిషములకు
చేరునట్టి నెం 17 రు మిక్సెడ్ బండి.

పూనా నుండి రాత్రి 12 గం 45 నిమిషములకు బయలు
దేరి మరాఠ్ మరుసటిదినం సాయంత్రం 4 గం 50 నిమిషము
లకు చేరునట్టి నెం 18 రు మిక్సెడ్ బండి.

నెం 17 రు మిక్సెడ్ 3 వ తరగతి బండి ప్రస్తుత కాలపరి
మితి ప్రకారము సోమవారము, గురువారములందు మాత్రమే
పోవును.

నెం 41 రు మిక్సెడ్ బండి గడగ్ నుండి రాత్రి 10 గం
35 నిమిషములకు బయలుదేరి హుబ్లి రాత్రి 1 గం 20 నిమిష
ములకు చేరును.

నెం 42 రు మిక్సెడ్ బండి హుబ్లి నుండి రాత్రి 3 గం 25
నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ ఉదయం 5 గంటలకు చేరును.

ఈదిగువ ముఖ్య మార్పులు

తెలుపబడియున్నవి

నెం 15 రు పార్శ్వ ఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరు నుండి
నుండి మధ్యాహ్నము 1 గం 50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 3 వ రు మిక్సెడ్ కొల్హాపురము నుండి పగలు 10
గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరి మరాఠ్ పగలు 12 గం 30
నిమిషములకు చేరును.

నెం 4 వ రు మిక్సెడ్ మరాఠ్ నుండి పగలు 11 గం 30
నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపురము పగలు 1 గం 30 నిమిష
ములకు చేరును.

నెం 73 రు మెయిలు బెంగళూరు నుండి రాత్రి 8
గం 40 నిమిషములకు బయలుదేరి గుంతకల్ ఉదయం 6 గం 40
నిమిషములకు చేరును.

నెం 74 రు మెయిలు బెంగళూరు నుండి ఉదయం 7 గం
55 నిమిషములకు చేరును.

నెం 45 వ మిక్సెడ్ బండి హోల్ నేటనుండి మధ్యాహ్నము
2 గం 30 నిమిషములకు బయలుదేరి కొత్తూరు సాయంత్రం
6 గం 22 నిమిషములకు చేరును.

వీలుగలచోట్లలో ముఖ్యమైనవిగా బోవు బండ్లకు
అనుకూలముగా నుండునట్లు యితరబండ్లు, ప్రాంతీయ సులభమైన
బోవుబండ్లు కూడ స్వల్పముగా మార్పుబడినవి.

పూర్తివివరములకు ప్రతిష్టేయములలోన త్వరలో విక్రయ
మునకు దొరకునట్టి కాలనిర్ణయపట్టిని చూడుడు.

వెల సినా 1-1-1 పేజీలు మొదలు 4-0

ఈనూతన లిలకురాచిన పేజీ 4-1 నుండియును. చర్య

ముఖ్యమైనవిగా పోని యిండ్లక కేంద్రములు పెరుగును.

అమృతాంజనం డి.నో, మదరాసు - గాంధీ.

ఒక నాయకు స్త్రీ హత్య జేయుట

7 గురికి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింపబడెను

కాలిక్టు, ఆగస్టు 26:—వడల్ల పురాత్ అమ్మకు అమ్మ
యను ఒక నాయకు స్త్రీ చంపినందుకును చంపుటలో సహా
యము చేసినందుకును స్త్రీకూడ మేజిస్ట్రేటు విచారణకు తెచ్చిన
4 గురు వాయులు 6 గురు పన్నానలయొక్క శిక్షను
నేడు టి. వి. నారాయణ నాయకు గారు
వి. ఏ., వి. యల్ కాలిక్టు జిల్లా అండు
సెషన్సు జడ్జి పరిష్కారముచేసిరి. మొత్తము 12 గురు ముద్దాయి
లలో యిద్దరు మలబారుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు అనుమతిమీద అప్రూ
వరులుగా అంగీకరింపబడిరి. వారిలో నొకడు నాయకు, రెండవ
వాడు కులముచేత పానిక్కురు. ఫిర్యాదకర్త యిది. అమ్మకు
అమ్మకు భర్తనుండి కొంత ఆస్తి సంక్రమించెను. ముద్దాయిలు
అతని మేనల్లుండ్రు. పెనిమిటిచనిపోయినతరువాత ఆ మేకొరకై
కట్టబడిన ఒక యింటిలో ఆమె నివసించుచుండెను.

ముద్దాయిలైన మేనల్లుండ్రు ఎప్పుడును భావ్యముకావలె
ననియు డబ్బుకావలెననియు ఆమెను బాధించుచుండిరి. ఈమె
వ్యవహారముల నన్నింటిని రామనాయకు అను నాతడు చూచు
చుండెను. ఇంక కొన్నివారములకు హత్య జరుగు ననగా
రామనాయకును తనకును సరిపోయిన వేరొక యింటిలో
నుండుటకు ఆమె యేర్పాటు గావించుకొనెను. తమ బాధను
తప్పించుకొనుటకయి ఆమె వేరొక యింటిలోనికి పోవుచున్న
దని తెలిసిన మేనల్లురు ఆమెను చంపవలెనని నిశ్చయించు
కొనిరి. ఆమె వేరే నివసించినయెడల ఆ స్థిలో తమకు హక్కు
పోవునని వీరికి భయపడెను. కావున మొదటి ముద్దాయి
ఉన్ని నీనాయకు అప్రూవరయిన జెలు పానిక్కురుజగ్గకు
పోయి ఒడియనలను (మంత్రిగాండ్రు సంపాదించిపెట్టెను) అడి
గెను. జేలు పానిక్కురు రెండవ ముద్దాయియైన పన్నంముప్పిల్లి
వద్దకు తీసికొనిపోయెను అతడు హత్య జేయుటకు తక్కిన 3
గురు పన్నానలను కుదిర్చెను. మొత్తము 4 రిద్దరు హత్యము
చెప్పిరి.

ముద్దాయిలు వలపురం డివిజనులు మేజిస్ట్రేటువద్ద తమ
నేరమును ఒప్పుకొనిరి గాని సెషన్సుకోర్టుపోలీసువారు బాధిం
చుటవలన ఒప్పుకొంటిమని చెప్పిరి. ముద్దాయి లందరూ తాము
నిర్దోషులమని చెప్పుకొనిరి. విచారణ 10 దినములు జరిగెను.
న్యాయమూర్తి నేడు మొదటి ముద్దాయి ఉన్నిరి నాయకు
కను 6 పన్నానలను ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించెను. తక్కిన
ముద్దారు ముద్దాయిలను విడుదల చేసెను. అప్రూవరు రిద్దరు
కూడ విడుదల చేయబడిరి.

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

జెయిలు కోర్టు

రాంచీ, ఆగస్టు 27:— 1919 - 20 సంవత్సరము జెయి
లు కమిటీవారు చెప్పిన విషయములనుబట్టియు రాజకీయము
లలో మెలగుచున్న పూను కలుగుచున్న వ్యయలనుబట్టియు శ్రీ
హరబిరిస్సా జెయిలుకోర్టును తిరిగి యేర్పాటుజేయవలెనని ప్ర
భుత్వమువారి నమరునామా శాసనసభలో నేడొక తీర్మానము
గావించబడెను.

శ్రీ శివారములు

తీర్మానము శివారములలో వేదికగాని సభలో చర్చింప
కుండా అమలులోనికి తీసుకొనివచ్చుటకు బడ్జెట్
లో రావీయ కూడచనిచురియొక తీర్మాన
ము గావించబడెను. ఈతీర్మానమున కనుకలముగా 88 గురును
ప్రతికూలముగా 24 గురును ఓట్లు నిచ్చిరి.

గాంధీ సర్ డబ్ల్యూ మెప్పూనగురు ప్రభుత్వమువారు
చేయగలిగినట్లు తీర్మానమును యిండియా దొరతనమువారికి
పంపుటచేసిన చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

చొంబాయి పురపాలక సంఘము

5వ యేండ్లు దాటినవారు సభ్యులుగా

నూతనముగా ?

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:— పురపాలక సంఘముగా
5వ యేండ్లు దాటినవారు సభ్యులుగా నుండరాదని లిక్విడగాను
తెల్పిగారు చెట్టిన తీర్మానమును బొంబాయి పురపాలక సంఘము
వారు వివాదించిరి. చర్చాపుస్తకములయొక్క. (అ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతరులకు

ప్రభుత్వోద్యోగములు

యోగ్యతకరబరచిననో నగును

ధార్వాడ, ఆగస్టు 26:— బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు
రొసంగిన సన్మానపత్రమునకు జవాబుచెప్పి, ప్రభుత్వోద్యో
గము లిచ్చుటలో బ్రాహ్మణేతరులయెడల అనుకూలభావము గను
పరుపవలెనని వారడిగినవిషయమునుగూర్చి బొంబాయి గవర్నరు
జిల్లు చెప్పెను. ముఖ్యవిషయ మేమనగా, ఆయా ఉద్యోగము
లకు తగినట్లుగా వారు విద్యాసంపన్నులై యుండవలెను. అను
కూలభావమువలన ఉద్యోగములను సంపాదించుట స్వతంత్ర
జయము కానేరదు. బ్రాహ్మణేతరులందరూ పరిపూర్ణలక్షణ
ములతో వారివారి యోగ్యతలవలననే ముందునకు వచ్చుచుం
డుట చూడవలెనని అభిలషించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

వందనహాసము

తిరుచనాపల్లి, ఆగస్టు 26:—వందనహాసము అన్ని
యూ చూచి రెవరెండు పాల్ల గారు సర్వెంట్యూ ఆఫ్ యిండియా
సొసైటీ పి. జి. శివస్వామి అయ్యరుగారితో కలిసి వందనాధి
తులకు సహాయము జేయుటకు ఇచ్చటికి వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

ముర్రాసు శేంద్రవరద సహాయనిధి కార్యనిర్వాహక
సంఘముయొక్క సభ యొకటి శనివారము 30-వ తేదీన జై.
యం. సి. ఏ. మండరమున వారి గదిలో సాయంత్రం 5 గంట
లకు జరుగును. (అ. ప్రె.)

దగ్గు, నరముల బలహీనత,

దేహమునందుండు అత్యుష్ణము

మొదలగువాటిని త్వరితముగా

కుదుర్చుబొవధము

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురనివాసియును, ప్రస్తు
తము మద్రాసు, జార్జి టౌను, ఆస్మీనియన్ వీధిలో,
నెం 72 రు గృహమునందుండు స్వామి పండిత
ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వారు నాకు 2
నం. రములుగానుండినదగ్గు, నరములబలహీనము,
అత్యుష్ణము మొదలగువాటికి చికిత్సచేసిరి. నాశితి
విక్కిలి హానికరముగానుండెను. అంగ్ల, ఆయుర్వేద
వైద్యులవద్ద బొవధముతీసికొనియు నిరుపయోగ
మాయెను. తుదికు నేను స్వామి పండిత ఎన్. శ్రీని
వాసఅయ్యంగారునద్దకు చికిత్సకై వెళ్ళితిని. వారు
గడచిన రెండుమాసములనుండి నాకు బొవధము
నిచ్చిరి. వారిబొవధములచే గలిగిన అద్భుతగుణము
లనుగురించి నాలభిప్రాయమునుసంతోషముతోతెలి
యజేయుచున్నాను. నేను వారిచికిత్సలో నుండుకా
లమందు నాగేరీరమునందున్న ఒక రహస్యస్థలము
నందు వాపు కనిపించెను. నదరు సంగతిని స్వామిజీ
వారికి తెలుపుటకు 10 దినములవరకు సంగోచించు
చుంటిని. దినేదిన వాపువికారముగా పెచ్చుచుం
డెను. తరువాత స్వామి జీవారితో నదరు సంగతిని
తెలిపితిని. వారు దానిని 5 దినములలో బాగుచేసిరి.
ఇతరులుకుదర్శిలైన వ్యాధులను స్వామిజీవారు తప్ప
క బాగుచేయుగలరని అతని సహాయము కోరువట్టి
రోగులకు దృఢముగా సిఫార్సుచేయుచున్నాను. వా
రు రోగులయెడమిక్కిలి దయతో ప్రవర్తించుదురు.

వి. వి. కృష్ణారావు.

జెట్ ప్రాంలు రాజాగారి ఆల్లము. మూర్ఖకొండ, 21-8-24
ప్రస్తుత విలాసము:— వారాయుగబాగ్ కెత్తిద్రో.
(ప్రకటన) పోట్ల హంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

5.0-0	అవ్వారి వెంకటవరదయ్య	5.0-0
5.0-0	పూటుకూరి ఆదిశేషగారు	1.8-0
5.0-0	గుడిపూడి నరసింహం	1.8-0
5.0-0	శిఖాకొల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	1.0-0
5.0-0	మరికిపూడి రామలు	1.0-0
5.0-0	గట్టుపల్లి అంకమ్మ	1.0-0
4.0-0	కొలిశెట్టి ఆదినారాయణ	1.0-0
4.0-0	పద్మనాభుని కోటయ్య	1.8-0
5.0-0	పెనుగొండ బ్రహ్మయ్య	1.0-0
3.0-	కొత్త రంగయ్య, వెంకటసుబ్బారావు	5.0-0
5.0-0	దివ్వెల నాగభూషణం	3.0-0
4.0-0	గొడవర్తి లక్ష్మయ్య	1.0-0
5.0-0	రాజుపాలెం రామమూర్తి	2.0-0
1.0-0	ఈ హనుమంత రావు	1.0-0
10.0-0	సున్న ఆదిశేషయ్య	2.0-0
2.0-0	గాంధిభట్ల	0.8-0
5.0 0	బొలిశెట్టి పేరయ్యగారు పరమగాంధీభట్ల	4.0-0
10.0 0	కూర్కూరి వెంకటసుబ్బయ్య	3.0-0
2.0-0	చేబ్రోలు సోమలింగం	2.0-0
10.0-0	కోట సుబ్బయ్య	2.0-0
1 0-0	మద్దాల పేరిశెట్టి	1.0-0
1.0-0	కాజా అమరయ్య	1.0-0
2.0-0	పచ్చిపులుసు సుబ్బారావు	1 0-0
2.0-0	కొత్తమాను వెంకటకృష్ణయ్య	1 0-0
2.0-0	చుండూరు వెంకటసుబ్బయ్య	2.0-0
3.0-0	గంధి వెంకటసుబ్బయ్య	1.0-0
2.0-0	కొత్త రాఘవులు, ఆకుల వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు	2.0-0
2.0 0	మువ్వల ఆంజనేయులుగారు	2.0-0
2.0-0	మువ్వల దుర్గయ్య	3.0-0
2.0-0	చుండూరు సుబ్బయ్య	1.0-0
4.0-0	దివ్వెల తాతయ్య	1.0-0
6.0-0	పులకన వెంకటసుబ్బయ్య	0.8-0
10.0-0	తాత వెంకటకోటయ్య	1.0-0
2.0-0	కర్నూట వెంకటసుబ్బారాయుడు	1.0-0
2.0-0	చుండూరు రామసుబ్బయ్య, మల్లయ్య	2.0-0
4.0-0	పచ్చిపులుసు భద్రయ్య	2.0-0
2.0-0	నాగారపు చెంచయ్య కంపెనీ	2.0-0
2.0-0	రెంటాల బసవయ్య	2.0-0
3.0-0	పూటుకూరి లక్ష్మయ్య	3.0-0
10.0-0	చుండూరు నాగభూషణం	2.0-0
2.0-0	పొట్టి వెంకటప్పయ్య	3 0.0
1.0-0	చుండూరు కోటయ్య	2.0-0
1.0-0	పల్లంపట్ల అప్పిశెట్టి	1.0-0
1.0-0	సున్నా సుబ్బయ్య	1.8-0
1.0-0	కూర్కూరి పీరాస్వామి	2.0-0
1.0-0	మాన వెంకంశెట్టి	1.0-0
1.0-0	తీగెల ఆంజనేయులు	1.0 0
4.0-0	మద్దు వెంకటసుబ్బయ్య, లక్ష్మయ్య	2.0-0
2.0-0	చేమల కోటయ్య	1.0-0
2.0-0	గ్రంధి వరదయ్య	2.0-0
1.0-0	గుగ్గిలం రంగనాయకులు, రాఘవులు	2.0-0
4.0-0	పొట్టి సుబ్బారావు, పోకూరి రాఘవయ్య	3.0-0
1.0-0	గుగ్గిలం ఆంజనేయులు	1.0-0
4.0-0	శిరాం గోవిందరాజులు	1.0-0
1.0-0	గ్రంధి లక్ష్మీనారాయణ	1.0-0
1.0-0	బొగ్గవరపు పేరయ్య	1.0-0
1.0-0	శేలప్రోలు సుబ్బారావు	1 0-0
5.0-0	నాగవరపు వెంకటకోటయ్య	1.0-0
2.0-0	శిఖాకొల్లి రంగయ్య	1.0-0
2.0-0	చుండూరు సుబ్బయ్య	1.0-0
1.0-0	చేబ్రోలు స్వామి	1.0-0
2.0-0	గ్రంధి సుబ్బారాయుడు	1.0-0
2.0-0	చుండూరు నూర్యనారాయణ	1.0-0
1.0-0	గ్రంధి రంగయ్య	1.0-0
2.0-0	యెమ్మల రామయ్య	1.0-0
2.0-0		
5.0-0		మొత్తం 865.8-0
2.0-0	వ. ము. ప్రసాదరావు,	
2.0-0	జిల్లాసంఘకార్యదర్శి, 26-8-24.	
2.0-0		

ప. ము. ప్రసాదరావు,
జిల్లాసంఘకార్యదర్శి, 26-8-24.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మెట్లు సాధ్యమగును?

ఆర్థికవ్యవహారములకు ప్రత్యేకసభ్యు డుండవలెను

భారతసంస్కరణముల విచారణ

ఆడిటరు జేనరలు సర్ ప్రే డరికు గాంట్లెటు సూచనలు

మ హా మ్మ దీ య ప్రాతినిధ్యము

షాఫదు అహమ్మదు ఖానుగారి (సం|| రా|| శాసనసభ్యుడు) సాక్ష్యము

(అ. ప్రి. పైవలు వర్షము.)

సిక్ఖా, ఆగస్టు 28:— శేడు సంస్కరణముల విచారణ సంఘమువారు ఆడిటరు జేనరలు సర్ ప్రే డరికు గాంట్లెటు గారిని విచారించిరి.

రాష్ట్రములనిలువ-భారతప్రభుత్వము

అధ్యక్షుడు (ప్రశ్నింపగా) సాక్షి ప్రత్యక్షుల మిచ్చుచు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు నిలువయున్న డబ్బు భారత ప్రభుత్వము వద్దనున్న వారు వడ్డీనిచ్చుటలేదనియు, కాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు తీసికొనదగిన దానికన్న యెక్కువ దీసికొనిన యెడల వడ్డీ తీసికొనదగినది యెక్కువ. ఇందుకు కారణము డబ్బు నిలువ నెలనెలకు మారుచుండును. వచ్చినకష్టమేమనగా, భారతప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల లెక్కలను సంవత్సరాంతము వరకును తేల్చుచున్నారు. వారు నెలనెలకును జమాఖర్చుల బెట్టెదరు. కాని ఒక కాలముండి మరియొక కాలము మార్పులనేకములు జేయవలసియుండును. ఈ కష్ట మంతయు యెందుకని పోకర్తము కొరకు సంవత్సరాంతమునకే జమాఖర్చు తేలుచుండును. కావున యే రాష్ట్రీయముయొక్క ఆర్థికస్థితినిగాని నెలనెలకును డెబ్బుట సాధ్యముగాదు. ఇందులకు కొన్ని లెక్కల సర్దుబాటులు గావలయును. అది సంవత్సరాంతమునకు గాని కాదు. కాని యీ లెక్కల సవరింపులన్నియు దీసివసి సర్వ త్వరములో నెప్పడో ఒకసారియే ముఖ్యమైన సవరింపులు చేసి, మిగిలిన వానిని సంవత్సరము మొత్తముమీద నెలనెలకును సవరింపవచ్చును. ఈ సవరణ లన్నియును జేసి ఆయన 1921-22 సం|| ములో రాష్ట్రీయముయొక్క నెల వారీనిలువను చెల్వెను. కాని నెలనెలకును నిలువయెట్లు మారుచుండునో చూపుటకని కొన్ని సవరణ లింకను జేయజాలక విడిచివేసెను.

రాష్ట్రములవారీనిలువలు

బెంగాలులో మార్చి నెలలో 87 లక్షలు నిలువయుండి ను. రెండు నెలల లక్రింధడికెంబరులో 52 లక్షలు లోటుండెను. బాంబాయిలో ఆభివృద్ధికార్యములకై ఋణముదీసికొనుటవలన సంఖ్యలు మారెను. కాని నిరుపశ్చిబవరిలో 442 లక్షలుండి అక్టోబరునాటికి 162 లక్షలకు తగ్గిపోయెను. రాష్ట్రీయములకు నిలువయున్న డబ్బును కేంద్రప్రభుత్వము నిలువయున్న దానితో కేర్చి ఇంపీరియలు బాంకులోనుండి భారతదేశములో ప్రతిప్రెజిడెంట్ కు కరెన్సీ పెట్టెట నుంచెదరు.

అధ్యక్షుడు:— ఇంపీరియలు బాంకునుండి ప్రభుత్వము వారికి వడ్డీయేమిన్నీ రాదా?

సాక్షి:— అమాట సత్యమని నమ్మెదను.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

అధ్యక్షుడు:— రాష్ట్రీయములకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండు నెడల ప్రతిరాష్ట్రీయమును తమతమ ఆయవ్యయమార్గముల కొరకు సవలయునుగాదా?

సాక్షి:— అవును.

సాక్షి యింకను జెప్పుచు ప్రభుత్వముయొక్క అప్పుల స్థితి లెక్కలో యేది రాష్ట్రీయమో తేల్చుటనుగూర్చి యింకను నిర్ణయింపలేదని చెప్పెను. ఇప్పుడు ఆ భాగము లెక్కయంతయు కేంద్రప్రభుత్వమునకు సంబంధించినట్లే భావించుచున్నది. నిలవడబ్బును వేడుకేయుట ఆచరణయోగ్యమగు రాజ్యాంగము నందు సాధ్యముగాదు. ఇట్లు జేయవలెనన్న భారతప్రభుత్వము వారు అప్పు ఆస్తిలెక్కలలో కొంత నిజముగా రాష్ట్రీయములకు సంబంధించినదని అంగీకరించి ఆ లెక్కలో డెబ్బు పెట్టెముత్తము

లను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కిచ్చివేయ సిద్ధముగ నుండవలయును.

అధ్యక్షుడు:— నిలవయున్న డబ్బు విషయమై మీరీకష్టమును డెల్చుచున్నారు సరే. భారతప్రభుత్వమువారు ఇంపీరియలు ప్రభుత్వమునకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును మధ్య ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును స్థాపింపగోరు నెడల యీ నిలువ విషయమైగాక మరియే కష్టములైన నుండునా? దేహజిటులను పంచిపెట్టుటలో నేమైన కష్టముండునా?

సాక్షి:— అప్పుల స్థితి లెక్కలో కొంత భాగ మన్నపుడు నామనస్సులోనున్నదదియే. భారతప్రభుత్వమువారు పెద్ద రొక్కపు నిలవజూపించి తమంతట తాము ప్రారంభించుటకు నిలుజూపినదప్ప రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యములకు అంగీకరింపజాలవు. ఇప్పటివరకీ పరిస్థితులలో ఆ రాష్ట్రీయములనే కనుటకు వలెనై నది. రాష్ట్రీయముల దేహజిటులను వారిలో భాగముగ నియుండునటుల హామ్యము గుర్తించుటయే. ఏ రాష్ట్రీయమైనను ఒక బ్యాంకుతో స్వయముగ నేర్పాటుల జేసికొనవలెనన్న పెద్ద నిలవయుండునాని సంవత్సరములో నెప్పుడుగాని లోటు బడకుండునటుల ఆలోచించుకొని ప్రారంభము జేయవలయును. లేకున్నయెడల ఆ బాంకు యెప్పుడు బట్టిననపుడు లెక్కయడుగ వలసియుండును. ఇంకొక మార్గ మేమనగా ప్రతి రాష్ట్రీయమును ఖర్చునట్లించియున్న డబ్బును నిలవజేయవచ్చును. లేదా ఆ దాయము నెక్కువ జేసికొనవచ్చును. ఇట్లు జేయ యే రాష్ట్రీయమును యివ్వవడడు (నచ్చు) లేదా భారత ప్రభుత్వమునకు నిలవయున్న రొక్కమునుండి చాల డబ్బు దీసికొని ప్రారంభింపవచ్చును.

అధ్యక్షుడు:— అక్టోబరులను అడిటునుండి తేరుజేయవలెనను లేదా?

సాక్షి:— ఈ విషయమును గూర్చి భారతప్రభుత్వ ఆర్థిక శాఖయందు కొందరు పనిచేయుచున్నారు. వారి విషయమై క్రిందటి అక్టోబరునుండియు ఆలోచించుచుండిరి.

ఆర్థిక శాఖాధికారిగ యెవరుండవలెను?

అధ్యక్షుడు:— భారత కార్యాలయమునందు భారత ప్రభుత్వ ఆర్థిక నిబంధనల చిత్తునుగూర్చి చర్చించుటకు మీరు సీమకు వెళ్లియుండిరే అనబయ్యెమిజరిగినో మీరు వివరించెదరా?

సాక్షి:— అచట చర్చలో ఆర్థిక శాఖా పాలనావిధి యెవరుండవలెనని ముఖ్యముగ చర్చింపబడెను. భారతదేశమునుండి పంపిన చిత్తు నిబంధనలలో ఆర్థిక శాఖను ప్రభుత్వాయత్తముజేసి ఒక సభ్యునిక్రింద నుంచవలెనని డెలువబడెను. ఒక మంత్రిక్రింద నుంచవలెనని యింకొక నూచనవచ్చెను. కాని ప్రభుత్వవిధానమునందు కొన్ని కష్టములు డెలువబడెను. అందొకటి యేమనగా ఆర్థిక శాఖ రాష్ట్రీయములను ప్రెజిడెంట్ ని పాలింపవలయును. ఈ ప్రెజిడెంట్ నియును 18వ డిసెంబరునను నిబంధన ప్రకార మునగు ప్రెజిడెంట్ కు కుబ్బులైయుండవలెను. ఈ ప్రెజిడెంట్ కు భారత ప్రభుత్వమునకును కరెన్సీ లెక్కలలో రుబును కొంతవరకు ఆధికారమునియునలెక అట్టితరీ మంత్రికి వాకున్న పనులకు దోడు యిండియాలోనే ఒక ఆధికారిక్రింద యున్న పుడు యీ పనుల నిచ్చుట ప్రభుత్వధర్మము నకు రిద్ధముగ నుండును. కరువు ఇన్స్పెక్టర్స్ ఫండు విషయములో గూడ నిదే విషయమునుచ్చును. కరువు ప్రభుత్వాయత్త శాఖలో నిది దానికి సంబంధించిన నిధిని పోషించుట డివోల్వ్యుషను యొక్క డెయ్యాల ప్రకారము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములపై బడియు

న్నది. కావున ఆర్థిక శాఖను మంత్రివరకును నుంచుట కష్టమని కను గొనబడెను. రెండవనూచన అది గవర్నరు కొప్పగించవలెనని డెలువబడెను. గవర్నరుగారు ఆయనకున్న పనులనేకములకు తోడు యీ పెద్ద బాధ్యతను వేసికొనజాలవని వెంటనే గుర్తింపబడెను. ఇంగ్లాండులో కమిటీకి ముఖ్యముగ తీర్చినవిషయమేమనగా ఆర్థిక శాఖ ప్రభుత్వములోని మిగిలిన శాఖలన్నిటికన్న చాల ముఖ్యమైనదనియు, దానిని మంచి తీరుగా గావించి పరిపాలకు డుండవలయుననియు, గవర్నరులు చాలావరకు పరిపాలకులు గారనియు, ఆర్థిక శాఖనుగవర్నరుల క్రిందనుంచుట ఆచరణయోగ్యముగా దనియు గుర్తింపబడెను. అప్పుడే పరిష్కారమును అందును అంగీకరించిరి. సాధ్యమైనయెడల ఆర్థిక శాఖాసభ్యునకు మరెవరిపనియు నుండరాదు. ఈ విషయమై ఇట్లున్న ఖర్చుచాల యెక్కువనను కారణములమీద అభిప్రాయభేదము గల్గెను. కాని ఆర్థిక కార్యదర్శియు బాయింటు ఆర్థిక కార్యదర్శియు యుండుట వాంఛనీయమని తలంపబడెను. ఆర్థిక శాఖ అధికారమును వినియోగించుటలో మాత్రము భయము గల్గెను. ఆర్థిక శాఖ ఒక సభ్యునిక్రింద నుంచునెడల ప్రభుత్వ శాఖల విషయమై చుట కనగ నుండి ప్రజాయత్త శాఖలకు డబ్బునిచ్చుటలో పట్టుబట్టు నేమాయని భయము గల్గెను. అందుకనియే మంత్రి అట్లు కోరిన యెడల వారికి ఆర్థిక శాఖతో బాయింటు సెక్రటరీగ నొకడు సమాలోచకుడుండవచ్చునని సూచింపబడెను. బాయింటు సెక్రటరీయు కలసి పనిజేయవలసి యుండునని గుర్తింపబడెను. ఏలనగా డబ్బు బాయింటుగ నున్నప్పుడు ఒక శాఖకు సంబంధము లేకుండ పనిజేయ సాధ్యముగాదు. అది సంస్కరణములు ప్రారంభించిన డిజ్డెక్టరునకు వ్యతిరేకము గ నుండెను. కాని మంత్రికి ప్రత్యేక సమాలోచకు లుండవలెననియు వారి సలహా నడుగవలెననియు, వారిద్వారా ఆర్థిక సభ్యుని సమాపింపవచ్చుననియు తలంపబడెను. సెక్రటరీ, బాయింటు సెక్రటరీ, విషయమై చర్చ జరుగుచుండ యీ డివోల్వ్యుషను తేయు పనులేవో కమిటీ సభ్యులు చాలమంది తెలిసికొన గోరిరి. వారు భారత ప్రభుత్వ శాఖలో నితరవానిలో వలెనే సెక్రటరీ బాయింటు సెక్రటరీ, పనుల జేసెదరని తలంపబడెను.

అధ్యక్షుడు:— ఈ విచారణ సంఘము నెడుట, చాలమంది యిదివరకు మంత్రివరకు నుండినవారు సాక్ష్యము నిచ్చుచు ఆర్థిక శాఖ తమ మూచనలను త్రోసివేసినని జెప్పిరి. నిబంధనల ప్రకారము అట్లు జేయుట సాధ్యమనని తలంచెదరా?

సాక్షి:— అట్లేప్పుడును ఒరుగజాలరు ఆచరింపనల జేరినపుడు ఆర్థిక శాఖ మంత్రి మాట చెల్లకుండ జేయునని యుద్దేశింపనేలేదు. నిబంధనలందు శుభ్రముగ ప్రజాయత్త శాఖల విషయమున ఆర్థిక శాఖ సలహామాత్ర విషయగలదనియు, తుదకు ఎట్లు నిర్ణయించునదియు అధికారము మంత్రికే గలదనియు డెలువబడినది. ఈ ఛర్చయందున్న విషయములను అనేక శాఖకు వ్యవస్థ గల్గెను. మంత్రియొక్క అంగీకారము ప్రకారము ఆర్థిక శాఖ తోడ్పడకపోయిన యెట్లు తరువుజేసిన నది సాగును. కాని ఆర్థిక శాఖ వారు డెబ్బు ఆడిటువలె ప్రబలమైన వైనయెడల వానిని డివోల్వ్యుషను నిబంధనల ప్రకారము పునరాలోచనకై ఆ విషయము లన్నియు గవర్నరుకు మంత్రి సమాలోచన సహితునకు గాని లేక ప్రభుత్వ నిర్వాహక సభ్యులతో నాలోచించుటకు గాని పంపుట యుక్తము

ఇంగ్లాండు సామ్యము

అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింపగా సాక్షి ఇంగ్లాండు ప్రెజిడెంట్ అనుభవముతో ప్రత్యుత్తమిచ్చుచు ఇంగ్లాండులో ప్రెజిడెంట్ అధికారము ఇండియాలోకన్న బహు కఠినముగ నుండుననియు ఇంగ్లాండులో ప్రెజిడెంట్ వారు తప్ప వైటివారెవరును త్రొత్త నిచ్చునట్లవుజేయ సధికారము లేదనియు, ఇండియాలో ఆర్థిక శాఖ సలహానిచ్చువారు మాత్రమేయనియు జెప్పిరి. ఇంగ్లాండులో మహా సంగ్రామము నుంచుచు కొందరు బాధ్యులు అనేక శాఖలకు సహాయము జేసిరి. అందుగూడ ప్రెజిడెంట్ అధికారము విషయమై అయిచ్చగల్గెను. కాని ఇట్లుండుట అచర్యమని కను గొని మరీవేసిరి. వారును ఇండియాలో వలెనే ఆగ్రహమును చెల్పిరి.

సర్ శివస్వామి గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ప్రెజిడెంట్ ని బంధనలు ప్రమరింపబడవనియు, వానిని గురించి ప్రకటించిన పుస్తకములట్టి గ్రహింపవచ్చుననియు సాక్షి జెప్పెను.

ఆర్థిక శాఖా ప్రయోజనము

సర్ ప్రె డరికు గాంట్లెటుగారి నంటిట సర్ మోగ్రెవియా స్క్రిప్టు గారు విచారించిరి.

సర్ మోగ్రెవి:— ఆర్థిక శాఖా ప్రయోజనము సలహా

నిన్నుట మాత్రమేయని మీరు తెప్పిరి. కానియేదైన ఒకకాఖ నుగూర్చిన వ్యయచూచవచ్చును. అది ప్రయోజనములేనిదని తలంచినపు డట్లు చెప్పరా?

సర్ ప్రెడెంటు:— ఆధికకాఖ అట్లు చెప్పట చాల అపవరము.

సర్ హెన్రీ:— ఆ నూచన యేవిధానమునుబట్టి చేయ బడెనో దాని కిష్టములేకపోవుటచేతనేనా?

సాక్షి:— అవును. కాని తుద కావిషయమై నిర్ణయించునధికారము మంత్రికో ఆ సభ్యునకో యుండును. కాని ఆధికకాఖమాత్రము తన యభిప్రాయము చాల ముఖ్యమని తలంచి యీ విషయమై స్థానిక ప్రభుత్వనిర్ణయము గూడ యెప్పుడో విచారించుట చేయును.

సర్ హెన్రీ:— కావున ఆధికసభ్యునకు ప్రభుత్వ విధానముపై అభిప్రాయమును బట్టి సభ్యులకాదుగదా?

సాక్షి:— ఆధికకాఖయేగదా తుదకు తెలియక పోవాలనునకు బాధ్యుల గర్హియున్నది.

సర్ హెన్రీ:— ఆధికసభ్యునకు ఖర్చునూట యెన్ని న ను యిగత పనులేమియు తేలుచుండేయిట మీ కిష్టమేనా? అది కాదును సభ్యునును వాంఛనీయమునని తలంచెదరా?

సాక్షి:— అట్టి యేర్పాటుజేయుట సిద్ధాంతమునందు గూర్చు వాంఛనీయమే యగును.

సర్ హెన్రీ:— రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధము లేకుండ పరిపాలనాధికారముగల ఆధికకాఖ యుండుట మీ కిష్టమేనా?

సర్ ప్రెడెంటు:— అది జరుగువనిగాదు. ఆధికకాఖ యేప్రభుత్వమునకుదైనను భాగముగ నుండువలయును. ఆ కాఖాదాయములనుగూర్చి పాలించుబాధ్యత ప్రభుత్వమునకే యుండవలెను.

సర్ హెన్రీ:— ఈ డబ్బును చెచ్చించుటలో చాల కఠినముగ నున్నారని మీరు తలంచెదరా?

సాక్షి:— అట్లెప్పుడును లేదు. ఇప్పుడు చాల విరివిగ ఖర్చుజేయుచున్నాడు.

సర్ హెన్రీ:— ఇప్పుడు రాష్ట్రీయలలో అంచనా వేసి జమాఖర్చునందు పద్ధతి లన ఆధికాధికారమునకు వనరుగనుచు వని తలంచెదరా?

సాక్షి:— ఇప్పుడు చాలవయసుగ నున్నది. బడ్జెటును తెయ్యక జేయునపుడు మున్నమాత్ర మేమనగా, యిచ్చుమారుమంతునపుడు, ఆ డబ్బును చెచ్చింపగోరువానివద్దనుండే ఖర్చు యింతకావలెనని ముందు కోరునట్లుండవలెను.

సర్ హెన్రీ:— ఆధికము వేరువేరుగ నుండకుండ బాయింట్ గ నుండునట్లు జేయుట తేమి విచారణజేసిరి?

సర్ ప్రెడెంటు:— మొదలు వేర్వేరుగనే యుంచగోరిరి కాని విషయమున్నిటిని విచారించగా చాలకష్టములు గాన్పించెను. మొదటికష్ట మేమనగా, డబ్బును రెండుకాఖలకును సమముగ పంచివెట్టునడల ప్రభుత్వకాఖకు డబ్బుయొక్కవ మిగులులు యు, ప్రజాయత్తకాఖ యెప్పుడును డబ్బు ఖర్చుజేయుటచేత డబ్బునందు ఫిర్యావయ మరలకేవావుటయు సంభవించును. డబ్బును రెండుకాఖలకును విభజించునడల వరల డబ్బు కావలెనన్న రాదు. మంత్రిలు తమ డబ్బులను ఖర్చుజేసి కొత్తపనులు చేసి డబ్బు సమకూర్చుకొనునడల మంత్రిలు తమకాఖలయందు సరిగా పన్నులవేయుట కష్టమగును. ఇందుకనియే డివొల్యూషను నిబంధనలందు పక్షములకును ప్రతిపక్షియుండునట్లుల నను విభజింపబడినది.

ఇంకను ప్రశ్నింపగా సాక్షి ఆధికసార్వత్రిక మిచ్చుల దింప, వై: ఆధికారమును కల్గించిలోల ఆధికారము నున్నవారు తనను చెప్పెను.

జిన్నా గారు:— భారత ప్రభుత్వ సమమును మార్చుకుంటే ఆధికవిషయములను సార్వత్రిక మిచ్చులను జేయుట రాష్ట్రీయ, కేంద్రప్రభుత్వముల నిలవలను వేరువేరువలెనని చెప్పియున్నాడు. ఈవిషయ ముంజేసిగూర్చియు యీకామిషన్ వారు విచరముల పరిశీలించ గల్గుదురా?

సాక్షి:— సిద్ధాంతముగ నిది వాంఛనీయమని నమిచి వారు సురించి సలహా నీయవలెనని మాత్రము నేను కోరుచున్నాను. ఈవిషయము యీనూచననుగూర్చి ఆలోచించి అంగీకరించునట్లు జేయుటకు యెన్నియోమాసములు సమావేశమైన గాని సాధ్యముగాదు.

జిన్నా గారు:— నిలవలను వేరుజేసినయెడల రాష్ట్రీయలకు ఆధికసార్వత్రికము రాగలదా?

సాక్షి:— నిలవలను ఆధికారమును గాని సంపూర్ణ ఆధికసార్వత్రికము రాజులకు.

జిన్నా గారు:— నిలవలను వేరుజేయుటవలన వానిపై ఆధికారముమాత్ర ముండుటకు సాయకారిగ నుండును.

సాక్షి:— నిలవలను ఆధికారముండుటతప్ప వేరుఫలిత ముండనని తలంపవచ్చని కోరెదను.

జిన్నా గారు:— ఇంతకన్న ఫలితమేమగుండును?

సాక్షి:— ఇప్పుడు ప్రత్యుత్తర మీయబాలను. ఈవిషయమై బాగా ఆలోచింపవలయును. జిన్నా గారు మరియొక ప్రశ్న నడుగగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సర్ ప్రెడెంటు గాంధీలుగారు, రాష్ట్రీయసార్వత్రికము నొసగుటకు మరియొక అంతరము అసరమైనది. అక్కాంటులను ఆడిటునుండి వేరుజేయవలయును. ప్రతిరాష్ట్రీయమునకు వేరువేరు అక్కాంటుండవలయును. ఆడిటుకాఖ కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు సంబంధించియుండును.

జిన్నా గారు:— మీరు నిబంధనల కొన్నిటిని సవరింపవలెనని చెప్పిరి. అయ్యది ఆధికసార్వత్రికము వచ్చుటకు గాని చివరనూచనల నాచరణలో జెట్టుటకు జేయబడినవేనా?

సాక్షి:— అవి వానిమీద సాధారణమయిండునక్కరలేదు. రాష్ట్రీయకేంద్రప్రభుత్వము ఆ నిలవలను వేరుజేయుట యొక్కనట్లు మాత్రమగును.

అగ్యుతుడు:— ఈ నూచనల గావించునపుడు వానిని ప్రోత్సహించుటలేదా?

సాక్షి:— లేదు. ఈ నూచనల నాచరణలో జెట్టుకుండ ఆధికసార్వత్రిక మొసంగుట సాధ్యముగాదని మాత్రము నేను నూచించుచున్నాను.

జిన్నా గారు:— బాయింట్ ఆధికకార్యదర్శిని నియమించుటవలన సభ్యులము గలుగదా?

సాక్షి:— సంఘర్షణమునకు కారణము వ్యక్తులవలన సరిగ్గితులలోనేమైన కష్టమున్నను గలుగుచుండును. జిన్నా గారంతల మధ్యరాష్ట్రీయల ప్రభుత్వలేఖయందు ఒక భాగములో, డబ్బుకు సంబంధించిన డివొల్యూషను నిబంధనలు మధ్యరాష్ట్రీయలలో నేర్పడిన కష్టమునకు బలపడెననియు, ఆధికకాఖ ఆక్షేపణల ప్రభుత్వమువారు రందరను త్రోసివేసినదపై అక్షేపణ యుండవలెననియు గలదని నూచించిరి.

సాక్షి యీకాశ్చిన్నను నిబంధనల మించి పోయెనని యభిప్రాయమును చెప్పిరి.

ఆధికసభ్యుడు

డాక్టరు పరంజిపై గారు రిట్టిసిరి. బాయింట్ ఆధికకార్యదర్శి నుండుటలో నుద్దేశ్యము, ఆయన ప్రజాయత్తకాఖలో కేర్తువ బాగుగ ఖర్చుపెట్టవలెన డబ్బును ప్రభుత్వయత్తకాఖలో ఖర్చుపెట్టచున్నారేనా పరిశీలించుటలేనా?

సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆధికసభ్యుడు ఆనరబలు సభ్యుడుగ నుండవలెననియు, రెండుకాఖలకును సమముగా పంచపెట్టవలెననియు జెప్పెను.

డాక్టరు పరంజిపై గారు ఆధికసభ్యుడు ప్రభుత్వనిర్వాహకపక్షముననుండి ప్రభుత్వకాఖలపై పక్షపాతియు గల్గియుండవచ్చును గదాయని నూచించిరి.

డాక్టరు పరంజిపై గారు ప్రభుత్వమువద్దనున్న రాష్ట్రీయల నిలవలనుగూర్చి ప్రశ్నింపగా సాక్షి, తాను అసభ్యకారరీత్యా జెప్పనది యేమనగా, భారతప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఫిర్యాదు డివొల్యూషన్ నుంచిన డబ్బుపై పక్షినియవలెననియే.

డాక్టరు పరంజిపై గారు మంత్రిలు పన్నులవేసి ధనము కేంద్రములో కష్టము అది ప్రజాయత్తకాఖలేగా రెండుకాఖలకును భోవుకష్టము గలదని చెప్పిరి.

వేర్వేరు జేయుటలోగల కష్టమును సాక్షిచూపించెను.

పబ్లికువర్క్సు కాఖ

సాక్షి అంతట చాల సేపు పబ్లికు వర్క్సుకాఖ ప్రయోజనముల గూర్చి విచారించిరి. ఆయన పబ్లికు వర్క్సుకాఖ స్థితి పరిపాలనపద్ధతితో నిర్వచించుట కష్టమనియు ఆధికకాఖయే దైన్య ప్లానులగా యేర్పడకుండు జోక్యము కలుగజేసికొన నూచననియు జెప్పెను. పెద్దపెద్ద మొత్తములు ఖర్చుగావలసిన స్థితులలో ఆధికకాఖ యెప్పు డడుపడవలయునో జెప్పవీలు లేదని ఆయన అభిప్రాయము. పబ్లికువర్క్సుకాఖవారు ప్లానులు తయారుజేసి తుదకు తలక్రిందులుగాకుండ ఆధికకాఖవారు ముందే జోక్యము గలుగజేసికొన్నవారికి తప్పును.

సర్ శివస్వామి:— ఆధికసభ్యులకు ఆధికవిషయము

లోక్కోయేనా లేక యితరకాఖలపై గూడ ఆధికారము గల్గియుండవచ్చునా?

సాక్షి:— ఆధికసభ్యున కొక్క ఆధికకాఖనిగానే ఆధికారముండుట వాంఛనీయము.

సర్ శివస్వామిగారు ఆధికకాఖ ఆధికకార్యదర్శి ఆధికారముక్రింద నుండవలెననియు, ఆయన రెండుకాఖలకును సలహానిచ్చు నిపుణుడుగ నుండవలెననియు ప్రత్యక్షమాయమును నూచించిరి. సర్ ప్రెడెంటు గాంధీలు గారందులకు ప్రబలాక్షేపణను చెప్పిరి. ప్రభుత్వపుపను లన్నియును డబ్బుతో నున్నవి. ఆధికనూచన లన్నియును ప్రభుత్వసభ్యుడు గావించిన గాని తగిన విలువయుండదు.

సర్ శివస్వామి:— ఆధికసభ్యుడు లేని దే గ వర్షయగారును, ప్రభుత్వసభ్యులును ఆధికనూచనలు తృప్తికరములు గ నున్నవని తలంపరా?

జిన్నాగారు:— అట్లు తలంపరు. వారితో సమానమైన హోదా గలవారే తెలుపవలెను.

సర్ శివస్వామి:— ఇప్పుడున్న పద్ధతికి ప్రత్యామ్నాయముగ నేమి చెల్లించెదరు.

సాక్షి:— ఖర్చునూట యెంతైనను ఆలోచింపకుండ ఆధికకాఖకు ప్రత్యేకముగనొకసభ్యుని నియమించెదను.

ఇంకనుప్రశ్నింపగా సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధికకాఖాధికార ముండుటవలన రాష్ట్రీయలకు ఆధికసార్వత్రిక మొసంగుట కేమియుకష్టముండవని చెప్పెను.

సర్ శివస్వామి:— పన్నులనుండిచ్చిన మొత్తములను ఫలనికాఖలకని ప్రత్యేకించుట తెలియని విషయము గాదు. ఇంగ్లాండులో నిట్లు జేయుచున్నది.

సర్ ప్రెడెంటు:— అవును. అట్లుప్రత్యేకించుట యేవో విపరీత పరిస్థితులలో బాగుగ నేయుండును. కాని దానికి ఒక టేనిబంధన జేయుటకు వీలులేదు.

సాక్షి భారత శాసనసభా కార్యదర్శి ఆడిటుపోర్టువని యును సర్ శివస్వామి చెప్పినదానితో నేకీభవించుచు యిప్పుడే రిపోర్టు ఇండియన్ పబ్లికుఆక్కాంటు కమిటీయెదుల నుంచబడెనని తెలిపెను.

సర్ శివస్వామి మరియొక ప్రశ్ననడుగగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సాక్షి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఆపూడినకొనుటకు సంబంధించిన నిబంధనలను మార్చుజేయ నక్కరలేదని తలంచినట్లు జెప్పెను.

కొందరు సుప్రసిద్ధులగు సాక్షులు లోక్ సభ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు వేరకుమాత్రము ముఖ్యస్థానమైనను ప్రభుత్వమువారి ముగ్గురు కార్యదర్శులును, యితర సిబ్బందియు అచట సంవత్సరమంతయు నుండుటవలన కాంపులయెన్నలను బొందుచుండిరిని చెప్పినట్లుల సర్ శివస్వామి నూచించెను.

సర్ ప్రెడెంటుగారు తమకీవిషయము బాగుగ చెలియుననియు విచారించెదననియు జెప్పిరి.

షాఫతు అహమ్మదుఖానుగారి

విచారణ

నేడింకను సం॥ రాష్ట్రీయశాసన సభ్యుడు షాఫతు అహమ్మదు ఖానుగారు విచారించబడిరి.

మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము

అగ్యుతునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆయన మహమ్మదీయులకు రాష్ట్రీయలలో ఆధికసంఖ్యాకులుగనున్న వోట్ల నెక్కువ స్థానములును, స్వల్పసంఖ్యాకులుగనున్న వోట్ల సరియైన ప్రాతినిధ్యమును యియ్యకున్న యెడలయెట్టి యభివృద్ధిగాని ప్రాతినిధ్యముగనుండురని చెప్పిరి. గవర్నమెంటు సర్వీసులందు గూడ దామాషానుబట్టి ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని చెప్పిరి.

సర్ శివస్వామిగారు రాయననబాటి ప్రాతినిధ్యముగూర్చి యెన్నియో ప్రశ్నలడిగిరి. సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యము ఆధికసంఖ్యాకులుగనున్న రాష్ట్రీయలలో జనసంఖ్యనుబట్టి యుండవలెననియు, స్వల్ప సంఖ్యాకులుగనున్న వోట్ల ప్రాతినిధ్యము తగ్గింపర దనియు జెప్పిరి. (నవ్వు.)

సర్ శివస్వామి:— అయితే యిది మాకు బప్పు మీకు సాట్లు, అన్నట్లుగును. (నవ్వు.)

సరియైన ప్రాతినిధ్యమనిన అర్థమేమి? మహమ్మదీయుల ఆధికసంఖ్యాకులుగనున్న రాష్ట్రములలోగూడ స్వల్పసంఖ్యాకులు దానినిగోరరా? వారి సంఖ్యలనుబట్టిగాక యొక్కవ ప్రాతినిధ్యమును కోరెదరా?

సాక్షి:— సరియైన ప్రాతినిధ్యమునగా జనసంఖ్యను బట్టియున్నదానిని యెక్కువచేయుచున్నది.

దావైరు పరంజి పై సర్వేక్షణసాధులగుట పరీక్షింపగా పట్టణసర్వేక్షణకుండును ప్రభుత్వోద్యోగములందును జేర్చుకొనుటలో సామర్థ్యమునే విచారించవలయునని సాక్షి అంగీకరించెను. కాని మహమ్మదీయులు ప్రతిభాశులుండు పనులలో జేరుటకు గలరనియు యదిదామా సాను బట్టికొన్నిసానముల నిర్ణయించలేనవియు జెప్పిరి.

భారతీయుల సమకాలీనతలలో జేర్చుకొనుట అభివృద్ధి కాలేదని సాక్షి ఆక్షేపణను సూచించుచు అధ్యక్షుడు చాలవరకు శిశువుని గొన్నది జెప్పెను. సాక్షి ఆయభివృద్ధి చాల తక్కువయని జెప్పెను.

అధ్యక్షునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సాక్షి సర్ది రాష్ట్రములలో వోట్లను సంపాదించుటలో, ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటు ఉద్యోగముల నిచ్చెననునవియు, సభ్యుల బంధువుల కుద్యోగముల నిచ్చెననునవియు ఆశ పెట్టి పనిజేసిరని చెప్పెను.

అధ్యక్షుడు:— మంత్రుల నిరంకుశత్వమునుగూర్చి ఆక్షేపించిరే. సభ్యులును మంత్రులుగూడ సభ్యులందీరా భేదమేమియు లేదా?

సాక్షి:— మంత్రులనుగూర్చు చెప్పవచ్చుగాన వారిని గూడ సభ్యులక్రిందనే జేర్చెదను.

ఇంకను ప్రశ్నింపగా సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సభ్యులకు నివాసవిషయము వరకుగ నుండుటను తొలగింపగోరెదననియు, అప్పుడు పంజాబులోని లాలా లజపత్రియ సర్ది రాష్ట్రములలో యెన్నికలకు నిలువవచ్చుననియు జెప్పెను. ఇయ్యది విద్వారముగ నున్నదని అధ్యక్షుడనెను.

సాక్షి యింకను జెప్పుచు సెకండరీ, విశ్వవిద్యాలయ విద్యయందుకన్న ప్రాథమిక విద్యపై యెక్కువవ్యయము జేయవలెనని చెప్పెను.

సర్ శివస్వామిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు సెకండరీ, విశ్వవిద్యాలయ విద్యగూడ ముఖ్యమేయని యంగీకరించెను.

సాక్షి తన స్టేటు మెంటులో ద్వంద్వవిధానము సంతరింపజేయ కాలమురా లేదనియు అది 1929 లో వచ్చుననియు జెప్పినదానినిగూర్చి అభ్యర్థుడడిగెను.

సాక్షుడు అసామర్థ్యముగాను వివరించి చెప్పుచు తానట్లు వ్రాయుటకు కారణము కమిటీవారు విచారణజేసి చట్టమును సవరణ జేయవలెనని తలంచినవియు, యిప్పుడా స్టేటు మెంటును సవరింపగలమను 1929 కి ముందే సవరింపగోరెదననియు జెప్పెను.

మతస్వామిత్వరక్షణము

సాక్షి తన స్టేటు మెంటులో మతారాధన స్వాతంత్ర్య రక్షణము గావలెనని దెప్పినదానిని గూర్చి బద్దాయన మహారాజుగారు చురుకు చురుకుగా విషయము గుండుగా అట్లుడుగుటకు కారణమేమని యడిగెను.

సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తాను వ్రాసిన వానిలో దెప్పిన మాత్రము అన్ని మతములను వర్తించుననియు, తానట్లు వ్రాసినది మనస్సులో నెట్టి అనుమానముండి కాదనియు, జెప్పెను.

సర్ హెన్రీ నూస్ట్రి-ఫ్రె స్మిత్తుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు సర్ది రాష్ట్రముల కాసనసభలో వోటింగు మతములనుబట్టి జరుగుట లేదని జెప్పెను.

జాతి ప్రాతినిధ్య ముండుటలన రాజకీయపక్షము లేర్పడుట కంటకముగ నుండెనా యని ప్రశ్నింపగా అందులన పెక్కు ప్రయోజనము లేదనియు, త్వరలోనే యీ ప్రాతినిధ్యమును తొలగింపవచ్చుననియు జెప్పెను.

అనేక సాములు స్థానికాభిమాన విషయములగుగూర్చి చర్చించుచు సభ్యులు కాలపారణముజేసెదరని ఆయన సర్ హెన్రీతో సేదపడినెను. అధ్యక్షుడు అట్టి యుపపాదనముల ప్రవేశముచుండును.

అధ్యక్షుడు:— అట్లయిన అధ్యక్షుడభివృద్ధి జేయెదగా కాసనసభలు గారు. (నవ్వు)

అనధి కారసభ్యుల తీర్మానముల చర్చించుటకు వ్యవధి జాలని సాక్షి ఆక్షేపింపగా అధ్యక్షుడును సర్ హెన్రీగారును సుఖ్యమైన తీర్మానములను బాలటు ద్వారా ముగించుటకు చాలమంది సభ్యులు పనిజేయవలెనని సూచించిరి.

దావైరు పరంజిపై గారు జాతి ప్రాతినిధ్య ముండుటకును తీసికొనుటకును మధ్యగా రామాపాత్రకారుని ప్రాతినిధ్య ముండుటల జేయరాదాయని సూచింపగా సాక్షి ప్రత్యుత్తరము

ఆంధ్ర ఖద్దరు బ్యాంకు లిమిటెడ్

ఖద్దరు నివేదికలను తయారుచేయవలయును

అఖిల భారతఖద్దరుబ్యాంకువారు కోరిన నివేదికలను తయారు చేసి పంపుటకు కొంత సంజాయిషీకావలెనని మీరే 20-22 లేదని ప్రకటన పంపియుంటిమి. దానికి 25 వగు గోదావరి, ఉత్తర అనంతపురం, గుంటూరుజిల్లా ఖద్దరు బోర్డులు కొంతవరకు సమాచారమును తెలిపినవి. గంజాం, తూ. కృష్ణా బోర్డులు వ.వధికోరినవి. ఇప్పటికి ఆ ప్రకటన పంపి 25 గోదావరి నను పూర్తి సంజాయిషీ యేర్పాట్లనుంచి రాకబావుట విసాదకరము. ఇప్పటికైనను దానికి తగిన ప్రత్యుత్తరము పంపజేయవచ్చును. అ. భా. ఖ. బోర్డువారు మన రాష్ట్రము నుండి నివేదికములు వెడలుటలేదని తీవ్రముగా మందలించుచున్నారు. ఆశంకమును పోగొట్టి ప్రార్థించుచున్నాను.

రామచంద్రన్ మెధి అండకో, బాగ్ పేట, అస్సాం వీరు స్వజాతీయము నూలుపట్టుతో చేమగ్గులతో పలుబట్టల తయారు చేయించి అమ్ముచున్నారు. ఆ రాష్ట్ర సంఘము వారు వారికి యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. కావలసినవారు తెప్పించుకోవచ్చును.

అ. భా. ఖ. బోర్డు తరపున ఖాదీ యిక్ సెక్రెటరీ ఆడిటర్ గారగు శ్రీయుత నారాయణ మూర్తిగారికి నివేదికములను కొలిదిమందిమాత్రమే పంపిరి. అవిన్ని త్వరలో పంపవలెను.

జి. ఖ బోర్డులు ఖద్దరుభివృద్ధి నిమిత్తమై యితరలకు ఋణమిచ్చిరి. అట్టివారి లెక్కలు నివేదికములు తెప్పించి నాకు పంపుట ఆవశ్యకము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రములోని జిల్లా ఖద్దరుబోర్డుల పనినిగూర్చి శ్రీయుత వెంకటరావుగారు పంపిన నివేదికములలోని ముఖ్యాంశములు అ. భా. ఖ. బోర్డు వ్రాసిపంపగా దానిపై వారీక్రింది ఆభిప్రాయమును ౧౭ వ లేదీ వ్రాసిన లెఖలో సూచించిరి.

“మీరు పంపిన సమాచారము చదువగా మీరాష్ట్రములోని ఖద్దరుపనికి సరియైన ఏర్పాట్లు జరుగలేదని మాకుండు అనుమానము స్పష్టపడినది. జిల్లాలలో చేయుఖద్దరుపనిపై తనిఖీ అజిమాంషీ జరుగుటలేదనుట నిర్వివాదము. గోదావరిజిల్లాలో ఖద్దరుబోర్డునుండి అప్పుపుచ్చుకొన్న ౯ వుత్పత్తిదారుల పని వివరములు తెలియలేకనుట చింతకరము. శ్రీ నారాయణ మూర్తిగారు సూచించినటుల నెల్లూరుజిల్లాలో ౧౧, ౬౦౦౦ లును యేపలోను వినియోగపడలేదన్నమాట. వ. అనంతపురం మేనివేదిక నీయజాలవన్నది. ఆకార్యదర్శిగాని వుత్పత్తిదారులుగాని ఖాదీ అభివృద్ధిలో శ్రద్ధవహించుచున్నట్లు కనుపడదు. పెనుగొండలో ౬ నెలలకును ౯౭౫ గజములును ప్రము అమ్మిరి. ఇట్టిదిపోల్చి లాభమేమి? ఉల్ల అనంతపురంలో మనుపటికంటె ౧౦ రెట్లు పని జరిపించవచ్చును. ఉల్ల అనంతపురం, చిత్తూరు, తూర్పుపశ్చిమకృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాలలోనూ ప్రయోగదర్శిగనా గొప్పగనో పనిజరుగుచున్నది రాజమండ్రిలో పరిశ్రమాలయం వారి వారిమూలనముమీదనే ఆధారపడియున్నవారు. ఖద్దరు బోర్డువారు యిచ్చిన ఋణము ౫౦౦౦ లే గదా. గంజాం జిల్లాబోర్డు నష్టముతో పనిచేయుచున్నది. మీరాష్ట్రములోని ఖద్దరుపనిసంతయు పునరుజ్జీవింపజేసి సుప్రతిష్ఠము కావించవలయును. అందుకయి ప్రేమయినా వాడ్చుట ఆవశ్యకము. ప్రతిజిల్లాబోర్డును తనిఖీచేసిననును సరిగా వినియోగపరచి నెలసరి లెక్కలను మీరాష్ట్రసంఘమునకు పంపు దేరాస్సాయింతవరకు జరిగియుండలేదు. అటునెలలకుండి మీజేతమును నింపి మహాత్ముడు సమాచార మడుగుచున్నాడు. కాని స్పష్టమయిన వివరములు లేదా ప్రోత్సాహకరమైన సమాచారములు మహాత్మునకు వినిపించుటకు మాకు కనుపడలేదు.”

ఇట్టి అభిప్రాయము తొలగించు బాధ్యుల అన్నిజిల్లాలపైనున్నది. వాగ్రూపకమైన శివ్యల్యమేకాక కార్యరూపకమైన ఆత్మార్పణము మహాత్ముడు అంగీకరింపండి కోరుచున్నాడు. ఏయేజిల్లా ఎట్లు కృషిచేయుచున్నా చూపాలనియున్నది.

(స) గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, కార్యదర్శి

ఖద్దరు ఎన్నిక దారల కీపకలి దోయము కష్టమని చెప్పిరి. పక్షుడు మిశ్రము నియోజకవర్గ ముండునెడల ఎన్నికల సమయమున అక్రమము జరుగునని ఆయననమ్మకము.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణసంఘము

బొంబాయి, ఆగస్టు 26. — సర్ చినుక్ లాల్ నెటల్ కాడుగారు ఆగ్నేయ సహ్యాద్ర మైదానమున సాక్ష్యము చెప్పున సెంటు మేరీపాఠశాల ప్రభావసాధ్యము డు షావర్ హెన్రీ గారు చరిత్రను బోధించు నప్పుడు దేశభాషలలో కంటే ఆంగ్లమున నెక్కువ బాగుగా చెప్పవచ్చునని చెప్పిరి.

విద్యాకాళాధికారి ఇ. హేమల్ గారు ప్రస్తుత విద్యా విధానములో కొన్నిలోపములున్నవనియు కళాశాల విద్యార్థులకు మిలిటరీ ట్రైనింగును నిర్బంధముగా నీయవలెననియు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

నేరముడు విడుదలయగుట

రంగూను, ఆగస్టు 28 — కలవర క్షమను ఎ. వి. జోసెపుగారి అప్పీలులో హైకోర్టువ్యాయమాది బహుశీగానుజేడు తీర్పుచెప్పిరి. ఈ క్షమకు ఇదివరలో ఒక్కానానసభలో సభ్యుడు. వీరిదివరలో జి. నుక్ రైల్వేకుంపెనీవారికి స్టీరులు లను సప్లయజేయుచు వాటిపై సెంటు మెంటు షార్ట్ చేసినందుకు వేయిరూపాయలు జరిమానాయను 9 నెలల కఠినశిక్షయు విధింపబడిరి. అప్పీలులో నిర్దోషిగాక నబడుటచే మీరు విడుదల చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోటీపం దెములు

గుంటూరులో నెట్టెంబరు నెల చివరవారములో (దసరా నెలపులలో) గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాలోని విద్యార్థులకు తుస్తీపం దెములు జరుగును. సీనియర్ నుకు జూనియర్ నుకు విడివిడిగా జరుగును. ప్రతిదానికి ప్రవేశము 0.8.0 మాత్రమే. క్రింది చిరునామాకు 12 వ తారీఖు నెట్టెంబరు నెలలోగా చేరవలయును. అయిదుగురు కంటే తక్కువ మంది విచ్చిన ఎడల పం దెములు జరుగజేరవు. అందులో జయమెంపినవారికి రానుపోను మాడవక్షాను రయిలు చార్జీలను బంగారు సెండి పతకములును బహుమానముగా యివ్వబడును. వివరముగోరు వారు మాడభూషి నరసింహాచార్యులు కాలేజి ప్రాంచివద్ద సందులో అగ్రహారం, గుంటూరు అని వ్రాయవలెను.

చారిత్ర

సచిత్రమాస పత్రిక

ప్రతిదాండ్ర చానాదిని ప్రచురించబడును సచిత్రమాస పత్రిక ప్రతిసంచిక కందుకు 3 4 రంగులపటములు కలిగి ఇతర త్రిపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో సచిత్రమాసమును 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధ స వత్సరము	"	3	0	0
విశేష పత్రిక	"	"	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0.10 0 స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగా పంపవలయు. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత ఏందాదార్లుగ చేరవయెడల ఆ సొమ్ము మిగిలిన యుచుకొని తక్కినసొమ్ముచూత్రము పంపవచ్చును.

ప్రస్తుతము పోస్టు రూపు ప్రకారము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0 3 0 తపాలు చార్జి అధికముగ నున్నది. మీరే ముందుగ కంటే గూర్చు పంపిన త ఖర్చు తగ్గును. వీ. టి. లె. కుండ్ల సోనో సొమ్ము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యము? సోబలుడు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు త భవింతును.

మేనేజరు, క్లాక్ టై

తపాలబెట్ట నెంబరు 212 ముద్రాను.

గుల్బర్గా ప్రజల దురాగ్రహము

నాయకుల కర్తవ్యము

విచారణ సంఘము వారి విచారణ

మహాత్ముని వ్యాసము

పిచ్చివాండ్రగుంపు

"హిందువుల దేవాలయములను స్వంధము చేయవలెనను పిచ్చియువాహా వాహమ్యుడీయాలకు కలుగటకు కారణభూతమగు సంఘముకంటే తెరమరుగుననుండి ప్రాత్యహాపరుచుచుండునని గుజరాతమున నేనేను వ్రాసియుంటిని. ఇప్పుడు మరిల గుల్బర్గాలో నిట్టమొత్తావామే జరిగినది. హిందువుల గ్రాహకారమును కలిగించి కోర్కె కలిగించినవారిని నను మహమ్మదీయుల దారుణచర్యలు పెరపుకొలుపుచున్నది. ఎంతటి అగ్రహకారముండినను దేవాలయములను స్వంధము చేయుట మహాదారుణము. హిందూలును అమేతీలోను మహమ్మదీయులు హిందువుల దేవాలయములను పడగొట్టినవారు ప్రవినచ్చినపుడు "ఎన్నటికైన హిందువులు తిరుగుకొక మహమ్మదీయులను నీడులను హుళింపినవో" నెవ్వనిను దిచ్చుపడవలెననుండవని" మాలానా షేక్ తాలీగారు అగ్రహకారమును ప్రకటించుటకు వివిధ ఆయన అటులననినందులకు హిందూలలో కొందరికి సంకేతము కలుగునేమోగాని వాకు ప్రాచీనుల కలుగదు. మహమ్మదీయుల టిట్టదురాగ్రహముల నొనరించుచున్న చాక్లెట్లకాక తేల్చి కమరు వ నోవేవన కలుగుచుండుననిన ఎల్లవారును నమ్మెవరుగాక. ఈవిషయమున నా బాధ్యతను నేను బాగుగా గుర్తించి యే యుంటిని. పీనిలో పెక్కింటికి నేనే బాధ్యుడనని హిందువులలో వాలమంది తలంచుచుండుననిగూడ నేనెరుగుదును. మహమ్మదీయులలో జరసామాన్యమునకు వివేకమును కలుగజేయుటకు నేనేకారణభూతుడనని వారువాదించెదరనిగూడ నేనెరుగుదును. నేనది కాదనను? గాని నేనందులకు పశ్చాత్తాపమును వేసిను. అదియలతరమగు నా తేవణయని యొప్పుకొందును. అక్కిన కారణములతో పనిలేకుండ ఒక్కయీ కారణమువల్ల నా బాధ్యతమెందని గుర్తించుటచే యిట్టి దురాగ్రహములకు నేనే అధికముగా దుఃఖితుడ నగుచుండును.

ఒకవిధముగ నేను విగ్రహారాధకుడను. మరియొకవిధముగా విగ్రహానిరూపకము. విగ్రహారాధన సేర్పరుచుటకు గల మహాద్వేషమును నేను గౌరవించెదను. మానవజాతి సభివృద్ధి నొందించుటకు విగ్రహారాధనము ముఖ్యతమమగు సాధనముగా నున్నది కాన పరమపవిత్రమగు భారతదేశమునందుగల వేనవేలు దేవతలను కాపాడుటకు నా జీవితములవైనను నర్పింపగల శక్తిని బడయగోరెదను. మహమ్మదీయులు మా విగ్రహములపట్ల సహనము చూపుదురను నమ్మకముతోడనే నేను వారితో సఖ్యుడను నకు గడంగితిని. ఎవరుగాని తామె న ద్దుపూజా విధానము కట్టి యే సన్మార్గమునియు యితరవిధానము లన్నియు దుర్మార్గములనియు తలపరచు. అట్టి అహంభావములను నిర్మూలించుటకే నేను ప్రయత్నించెదనుగాన ఆ విధముగా మాచినచో నేను విగ్రహ (దురభిమాన) నిర్మూలకుడనే యగుదును. ఒక శిలావిగ్రహమునో స్వర్ణవిగ్రహమునో సర్వేశ్వరునిగా భావించి ఆరాధించువారి కంటే తమ పూజావిధానమే తమ మతభర్తమే ఉత్తమమనియు తక్కినవన్నియు అగ్రములనియు భావించువారే ప్రపంచమునకు ప్రహేళికాకరాలని నేను నమ్మెదను.

సర్వమతసమత్వ సహనములు సంయోగమునకు ముఖ్యధారము

ఇతరమతములవారి భర్తములపట్ల మహమ్మదీయులు సహనమత్వమును చూపినగాని హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి కలుగదు. అదేయొక ఆపత్త్యకమనిగాని సుగుణమనిగాని లాభసాక్షాదానిగాని భావించి మనకు కుదుర్చుకొని వారెటులో సహనమును చూపిన ప్రయోజనములేదు. ఇతరులనుమ్ము మతభర్తములపట్ల సహనము చూపుచుండే తమ మతభర్తమును గట్టి నమ్మకముతో మహమ్మదీయులు సహనమును చూపవలెను. అటులే యితర మతములవారి ఆచారములు హిందువుల కెంత జూరములుగా కనబడినను అవి యితరుల మతభర్తములుగాన భవించుక తప్పదని హిందువులుగూడ సహనమును చూపుట

విధిగాన హిందువులు ప్రతీకార పద్ధతిని పూర్తిగా వదిలివేయవలెను. ప్రతీకారపద్ధతి మనకు సృష్టించియుండియు నప్పుడు నేయున్నదిగాని అది పూర్తిగా విఫలమైనదని అనుభవములన నందరికిని తెలిసియేయున్నది. దానివివవాసనలపైటికి నిమగ్నపడించుచునే యున్నది. మహమ్మదీయుల దేవాలయములను పగులగొట్టిననునరే హిందువులొక్క మనోదునైన స్పృశింపగూడదు. అరీతిగా పాపండులగువారి మాధ్యమతవిశ్వాసముకంటే హిందువులమతవిశ్వాసము శ్రేష్ఠతమమని మనముచూపింపవలెను. అట్లుగాక ప్రతీకారమునరించుటకే హిందువులు గూడగడంగినవోనది అధమాధమమార్గమేయగును. దేవాలయములను విగ్రహములను కాపాడుటకు ఆరాధకులు దైవసన్నిధిని వదిలక దైవరక్షణమున ప్రాణముల నర్పించినని వినగలిగినచో నేను బ్రహ్మానందభరితుడ నయ్యెదను. భగవంతుడు సర్వాంశ ర్యామియుగుటచే అన్ని దేవాలయములలోను అన్ని విగ్రహములలోను భగవంతుడు లేకపోలేదు. అటులండియు వాదయాచు యుడు పాపండు లొనరించుచున్న విగ్రహదేవాలయనిర్మాణ సమరూపక దైవాపచారమును సహించుచున్నాడుగాని వారినిభిష్టిభూతుల గావించుచుండుట లేదు. అటులనే ఆరాధకులు గూడ దేవాలయ విగ్రహసంరక్షణార్థము కష్టముల పాలగుటకు ప్రాణముల నర్పించుటకును సంసిద్ధులు కావలెను. హిందువులుగూడ మనీదులను పగులగొట్టుటకు సిద్ధ పడినచో మహమ్మదీయులలో దేవాలయములను పగులగొట్టుచున్న పాపండులతో నట్టిహిందువులుగూడ సమానులే అగుదురు.

మహమ్మదీయ మతపరీక్ష

తెరచాటుననుండి పామరలను ప్రాత్యహాపరచి యిట్టి దురాగ్రహములను చేయుచున్న అనామకులగు మహమ్మదీయులు ప్రపంచాధిప్తాయమును గ్రహింపగలిగిరా? ప్రపంచవాసులు మహమ్మదీయమతమును పరీక్షించుచున్నారని యీతిలోహితులు గ్రహింపదగును. ఇట్టిదురాగ్రహములను సమర్థింపబూనిన మహమ్మదీయుల డొక్కడును నాకింతవరకును కనబడలేదు. ఎంతటి అగ్రహకారము కలిగినను యిట్టి దురాగ్రహముల నొనరింపరాదనియే నాకుకనబడిన మహమ్మదీయులందరును తెలివిరి. గుల్బర్గాలో హిందువులవలన కోపకారణముకలిగినటులే కనబడదు. కలిగినను అది అత్యల్పము. వాదసరణికి వేరువిధముగానే భావంతము. మహమ్మదీయుల కౌగ్రహము కలిగింపవలెనను దురుద్దేశముతో నే వారు మనీదుయొద్ద వాద్యములను మ్రోగించినని నమ్ముతము. మనీదు గోపురమునండి ఒకరాయి నూడదీసిననిగూడ ఒప్పుకొందము.

ప్రతీకారమునకు మాత్రము మితిలేదా?

అటు లాపుకొనిననుగూడ మహమ్మదీయులు హిందువుల దేవాలయములను రూపుమాపుట ఘోరమనియే నేను తెలిపెదను. ప్రతీకారమునకు గూడ కొంత మితియున్నది. హిందువులు దేవాలయములను ప్రాణములకంటే నెక్కువగా చూచుకొందురు. ప్రాణనష్టమునకైన నొకపుడు సహించుటగాని దేవతాపచారమునెన్నటికిని సహించరు. వారికిమతము ప్రాణముకంటేను ప్రీయతమము. అన్యమతస్తులకు చులకనగా కనబడినను తస్మతాపలంబులకు ప్రతిమతమును ఉత్తమముగానే కనబడును. ఇదిగాక హిందువులపచార మొనరింపలేదనియే తెలియుచున్నది.

మూల్యాలలోగూడ మహమ్మదీయులు నిర్ణేతకముగనే హిందువుల దేవాలయములను పాడుచేసిరి. అమేతీ, హిందూగుల్బర్గాలలో మహమ్మదీయులు చేసిన దురాగ్రహములు వారి మతవిశ్వాసి ప్రబలుటకు సాధకములు కాజాలవు. ఈ స్థలములలో నెవరును హిందువులుగూడ దురాగ్రహము లొనరించిరనుట టిట్టి ఆధారమును దొరకలేదు.

హిందూమతముపై నా కెంతటి అభిమానము గలదో మహమ్మదీయ మతముపైగూడ నంతటి అభిమానమే కలదు. మహమ్మదీయులతో సంపూర్ణమును మనఃపూర్వకమును నిర్మలమునగు మైత్రిని గలిగియుండవలెననియే నేను కోరెదనుగాన

నీ దురాగ్రహములు నా హృదయమున దాహమును గాయమును కలిగించుచున్నవని చెప్పట తప్పనిసరియైనది.

డిల్లీ వారే పరిష్కరింపవలెను

డిల్లీ సగరవాసులగు హిందూమహమ్మదీయ సోదరులారా! రెండు మతములకును గాఢమైత్రిని కలిగించుట కిప్పుడు మీకు మంచి అదను చేహరినది. అ మేతీ, హిందూగుల్బర్గాలలో జరిగినదురాగ్రహములపట్టి గాఢమైత్రిని కలిగించుట అత్యవసరముగూడ నగుచున్నది. ఇంతవరకును రెండు మతములవారిలనను పూర్తిగా గౌరవింపబడుచున్న హాకిం అజ్మలుఖాను, దావూరు అన్సారీగారి ర్లిరపురను మీడిల్లీ సగరముననే నివసించుచున్నారు. కాన నెన్నటికిని భగవదని గాఢమైత్రిని కలిగించుటకు మీకిప్పు డవకాశమేగ్నవైనది. నేను మీ ఆజ్ఞానుసారము నేవచేయుటకు సిద్ధముగానున్నాను. మధ్యవర్తిగా నుండఁ లేనని మీరు నమ్మకొరెనచో మీదే నియమింపబడెడి యితరులతో కలసి పనిచేయుటకును పర్యవసానము లేలువరకును డిల్లీ సగరముననే పడియుండి నిజశీతిని నారని వెల్లడించుటకును నేను పూనుకొనెదను. గత జూలై నెలలో జరిగిన చర్యల నిజవృత్తాంతమును అందులకు కారణభూతులగు పరిశితులను మాండు తెలుసుకొనుటవసరము. మీరు వెంటనే నిర్ధారణచేయగోరెదను. భారతభావికాశ్యాణ మంతయును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రివైననే ఆధారపడియున్నది. ఢిల్లీ సగర నానులే దీనిని పరిష్కరింప నర్హులు. తక్కినవారందరును ఢిల్లీ సగరమువారి మార్గమునే అనుసరించెదరు." అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (ఎంగ్లయుండియా)

నైజాము దొరతనము

గుల్బర్గాలో విచారణసంఘము

నైజాము దొరతనమువారిచే నియమింపబడిన సంఘము వారు గుల్బర్గాలో విచారణను ప్రారంభించిరి. పండిత శేఖరరావు, మహమ్మదు అలీఖాను హుస్సేను మీజిదు, గుల్బర్గా జిల్లాజడ్జి గార్లు విచారణసంఘమున సభ్యులుగానున్నారు. నరసింగరావు గారిదివరకు సాక్ష్యులుచ్చిరి. క్రాసుపరీక్షగూడజరిగినది. మొదటిసారి పండుగలో 8 వ రోజువరకును జరిగినచర్యలను సాక్షి తెలిపెను. నిన్న 28వ తేదీని మరల విచారణజరిగినది. మార్గ మాదేవాలయమునకు అల్లరిగుంపునవ్వమును కలిగించుటకుగూర్చి స్త్రీ డరు మహమ్మదు ఖాదిరు హుస్సేనుగారు సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేసిరి. "నాకుదెబ్బతగులగానే నేను నాయుంటిలోనికి పోయి తలుపులనుబిగించితిని. ఆసంగతి నేనెవ్వరికిని నాసోదరునికైనను తెలుపలేదు. మొదట 11 వ రోజున పోలీసువా రడుగగా నేనపుడువారికరిగించితిని. ఆనాడురాత్రి చెన్నెలబాగుగానుండెను. అల్లరిగుంపు దేవాలయమున చొరబడి ఒక విగ్రహమును ఒక కిరీటును తీసికొనిపోయిరి. బసవదేవాలయమున బసవవిగ్రహమునుగూడ పగులగొట్టిరి. మరొకవిగ్రహమును నూతిలో పడవేసిరి. మరేమి తీసికొనిపోయిరో నాకు తెలియదు. మత్రీలకుగరిడిలున్నవి. గుంబరాం దాష్టాగరిడిగూడ ఆనాడు ఊరేగింపులోనుండెను "దీను దీను, హుస్సేను హుస్సేను, దోలదోలా," అని హిందువులును మహమ్మదీయులు ను గూడ కేకలు వేసిరి. ఆ కేకలేమో మొదట నాకు తెలియలేదు. అంతలో పెద్దగుంపు నాకుకనబడెను. ఆదేవాలయమున మల్లప్పపూజారిఅగుటచే నతడు దీపములను వెలిగించును. రాత్రి తలుపులుమాసి తాళమువేయును. 10 వ రోజున బాబూలు అల్లరిజరిగినదని నేను వింటినేగాని చూడలేదు. మొదటిరోజున అల్లరి జరిగిన పిమ్మట రెండుమూడురోజులు నేను యిటునుండి వెలుపలకు రాలేదు. దేవాలయము నేలపగులగొట్టిరో నాకు తెలియదు. బుధవారమునా గోకపంచాయతీ మాయింటిఎదుట జరిగినది" అని యీసాక్షి చెప్పెను.

మల్లప్ప సాక్ష్యము

ఈ కేసులో 24 వుండి ముద్దాయిలున్నారు. నరసింగరావు గారి సాక్ష్యము మిగిలిన పిమ్మట పూజారి కృణప్ప మల్లప్ప సాక్ష్యమిచ్చెను. స్త్రీడరు జాదీగా రీసాక్షిని ప్రశ్నించెను. "14 వ లేదీ గురువారమునాడు దీవేదీ అని కేకలు వేయుచు 28 వుండి మహమ్మదీయులు స్వర్ణబసవప్ప దేవాలయముపై పుననుండి మరగమదేవాలయమువంకకు రాసాగిరి. వారిలో కొందరు దేవాలయములో ప్రవేశించిరి. కొందరు వెలుపల నేయుండిరి. నేనపుడు యింటికప్పుడై నెక్కియుంటిని. ఈ ముద్దాయిలలో కొందరి నపుడచట నేనుచూచితిని. ఇవటనున్నవారిలో ధుస్సాయిసాహెబు, అలీ

వృథా ప్రయాసమా?

గాంధీమహాత్మ్యుని ప్రత్యుత్తరము.

యంగిండియాపత్రిక.

కాశీనాథకాంగ్రెసులో ఖద్దరుప్రదర్శనమును బహిరంగ ముచేయు సందర్భమున ఆచార్యకే. గాంధీని యువస్వామి మను విమర్శించుచు యం. యస్. రాయ్ గారు మేనెల "చెల్ ఫేరు" పత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమును మిక్కిలొకరు వాకు పంప దానిపై నభిప్రాయ మిచ్చుచి కోరిరి. ఆ వ్యాసము ప్రతి రెండుమాసములనుండియు వాకాశితములలో నున్నది. ఇంతకు ముందే వ్యాసమును చదువజాలనే తిని చింతింపబడును. చది వినతరువాత డాక్టర్ కే. గాంధీ రాయ్ గారు కావించిన విమర్శ నములన్నిటికి ఈపత్రికయందు ప్రత్యుత్తర మిదివరకే ఇచ్చి యుంటినని గ్రహించితిని. కాని పాఠకులకు జ్ఞాపకశక్తి తక్కువ యగుటకే ఇదివరకు చెప్పిన హేతువులనే తిరిగి ఒకక్రమమున వివరించెదను. డాక్టర్ కే. గాంధీ విమర్శించినవారు రాటమును గూర్చి చెప్పి కృషియంతయు వృథాప్రయాసమే నని యభి ప్రాయ మొసగిరి. వ్యవసాయదారుడు తీరికసమయమును వృథా చేయుటకు సద్వినియోగము గావించుటయే రాటపు ప్రత్యేక సందేశమని డాక్టర్ కే. గారు తమవాదమున స్ఫుటముగ తెలి పిరి. విమర్శకులు వ్యవసాయదారులకు తీరికయే యుండదనియు, అమాత్రపు తీరికయైన నుండితీరవలెననియు, ఎనిమిది నెలలు కష్ట పడి పనిచేసినవారు నాలుగు నెలలు తీరికగా నింట కూర్చుంటుంటే యనియు, అట్లు చేయనిచో యేజేటా ఎనిమిది నెలలు పని కావించుటకు వారికి శక్తియుండదనియు, అందువలన దేశి యులకు రాటము ప్రత్యేక కవకాశము చాలదనియు వాదించు చున్నారు.

విమర్శకులకు భారతదేశమందలి వ్యవసాయదారుల స్థితి గతులతో పరిచయము తక్కువ యని వాకు రోచుచున్నది. రాట ము ఏవిధముగ ప్రస్తుత ముపయోగింపబడుచున్నదియు వారికి జోధపడినట్లు తోచదు. యావత్కాలమును వ్యవసాయదారుడు రాటమునకు దాస్యముచేయ వక్కరలేదు. కాయకష్టమున కనంతరము అది చక్కని వినివోదముగ నుండును. భారతీయస్త్రీల కది కాశ్యోతసంధ్యగ నేర్పడినది. పనితీరిక సమయములందు వారు వడుకుదురు. కృషియు లందరును కోజాన కొకయగంటయైనను నూలువడికినచో తమకును తమతోడివారికిని కూడ సరిపోవును. ఒక్కొక్క వ్యక్తికి సంవత్సరమునకు అధ్యము య్య. 1.11.0 లు లభించును. కూడులేక మాడుచున్నవారి కిది నిరుపయోగము కాదు. మనకు కావలసిన బట్టవంతయు నేసియిచ్చుటకు చాలి నన్ని వర్గములను చాలినంతమంది నేతగాండ్రును కలరని యెల్లరు సంగీరించెదరు. కావున నూలువడుకుటయే కావలసినది. వ్యవసాయదారులు పట్టుట్టినచో విశేషము పెట్టుబడి యవస రములేకుండ భారతదేశమును వైస్త్రములకై ఇతర దేశములవైన నాధారపడకుండ జేయవచ్చును. అందువలన 6 కోట్ల రూప్య ములు భారతదేశమునందలి నేతగాండ్రును నూలువడుకువాండ్ర కును లభించును. నూలు ఇంటవడికినచే యగుటచేత వ్యవసాయ దారుల రాబడి హెచ్చునని చెప్పవచ్చును.

తమయద్వనకు కోడుగళు, తీరికకాలమునకు వినియోగము గను నుండుటకై వ్యవసాయదారులు రెండవప్రతి దేనినై యవలంబింపవలసి యుండునని ప్రపంచమున నెల్లడను అనుభవ సిద్ధముగ విదిత మగుచున్నది. మొన్న మొన్నటివరకు భారతీయ స్త్రీలు తమకు కావలసిన నూలు వంతయు తీరికకాలములో తామే వడుకుకొనుచుండిరి. ఇందలి సర్వము నూలువడుకు

సాహెబు, హామద్దీనుగా గ్లానాడు గుంపులొనుండిరి. తక్కి నవారిచేర్లు వాకుతెలియవు. వారిలో కొందరిచేతులలో దుడ్డు కర్రలును కొందరిచేతులలో కత్తులు నుండెను. వారు దేవాలయ మును పడగొట్టిరి. ఒకవిగ్రహమునోరును చేతిని విరుగొట్టిరి. ఒకగుర్రమును ఒకగంటయును కనబడలేదు. అందువలన నేను పూజచేయుటకు హానికొల్పలేదు. ఈ అన్యకత్వము మా కుటుంబమునకు వంశపారంపర్యముగా వచ్చుచున్నది. ప్రజలు దేవునకు సర్వంబు పండ్లు మున్నగువానిని నేను ప్రార్థించు ను. కేకలువినిగానే నేను పారిపోతిరి. భారతముగా నేనే రాత్రి. తలుపులు మూసెను. అప్పుడెప్పుడు మల్లవ్వ అనునామె గూడ తలుపులుమూయును. అనాడురాత్రి నేను దేవాలయము చేంతనున్న చెట్టుక్రిందనుండగా కేకలు వివనదెను. అని యీ పాక్షిచెప్పెను.

(ఆ. చె.)

అలవాటు ప్రసరుద్ధరింపబడిన పిమ్మట పరిస్థులు మైనది. ఉద్యమము విఫలమైన దని తలంచుట పొరపాటు. ప్రచారకులు విఫలమై యుండవచ్చును కాని వారు పని చేసినచోటులనెల్ల పని జరుగుచునే యున్నది. కాని యింకను దానికి నిలుకడ కుదుర లేదనుట సర్వమే. ఇందులకు తగినయోర్పా టులలేమియు, పనివాండ్రు ఎల్లపుడును పని దొరకునను సమ్య కము లేమియు కారణములు. రా యి గాంధీని పంజాబ్, కర్నాటక, ఆంధ్ర, తమిళనాడులోని భాగములు మొదలగు ప్రదేశములందలి స్థితిగతులను పరిశీలించి అందుకు అవకాశము లనుగూర్చి స్వయముగ తెలిసికొన గోరుచున్నాను.

భారతదేశము కలవులకు దావలము. స్త్రీపురుషులు రాళ్లు బ్రవ్వలుగొట్టుట మంచిగా, ఏముచేసి నూలువడుకుట మంచిదా? చిరకాలమునుండి వచ్చుచుండిన కలవులకు ఈత్రు యు బిచ్చమెత్తు నుద్దేశికి వచ్చియున్నారు. వారిచేత నిప్పుడు పనిచేయించుటకూడ కష్టమగుచున్నది. వారు క్రమముగ సరించి పోవుచున్నారు. నూలువడుకుటను ప్రసరుద్ధరించుటయే వారికి తరచోపాయమని తోచుచున్నది.

రాయ్ గారు వ్యవసాయము నభివృద్ధి చేయవలెనని పట్టు బట్టుచున్నారు. ఇది అవసరమే. కాని యీవ్యవసాయాభివృద్ధికి నూలువడుకుట అడ్డముకాదు. మీదుమిక్కిలి దానికి మార్గదర్శక మగును. కాని యీయభివృద్ధికి బ్రహ్మాండమైనకష్టము లున్నవి. ప్రభుత్వము, వారిప్రాతిహేయ్యము, పెట్టుబడిదేవి, క్రొత్తపద్ధ తుల నవలంబించుటకు వ్యవసాయదారులకు గల వైముఖ్యము మొదలగు నవన్నియు ప్రతిబంధకము లగును. రాటము భారతర మనుటకు కారణములు:—

- 1) తీరికగలిగి చేతులలో పైసా లేనివారికి రాటము వెంటనే వృత్తి కల్పించును.
- (2) అది వేలకొలదిజనులకు పరిచితము.
- (3) తేలికగా శిల్పకొనవచ్చును.
- (4) పెట్టుబడి యేమియు నవసరములేదు.
- (5) రాటము తేలికగను చొకగను తయారు చేయ వచ్చును. ఇతర కర్రతోగూడ నూలు వడుకవచ్చునని మనలో చాలమందికి తెలియనే తెలియదు.
- (6) జనులకు దానియం దసహ్యత లేదు.
- (7) కలవులలో అది చాల పనికీనచ్చును.
- (8) వస్త్రములకై భారతవర్షమునూడి విదేశమునకు పోవుచున్న ధనప్రవాహము నదియే అరికట్టగలుగును.
- (9) ఇందువలన మిగులు కోట్లకొలది రూప్యములు రిమంతలు తామే జనులలో సరఫరాయగును.

- (1) ఎంతవచ్చిన జనుల కంతలాభమును కలుగును.
- (II) జనులలో సహకారభావమును పురికొల్పుట కది ప్రబలతమముసాధనము. కాని ఎక్కువమంది ప్రచారకుల నోనగగల మధ్యతరగతులవారికి దీనిలో విశ్వాసము లేకపోవు టయే పెద్ద ప్రతిబంధకము. చక్కగ కనిపించు మిల్లుగుడ్డను వదిలి ఖద్దరును ధరించుటకు ప్రజలకుల అయిష్టత యంతకన్న పెద్దప్రతిబంధకము. ఈమార్పు జరుగు రోజులలో ఖద్దరు ప్రియుముగనుండుట మరొకప్రతిబంధకము. నూలువడుకుటను గూర్చిన తీర్మానమును ప్రజలు అంగీకరింప ననుష్ఠించినచేత దేశమున ఖద్దరు మిల్లుగడ్డతో పోటీలో నిలుచునట్లు చేయ వచ్చును. ఉద్యమవిజయమునకు ప్రజలు కొంతత్యాగము చూపు ట యవసరము. వ్యవసాయదారులకు వైముఖ్యములను విచారించుచు విదేశీయుల పోటీనుండి వారిని సంరక్షింపగల మనప్రభుత్వమే యుండినచో నీత్యాగముకూడ నవసరము లేకపోయేది. కాని మధ్యతరగతులవారు బుద్ధిపూర్వకముగ గావించుత్యాగము జాతీ యప్రభుత్వసాహాయ్యభావమునకు ప్రత్యామ్నాయముగ కొంత వరకు పనిచేయగలరు.

కావున నిది వృథాప్రయాసము కానేరదు. డాక్టర్ కే. గాంధీలను నిదివరకు దానమును, ఇప్పుడు శాసనోపాధిని బడ యుచున్న వేలకొలది సోపరీమణులు వృథాప్రయాసము పడు చున్నారా? మృత్యుమెదులకంటెను, మాడులేక మాడుటకంటెను వారికి మృత్యు తీరు. పల్లెటూళ్ల కేగి వారికష్టనిష్ఠరములను విచారించి వారికి సాయముచేయుచున్న యువకులు వృథాశ్రమ పడుచున్నారా? కీచలును, సగములిండితో జీవితముల గడపు చున్నవారును 6 కోట్లకొలది జనుల సహాయార్థమై పత్రికభావ ముతో నిత్యమును ఆరగంటనేపు నూలువడుకుచున్న భాగ్యవం తులకు యువతీమణులును యువకులును వృథా శ్రమపడు చున్నారా? కేసుపరిచేస్తూ నూలు వడిచే ప్రభువుడుగాని స్త్రీగాని నూలువడిబట్టులను సంపాదించుకొనిన వక్కడే కనయే లాభము. వ్యాగభావముతో ఏస్త్రీగాని పురుషుడుగాని నూలు వడుకుచో అక్కడి కదియును లాభమే. అంతయు లాభము కలిగించి వస్త్ర మేమియు లేకుండచేయు వృత్తి నూలువడుకుటయే.

లిట్టను ప్రభుత్వమాపణ

మహాత్ముని అభిప్రాయము

"లిట్టను ప్రభుత్వ వాక్యానుర్వమును బాగుగా వెల్లడించి మాటలలో నూత్న భేదములను కనబరచెనుగాని అందువలనలాభ మేమియును కలుగదనియే నేనుతలంచెదను. గవర్నరులిట్టనుప్ర భుత్వ మహావి రవీంద్రమహాశయునకు వ్రాసిన లేఖలోని విషయ ములు అగ్రహప్రజ్వలనమునకే సహజములగునగాని అగ్ర హాపకమనమును కలిగింపజాలవు. భారతస్త్రీలనందరిని ఉద్దేశిం చియే లిట్టనుప్రభుత్వ అటల సభ్యవాక్యములను పలికెనని ఎవ్వరును ఆక్షేపించలేదు. కొందరిని ఉద్దేశించియైన నట్టివాక్య ములను పలుకగూడదనియే వారొక్షేపించిరి. ఒక పెద్దయ్యవ్యోగి అట్టినించును మోసినపుడు దానినిగూర్చి ఆతడు బాగుగాపరిశీం చి నిర్ధారణచేసెననియు, ప్రపంచమున కాతడు దానిని ఋజువు పరచగలడనియు, భారతస్త్రీలలో హెచ్చుమంది అట్టి దుర్మతి పరులేయియుండురనియు లోకులూహించుట సహజము. పోలీసు వారు తెలిసినవిషయములపై లిట్టనుప్రభుత్వ మరెట్టి ఆధార మైనకలదా? లోకులకు ముఖ్యముగామహాకవిత్వ సంతృప్తికలుగు నటుల లిట్టనుప్రభుత్వ ఋజువుచేయుగలదా? ప్రపంచవ్యాప్త స్థానమున భారతీయుల మకు మేమిపుడు ప్రతివాదులముగా నున్నామని లిట్టనుప్రభు చెరుగదా?" (అనమగ్రము)

(ఎంగియండియా)

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

క్రమాంక ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు యిట్లు వ్రాయుచు న్నారు:— మధుర, మదరాసు, మన్నార్ ఫలములందలి కాంగ్రెసు సభ్యులు మునిసిపలు ఎన్నికలలో పాల్గొనుచు తీరుతా టులేకయున్న సమయమున తమిళనాడురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము ఈకోడులో 80 వ తేదీన జరుగుటకు నిశ్చ యింపబడిన దని వినుటకు చింతింపబడుచున్నాను. సి. రాజగోపాలా చారిగారి నూతననిబంధనలన్నియు కాంగ్రెసుసభ్యుల పలుకు బడిని తగ్గించుటకే తగియున్నవి. వికమత్య వత్సానశ్శక్తిమై యున్న యీసమయమున, ప్రస్తుతనిబంధనలమార్చిన లాభము లేదు.

నూతనముగా నూ చిం ప డి న 15 వ నిబంధన ప్రకారము రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రతి మాసము 15 వ తేదీనకి 2000 గజముల నూలుకడికి బంపకుం డినచో తనస్థానము విడిచుకొనవట్లు గణింపబడునని గలరు. ఈ శిక్షానిబంధన చాల దర్పజరిగినవిషయ గాంధీగారే ఆ. భా. కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులందు ఉపసంహరించుకొనిరి. రాజగోపాలాచారిగారి రిప్పను రాష్ట్రీయ నిబంధనగా నుంచయల్పించుచున్నారు. ఇది తెలివితక్కువయేగాక విశ్వాసలేమిని దెలియచేయును.

కాంగ్రెసు చట్టనిబంధనలకు విరుద్ధముగా మన్నార్, ఆంధ్ర, రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారట్టినిబంధన నేర్పరుచుకొనలేదు. కాంగ్రెసు సంస్థయందలి ప్రాతినిధ్య స్వభావమును తొలగించి, ఏకపక్షానుకూలముగా చేయు రాజగోపాలాచారిగారి యత్న ములకు కాంగ్రెసుసభ్యులెల్లరు అంగీకరింపరని చలంచెదను. తెల్లముకాంగ్రెసువరకు అందరూ వేచియుండి విముక్తిముకొర కై పాటుపడెదముగాక. ఈలోపున తగవులాడుటకై కత్తులు నూరకూడదు.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము యొక్కయు, ప్రతిజ్ఞా యొక్క ప్రతినిధులయొక్కయు పట్టుత్వమును తగ్గి మరె కేయమునాచినలను నిరాకరింపవలెనని నేను సభ్యులకు విన్నవించు కొనుచున్నాను. కాంగ్రెసు పలుకుబడిని క్రొత్తపక్షయులు, మి. మ. గా పని చేయుట, జాతీయతాభావమును పెంపొందించుట, యివియే మన ముఖ్యోద్దేశములు. ప్రస్తుతి నిబంధనలను మార్పు చు రాజగోపాలాచారిగారు సూచించినవన్నియు హానికరమగు ఫలితము లొనగుననుట నిస్సందేహము. కాంగ్రెసునందు సంతృప్తిపరమత్యము గాపాడవలెనని సభ్యులెల్లరును వేడుకొను చున్నాను.

ఈరాష్ట్రీయమునందు శేలము వికమత్యము కొరకే పాటు బడి సంకీర్ణులైన కాంగ్రెసు ప్రచారకు లందరును ఒకపోట బహువేళములకు ఆంశ్యకము. అది నెవ్వరుమీదో మదరాసునం దుగాని. లేక ప్రతిజ్ఞాయందు కేరళముగా గాని జరుగవచ్చు ను. ఈమూలన వంగీకరించు స్నేహితు లెల్లరు వాకు వెంటనే వ్రాయుచుగాక.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924.వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 29-వ తేది శుక్రవారము

అసంతోష కర్తవ్యము

స్వరాజ్య పక్షమువారు, హైందవ శాసనసభ యందు ఉప్పుపన్నును నిరాకరించి, సర్వీ ఖాతా ప్రయోగమును తప్పనిసరి గావించిరి. బెంగాలు శాసనసభ యందు సప్లి మెంటరీ గ్రాంటును నిరాకరించి, ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలను గవర్నరుగారు స్వాధీనమునకు తీసుకొనుట లక్ష్యము చేసిరి. బెంగాలు, మధ్య రాష్ట్రములు గాక, విగిలిన రాష్ట్రములలో నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచుండుటకు, స్వరాజ్యపక్ష ప్రాబల్యము కలుగుచుండుటయే ముఖ్యకారణము. వీని యందుగూడ ప్రభుత్వనిరోధము జరిగె ననుకొనుడు. అజిమ్ముల జరుగదగిన డిమిట్ డీమిట్ టైపు థావరి కావము నిర్ణయించుకొను. ప్రతిష్ఠాంశ మన్ని రాష్ట్రములలోను జరుగుచో, శాసనోల్లంఘనమే కర్తవ్యమగును. నిరంకుశాధికారుల చేర్చలను ప్రతి ఘటించుటకు వచ్చును. కాని అందుకు దేశము సంపదముగ నున్నదా? ఈ విషయమై శాసనసభలకు వెలుపల సేర్పాటులు జరుగుచున్నవా? ఉప్పు పన్నును సర్టిఫై చేసిన పిమ్మట, ఉప్పు పన్నును చెల్లించుకుంటు యవసరమగును. లేనియెడల శాసన సభలలో పన్నులను నిరాకరించిన ఫల మేముండును? శాసనసభలలో పన్నులను నిరాకరించుచు, వెలుపల చెల్లించుటవలన నిసుమంతయు ప్రయోజన ముండదు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము సంతరింపజేసిన పిమ్మట, వెలుపల రిజర్వ్ డ్యూశాఖా పరిపాలనముతో సరిపెట్టుకొనుట అసభ్యముగ నుండును.

స్వపరిపాలనమును సంపాదించుటకై ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధాన మంతరింపజేయబడినది. అంతయు గాని నిరంకుశ విధానమును పెంపొందించుటకు గాదు. ఉప్పుపన్నును నిరాకరించి మరిలనా హైందవ సభయందు కేరీ మాయాలు విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన దానిఫల మడుగంటెను. ఉప్పుపన్ను ఎప్పుటికిని వసూలు చేయబడుచున్నది. తగ్గించిన మిగత గ్రాంటులును పునరుద్ధరింపబడునవి. ప్రభుత్వమున కెట్టి యిబ్బందియు గలుగలేదు. మీదుమిక్కిలి సహకారభావ మధికమయ్యెనుమోనని భయమగుచున్నది. పనిలేని విచారణసంఘములు దేశమునందు యభేచ్ఛగ పర్యటనము నలుపుచున్నవి. లీకమీషను వ్యయము నిరాకరింపబడినను, లీకమీషనువారు విచారణసలిపి రిపోర్టును ప్రచురించిరి. ఇంగ్లండులో గాని హిందూ దేశమునందుగాని అధికారులదృష్టిలో మాయగులుగ లేదు. మీదుమిక్కిలి వారు మరింత చీర్రబిగియచున్నారు. లేబరుపక్షమువారు వెనుకటి విశాలాశయములను కనుకబెట్టి సంకుచిత పథము ప్రదీక్షించున్నారు. బెంగాలునందు మంత్రుల శత్రుములను నిరాకరించినను ప్రభుత్వ పరిపాలన మెట్టులో

సాగిపోవును. శాసనసభలో పనిలేకుండనే వ్యవహారము జరిగిపోవును. నిజమేమనెన ఇంతకు పూర్వమునను శాసనసభలలో ఒనిలేకుండనే పరిపాలనము చాలవరకు కొనసాగియండెను.

దేశములో నవలంబించబడిన తీవ్రనిర్బంధవిధానము విషయమై శాసనసభలలో నాలోచించిరా? జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధములకు శాసనసభ వారెట్లు పడగిలిగిరా? అందుచే, శాసనసభలు నిరంకుశవిధానమున కడ్డుబడియండలేదు. దానుప్రభృతులు శాసనసభల బూటకమును తొలగించి, సత్యమును మరియొక మారు వెల్లడి చేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి కృషి ఫలితములను మేము చులకన జేయుటలేదు. తమకై కొలంది ప్రయత్నించి, వారు ప్రతిష్ఠాంశను మార్గముజూపి, అధికారవర్ణమువారి కన్నుల చెరచిరి. కాని ఇంతటితో, జేయదగిన కార్యము ముగిసినది తలంచుట ప్రమాదమగును. చేయదగినదంతయు ముందేగలదు. శాసనసభలను స్వంత మొనర్చిన పిమ్మట నిరంకుశాధికారమును తొలగించుట ముఖ్యము. శాసనోల్లంఘనమే దీనికి మార్గమగుచో, అందు కింతవరకును ప్రయత్నములు జరిగి యుండలేదు. గుర్రమునకు ముందు బండినిగట్టిన నందాన, శాసనోల్లంఘనమున కేర్పాటులు జేయక శాసనసభలు ధ్వంసము చేయబడుచున్నవి. శాసనోల్లంఘనము మాటలతో జరుగునది గాదు. గాంధీ మహాత్ముడు విధించిన నియమములను కొనసాగించుట యవసరమని, అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించుచున్నారు. అటుల గుచో, జరుగవలసిన ప్రయత్న మంతయోగలదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును వాయువేగముతో నిర్వహింపవలసిన యవసరము గలదు.

మరల మొదటిపక్షమే బైకివచ్చినది. ఎటు బోయినను నిర్మాణ కార్యక్రమమే ఎదురగుచున్నది. శాసనసభల విషయమై నెట్టి యభిప్రాయ భేదమున్నను శాసనోల్లంఘనము విషయమై గాని నిర్మాణ కార్యక్రమము విషయమై గాని భేదాభిప్రాయ ముండజాలదు. వీనికొరకై ఎల్లరును గాఢముగ కృషి నలుపవలసిన యవసరము గలదు. దేశములో నెకపంక హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ తీవ్రమగుచున్నది. ఈ వ్యవహారమును పరిష్కరింపకుండ శాసనసభలలోనేమి వెలుపలనేమి దేశభ్యదయమును పెంపొందించు తెలులు? గాంధీ మహాత్ముడు గుల్బర్గా అల్లరుల విషయమై పొందిన పరితాపము పేరొకచో ప్రచురింపబడిన వ్యాసమునందు వ్యక్తమగుచున్నది. మహాత్ముడు సూచించినటుల ఒకరిపై నెకరు పగసాధించుటవలన ప్రయోజనములేదు. ఇందువలన దేశసీతి మరింత దుర్భరమగును. హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ పక్షాధిపత్య సర్వస్వమును భారబోయుటకు మహాత్ముడు సంసిద్ధుడుగ నున్నాడు. ఎల్లరును వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడి జాతీయైక్యమునకు ప్రోద్బల మొసగుట ముఖ్యము. జాతీయైక్యము గురురనిది ఏకార్యమును సాధించుటకును అటంక మేర్పడును. ఇటులనే ప్రజలలో స్వశక్తిపై విశ్వాసమును పురిగొల్పుటయు అహింసా ధర్మముపై సభిమానమును గలిగించుటయు అత్యవసరములు. ఇక్కార్యమును సాధించుట సా

మాన్యముగాదు. దీనిని నిర్వహించనిది, శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట, పెక్కు అనర్థములకు కారణమగును. నిర్మాణ కార్యక్రమ ప్రాముఖ్యమిప్పుడు గనుపించినంతస్వస్థముగ నిదివరకు గనుపించలేదు. ముందేమి జరుగు ననుప్రశ్న, యదయించినది. ఇందుకు తగినసమాధానము వెలువడవలయును.

కోశాధికారము

కోశాధికారము లేనిది, స్వపరిపాలనము సిద్ధింపజాలదు. కోశము ప్రజలహస్తగతము గానందువలన, తమ కెట్టి యిబ్బందులుగలిగినో, మౌల్విపదవులను నిర్వహించిన కొందరు, సంస్కరణసంఘము వారియెదుట నిచ్చిన సాత్వ్యములో వివరించుచుండిరి. తమకెట్టి సదభిప్రాయములున్నను, ప్రయోజనము లేకబోయెననియు, తమకు ప్రీయమయిన సూచనలను అధికినభ్యుడు నిరాకరించెననియు, వీరు మొరబెట్టిరి. అందుచే కోశము ప్రజాయత్తముగావలయునని, ఏదొకరియండిరి. పరిశీలించుటకు, అడిటిరుజనరిలగునర్థప్రెక్షిక్కు గాంటులెటుగారు, కోశము రిజర్వ్ డ్యూశాఖ నుండవలయు నని వాదించుట విచిత్రము. ఆర్థిక కార్యదర్శి నియమించిన చాలదట. ఆర్థిక సభ్యుడు, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమున సభ్యుడుగ నుండవలయునట. మంత్రుల పనులకు ఆర్థికశాఖవారు రెన్నడును భంగము కలిగింపలేదట. ఆర్థికశాఖవారు పేరుకు సలహాదారులయినను హిందూదేశమునందు సర్వాధికారమును వహించుచున్నారనుట అనుభవైకపేద్యము. వీరు రిజర్వ్ డ్యూశాఖ నెక్కుడుగనభిమానించుచున్నారనుటయు, అతిశయోక్తి గానేరదు. గాంటులెటుగారు చెప్పినటుల, ధనవ్యయమునకు ఆర్థికశాఖ బాధ్యత వహించుచున్నది. ఇట్టి యభిప్రాయము ప్రబలునంతవరకు, ఆర్థికశాఖమంత్రుల యభిప్రాయము విఫలపడుచుట సహజము. ద్వంద్వప్రభుత్వమునందు ప్రత్యేక కోశము లున్నను, జాయింటుకోశమున్నను ఒక్కటియే యగుచున్నది. స్వపరిపాలనము లేనంతవరకు ఇట్టియేర్పాటు లన్నియు నిరర్థకములే యగును. అరటియాకు ముల్లుమీద బడినను, ముల్లుబోయి అరటియాకుమీద బడినను అరటియాకుకే నష్టమను రీతిని, కోశములు రెండయినను ఒక్కటియయినను ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకే నష్టము గలుగుచున్నది. ప్రత్యేకకోశము లున్నచో, స్వల్పపు మొత్తములే ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖలకు వశమగును. మిగిలిన ఖర్చులకు పన్నులను విధింపవలసి వచ్చును. పన్నులను విధించుటమాత్రము దుర్లభము. రిజర్వ్ డ్యూ శాఖా వ్యయమునుగూర్చి ప్రశ్నించుటకు ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖ కనలే యవకాశ ముండదు. గవర్నరుగారు శాఖా సభిమానించెదరో యూహింపవచ్చును. ఇప్పుడమలులో సున్న జాయింటుకోశము నకును, ఇట్టి చిక్కులే తటసించినవి. జాయింటుకోశము వలన ట్రాన్సుఫర్డ్ శాఖకు రిజర్వ్ డ్యూశాఖపై పలుకుబడి ఏర్పడునని, జాయింటుకమిటీవా రూహించిరి. ప్రభుత్వమంతయు నేకముగ నుండుననియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపు వికారరూపము బయల్పడుతుండుననియు, మాంటాగూప్రభృతులు తలంచిరి. కాని ఫలితమేమయినది? పూర్వపుమంత్రులు దెలిపినటుల, రిజర్వ్ డ్యూశాఖా వ్యయమువిషయమై, ట్రాన్సుఫర్డ్ శా

లతో యోచించబోయిరి. గవర్నరుగారును దిజు
బుద్ధుడు శాఖయగుటచే వారి యిష్టమునచేసి
మెలగిరి. ట్రాన్స్మిగ్రేషన్ శాఖల విషయమున మాత్రము
దిజుబుద్ధుడు శాఖలు జోక్యముకలుగ జేసికొనుచుండెను.
ద్యుద్భవ ప్రభుత్వవిభాగము పూర్తిగ నమలులో
నుండెను. రెంటికిని సంఘర్షణము తప్పదయ్యెను. ఇక
తామెన్నడును ద్యుద్భవ ప్రభుత్వముతో సంబంధము
కలుగ జేసికొనమని వెనుకటిమంత్రులు ఘంటాపథ
ముగ చాటునంతటితో యరుదెంచెను. సంపూర్ణ
స్వపరిపాలనము ప్రజలకు చేదక్కినగాని, యీచిక్కు
లన్నియు దొలగవు. ధనాగారపు తాళపుచెవి ప్రజ
లకు హస్తగతము గానంతవరకు, స్వాతంత్ర్యము
గగనకుసుమ మగును.

దేశీయవస్త్రములపై పన్ను
హిందూదేశపు మిల్లులలో తయారయ్యెడి
వస్త్రములపై పన్నులను విధించుట ఘోరమని ఎంత
కాలమునుండియో మొరలిడుచున్నను ప్రయోజ
నము గలుగలేదు. ఈ విషయమై బొంబాయిమిల్లు
యజమానుల సంఘమువారు పూర్వచారిత్రమును
వివరించుచు చక్కనిపుస్తకము సెకదానిని ప్రచు
రించిరి. ప్రపంచములో నేదేశమునందును, దేశీయ
వస్త్రములపై పన్నువిధించుట జరుగదు. హిందూ
దేశమునం దిట్టిదుస్సీతి చిర కాలమునుండియూ ప్రబలి
యున్నది. ఉన్నతాధికారులు నయితము, యిట్టి
యన్యాయమును ఖండించియుండిరి. మాంధ్యేరు
లాంకుపైరువ రకుల లాభములకొరకు, న్యాయమును
గియమును పాటించరయిరి. ప్రాచీన చారిత్రము
మాట యటుండనిండు. ఇటీవలి వృత్తాంతమును
గమనింప వచ్చును. యుద్ధనమయమునందు, ఇట్టి
పన్నులు దీనికేయడమని, ప్రభుత్వమువారు వాగ్దా
నము జేసిరి. కాని 1922 వ సంవత్సరమునందు,
ఇయ్యవి మరల వృద్ధిజేయబడెను. ఆర్థికసంఘము
వారి నిర్ణయమునకు వేచియుండు మని, ప్రభుత్వ
వభుడు పలికెను. ఆర్థికసంఘమువా ఓపన్నును
దొలగించవలెనని సిఫార్సుజేసిరి. కాని, ఆ ప్రకారము
జరుగదయ్యెను. 1924 వ సంవత్సరారంభమునం
దీనివయమై ప్రశ్నింపగా, వస్త్రముల పన్నునుదీసి
వైచుటకు సాధ్యమడదనియు, లాభిభోగ్యువారినిర్ణ
యమునకీ విషయమును పంపిలువలెదనియు, గా.
ఇన్స్పెక్టరు ఒహిరంగముగ చాటిరి. ప్రభుత్వవాగ్దా
నము లెటుల విఫలమగుచున్నవో యిందు మూల
మున చక్కగ గ్రహింపవచ్చును.

ఆస్ట్రేలియా : గవర్నరు జనరలు నియామకము
బెంగాలు గవర్నరుగ నుండిన రోనాల్డుషేప్ర
భువు, ఆస్ట్రేలియాకు గవర్నరుజనరలుగ నియమిం
పబడెదరను వదంతిగలదు. ఈవదంతి నిరాధరమని,
ఆస్ట్రేలియా మంత్రియగు బ్రూసుగారు చాటుచు
న్నారు. ఆస్ట్రేలియాతో యోచింపకుండ, గవర్నరు
జనరలును నియమించుటకు వీలులేదని, వీరివాదము.
అధినివేశ రాజ్యములవారు తమహక్కులను కాపా
డుకొనుట కెట్టి పట్టుదల జూపుచున్నారో యిందు
మూలమున గ్రహింపవచ్చును. అధినివేశ రాజ్య
ములలో రాజప్రతినిధికిగల యధికారము నామమా
త్రము. బ్రిటీషుప్రభుత్వప్రతినిధిగ మాత్ర మతడు
లిచియుండును. అంతరంగికవ్యవహారములలోనతడు

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వూజు నిధి లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు
చందాలు
47795 2-5
ఇదివఱకు
ఇంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు
23720-12-9
ఈ పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుకెట్టిగి, మద్రాసు

నామాన్యముగ జోక్యము కలిగించుకొనడు. అటు
లయునను, గవర్నరు జనరలుగారి నియామకము
తమ యిచ్చవచ్చినటుల జరుగవలయునని ఆస్ట్రేలి
యా పట్టుబట్టుచున్నది. హిందూదేశమునకు, తమ
యిచ్చవచ్చినవారిని, రాజప్రతినిధిగ బంపుచున్నారు.
భారతీయశయములతో సానుభూతిలేని ప్రభువు
లరుదెంచుచుండురు. లిబరలు ప్రభుత్వము క్రింద
కన్సర్వేటివులును, లేబరుప్రభుత్వము క్రింద లిబరలు
ప్రభువులును రాజప్రతినిధులుగ వచ్చుచుండురు.
బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములను నయితము
వీరు విఫల మొనర్చుచుండురు. హిందూదేశమునం
దెట్టి నియామకము జరిగినను శిరసావహించి యూర
కుండవలెను. అధినివేశ రాజ్యముల స్థితి యిట్టిది
గాదు.

తూర్పుఆఫ్రికా: భారతీయులు
తూర్పుఆఫ్రికా దక్షిణాఫ్రికా లొక్కటయే
యనియు, రెంటికిని సంయోగమేర్పడవలయుననియు
జోన్సుగారు పలికిరట. ఇతర విషయములలో సం
యోగమున్నను లేకున్నను భారతీయులను పీడిం
చుటలో రెండును అహమహా వికను బూను
చున్నవి. కెనియాగవర్నరుగ సర్ రాబర్టు క్రాయి
డనుగారు ఇటీవల మొంబైసా గ్రామమునకు
విచ్చేసిరట. ఇండియను డయిలీ మెయిలుపత్రికకు
జేరిన వృత్తాంతము ప్రకారము రైల్వేస్టేషనుయొద్ద
యూరపియనులను హైందవులను విడదీసి కడపటి
వారిని ప్రత్యేకించుట కేర్పాటుజేసిరట. భారతీయుల
అంటు యూరపియనులకు సోకరాదనుట కిది ప్రబల
నిదర్శనము. అట్టి స్వాగతమును భారతీయులు
బహిష్కరించి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి.
శాసనసభా భవనమునందు భారతీయ సంక్షిప్త
లేఖకులను యూరపియను ఓహార్తులనుండి విడదీసి
రట. జాతిద్వేష మేమాత్రము దగ్గలేదని యిందు
మూలమున గ్రహింపవచ్చును. తెల్లవారి దృక్ప
థము మారినగాని అభివృద్ధి కవకాశముండజాలదు.

బర్మా : స్వపరిపాలనము
బర్మా హిందూదేశముతో కలిసియుండవ
లెనా, వేరుగావలయునా అను ప్రశ్నలో మనకు
బనిలేదు. అది బర్మావారి యిష్టము. బర్మాకు
సంపూర్ణ స్వపరిపాలన మొనగవలయునను తీర్మాన
మును, శాసనసభవారు నిన్నటిదిన మంగీకరించిరి.
ఈతీర్మానముతో భారతీయతెల్ల రేకీభవించక
మానదు. బర్మాకు మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల
నయినను ప్రసాదించక, నిరంకుశ విధానమును కొన

సాగించదలచిన వారియూహాలు విఫలమయ్యెను.
అంతటితో బోక, బర్మా పూర్ణ స్వపరిపాలనమును
గోరెడిసితి యరుదెంచినది. స్వాతంత్ర్యాశయమును
నిరోధించుట దుర్లభమని జెప్పటకు బర్మా చరి
త్రను జూపవచ్చును. బర్మాహిందూదేశముతో జేరి
నను విడిపోయినను, వెలగొంద నవసరములేదు.
ఉభయదేశములును, పరాభీనతనుండి బయల్పడవల
యనని, వాంఛించుచున్నవనుట స్పష్టము. అధికా
రవర్గ మీవిషయమును గుర్తించుట లాభకరము.

వజ్రేంద్రకిశోరరాయి చౌదరిగారు

ప్రభుత్వప్రకటనలు
“రాయిగారి యింటికి ఒక పోలీసు ఉద్యోగియును కొం
దరు కనిపింతులును వెల్లిరి. కాననభవనమిచ్చి ప్రభుత్వపక్షమున
ఓటుయిమ్మనికోరిరి.” అని ఫార్వర్డుపత్రికలో ప్రకటించబడెను.
కొందరు అక్రమముగా రాయిగారింటికిగై ఆయన యింటి
నుండి కాననభవన రాయిలనుకొని నిరోధించిరి. ఆసంగతి తెలి
సి పోలీసు డిప్టీకమిషనరు రాయిగారియింటికి వెళ్లెనుగాని పో
లీసు వారి సహాయమును రాయిగారు ని
రాకరించుటచే డిప్టీకమిషనరు కనిపింతులతో
వెడలిపోయెను. కాని ఓటువిషయమును డిప్టీకమిషనరు ఈ
పెట్టినేలేదుగాన ఫార్వర్డుపత్రికలో ప్రకటించబడిన వార్త
ద్వేషపూరితమున అసత్య మనబడవలయున్నది.” అనివంగరావు
ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా బాంబుకేసు

హైకోర్టు విచారణ
“కలకత్తాలో ఘర్షణ దుకాణమున బాంబుజేసి దుకాణ
దారుని హత్యగావించినందులకు ఆరెప్పచేసబడిన యిద్దరిపై
నను జేబడినకేసు వెంటనే విచారణజరుగవలెను. అలశ్యమైనవో
సాక్షులు తిరిగిపోయెదరు. అరాజకులు సాక్షులను దెవరిం
చి నిజముచెప్పుకుండ చేసెదరుగాన నెలవులలోనే విచారణ జ
రుగుటకు ఏర్పాటు చేయవలెను. రేఫటినుండి నెలవులు ప్రా
రంభమగునని” 28 వ తేదీని ప్రభుత్వన్యాయవాది కలకత్తాహై
కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి విన్నవించెను.
“నెలవుల ఆఖరున నంబరునెలలో హైకోర్టు తెరువ
బడువరకును విచారణను నిలిపియుంచినచో నిజము వెల్లడికా
కుండపోవునను సంకయము కలుగునున్నదిగాన పెప్టెంబరు 8 వ
తేదీమొదలు న్యాయమూర్తి వర్కూర్డిగారు విచారణచేసెదరు”
అని ప్రధానన్యాయమూర్తి తెలిపెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్యానుపోర్టులకు దరఖాస్తులు

బొంబాయి రాజధాని వాస్తవ్యులు గానివారు కొం
దాయి వెల్లి అచటి ప్రభుత్వమువారికి తప్పి ప్యానుపోర్టులకు
దరఖాస్తులు చేయుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ
అభ్యుదయము చాలా ఆశ్చర్యకరమైనది. బొంబాయికి వెడల్
ముందే తమ తమ స్థానిక ప్రభుత్వములవారికే దరఖాస్తుచేసి
ప్యానుపోర్టులను పొందినవని హెచ్చరించడమైనది.
(ప్రభుత్వ ప్రకటనము)

విదేశ వార్తలు

లండను ఒడంబడిక చర్చ

రిచిస్టాగులో పోరాటము

సభ ఎత్తివేయబడవచ్చును

లండన్, ఆగస్టు 28:—లండ ఒడంబడికను రిచిస్టాగు సభ వారు నిరాకరించిన సభ సెలవుపై సందర్భ ఆధికారులు ప్రకటించిరికాని ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడికను 30వ తేదీన సంతకము చేసెదరు.

కమ్యూనిస్టులు, ప్రజాస్వామ్యదులు రిచిస్టాగులో కొట్టుకొనిరి. ఒక కమ్యూనిస్టు ప్రజాస్వామ్యవాదిని ముఖమున గొట్టెను దీనివలన అందరూ కలియుబడిరి. గొప్పగోల బయలుదేరెను. ప్రజలుగూడ ప్రాణము విసిగి కోరితో ఇందులో తేరిరి. అల్లరులను అడంచుటకు అధ్యక్షుడు ప్రయత్నించెను కాని ప్రయోజనము లేకుండెను. తుదకు సభవిడిచి పోయెను. కొంత కాలము సభ వాపు జేయెను.

తిరిగి సభగూడినపుడు మరల కలవర ముదయించెను. ముగ్గురు కమ్యూనిస్టు సభ్యులను సభనుండి తొలగింపవలెనని అధ్యక్షుడైన మాన్రీపు గార్తెవుతేసిరి. వీరు సభనుండి వెడలి మని జిప్సరి. నిరకరించిరి. తరువాతి క్రేతుకులు సభనుండి పోవలెనని అధ్యక్షుడు తెలియజేసెను.

చెప్పినమాటను విననందున బలాత్కారముగ అధ్యక్షుడైన పయోగమును గాంచిరి. 25 రురు జేగలవాండు లోనికి వచ్చిరి. వారిని ఎలా తాళిలో ఆహ్వానించిరి. కమ్యూనిస్టులు అంతర్జాతీయ పదములను వాడిరి. ద్రోహము తుదకు నెమ్మదిగా వెడలిపోయిరి.

డాన్ చట్టుములు రెండవసారి ప్రవేశపెట్టబడినది. 29 వరకు అంత్యపరిష్కార మాపు జేయబడెను.

కొలోను:— సైనికావసరము నిమిత్తము కోయలు ఇంచినీరులుచేసిన క్రొత్త పనులన్నిటిని ఆపుజేయవలెనని యుద్ధ కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి.

లాసేను ఒడంబడిక

లండన్, ఆగస్టు 27:—ప్యారిస్ సెనటులాసేను ఒడంబడికను 270 మంది అనుకూలముగను అంగీకరించిరి. ఒడంబడికను అంగీకరించుటకుముందు ప్రాచ్యకేతమున ప్రాంసులాభము అంతరించలేదనియు పరిశ్రేణులను విషయమై తమ పాక్కులను నిలబెట్టుకొనెద రనియు ఈసందర్భమున ఋణసహాయ విదేశ పాఠశాలనువ్వల పరిష్కారము చేయబడును. మిత్రమండలి పయోజనమున గొప్పలాభము చేకూరు ననిరి. అన్ని మతముల ప్రచారకులకు భంగములేకుండ ఏర్పాటుచేయబడుననిరి. ఈ విషయమై తర్కితే తెలియజేసెద మని హెరియటుగా రనిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు

ప్రదర్శనము

లండన్, ఆగస్టు 27:— 1925 లో మరల ప్రదర్శనమును కలకత్తావిషయమై ఇంగ్లంకాని ఆలోచించి తెలియజేయవలెనని జోమియను ప్రభుత్వములను గోరి రని తెలియచున్నది.

రొనాలుపే ఆస్ట్రేలియా

గవర్నరుజనరులు

లండన్, ఆగస్టు 28:—ఆస్ట్రేలియా గవర్నరుగ రొనాల్డు ప్రభుని నియమించెదరను నడుంతులగుర్చి తెలియజేయుచు ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వముతో ఆలోచింపకుండ పదర్శనజనరులను క్రొత్త నియమించరాదని బ్రూసు గారు తెలియజేసిరి.

వాయువాగ్రాధరలు

ఇంగ్లండుకు వాయువాగ్రాధ సంఘటనకి ప్రస్తుతము దును బ్రిటిషు కలకత్తాలో 2/3 వంతుకంటే ఎక్కువ యుండవని పోస్టాఫీసువారు తెలియజేసిరి.

జర్మనీ-డాన్ నివేదికము

జాతీయవాదుల బెడంపు

లండన్, ఆగస్టు 27:—రాత్రి 10.45 డాన్ నివేదికమును అంగీకరించుచో రిచిస్టాగుసభ సెలవుపై మని అధ్యక్షుడు తెలియజేయుటచే జాతీయవాదులకు భయము పుట్టినది. మరల ఎన్నికలలో బలమును కానుకొన్న గాని ఇప్పుడు జాతీయవాదులు లండను ఒడంబడికను భగ్గుము చేయలేరు.

భిన్నాభిప్రాయ ముండవచ్చును

లెన్, ఆగస్టు 28:—అతివాదులును, కమ్యూనిస్టులు మాత్రము లై త్వ చట్టమును ఆక్షేపించిరి. లండను ఒడంబడికను సంతకము చేయుటకు మరితరచిల్లల సంగీకరించుటకును 2/3 వంతుల బలము గలవనియుండుటచే రిచిస్టాగులో తప్పక భిన్నాభిప్రాయ ముండవచ్చు సమకొనుచున్నాడు.

శనివారమునాడు ఒడంబడిక సంతకముగను

లండన్, ఆగస్టు 28:—ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుల ప్రకారము విదేశాంగ కార్యాలయమున శనివారము లండను ఒడంబడికను సంతకము చేసెద రనియు బ్రిటన్ తరపున 25 కోటి క్రొమ్మ, మిత్రమండలి, జర్మనీ తరపున వారిమండ్రులను పనిజేసెదరు. 2/3 మంది రిచిస్టాగులో అంగీకరించువచ్చును జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడికను సంతకముజేయదలనిరట.

రూరును ఖాళీ జేయుట

రూరునుండి బెల్జియను సైన్యములను మరలించి రను మాట నిజముగాదని బెల్జియనులు తెలుపుచున్నార. మునుపున్న సైనికబలమే అచట యున్నదనుచున్నారు. రూరులో జేయబడు మార్పులు డాన్ నివేదికము సమయలో బెట్టుటమీద ఆధారపడియున్నది.

ప్రాంసు-జర్మనీ

ప్రాంసు జర్మనీ సాటావనుగూర్చి క్రొత్తను గ్రక్కపుటాడంబడికను జేసికొనెను. ఇనుపపనులు, నేతపరిశ్రమను గూర్చి ఇదేమాటలను ఒడంబడికలు జేసికొనబడును.

జపానులో ఆమెరికను కాయబారి

గ బ్యాంక్ కాయబారి నియమించబడిరి. మెన్సికరాను బారిగ జేమ్స్ ఆర్ పెన్సిల్ గారు నియమించబడిరి.

అంగారకుని రాజునుగూర్చి క్రొత్తగ ఏమియుకనిబెట్టలేదనుచున్నారు.

క్రొత్త కార్తికోద్యమము

ట్రేడ్ యూనియనుల నిరాకరణము

రేడ్ అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘముల తరపున నేషనలు మెనారటోసభ లండనులో జరుగును. 200 బ్రిటిషుద్రుతి నిధులు వచ్చెదరు. ఒక్కపెట్ట బడిదారులతోడనే గాక ట్రేడ్ యూనియను వాయకులతో గూడ మనము పోరాడుననియున్నదనిరి. వీరి ఉత్తరవులను ప్రతిఘటించవలె ననిరి. అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమము నెగుటకు అసియాదేశపు కార్మికులను భారత కార్మికులను చీనాకార్మికులనుగూడ జేర్చుకొనవలెనని వర్కర్స్ బిక్టిఫికా సంపాదకుడు తెలియజేయవలె ననిరి.

డొడకనీసు దీవులు - ఇంటిలహక్కు

తమదేశమునకు కలుపుకొనెద మనుట

లండన్, ఆగస్టు 27:—రాత్రి 11.40. ప్రాంసు లాసే నొడంబడికను అంగీకరించుటచే వారల డొడకనీసు దీవులను ఇటలీ దేశముతో కలుపవలెననుటకు ఇటలీపత్రికలకు అవకాశముగల్గెను. ఇటలీ దేశకనీసు దీవులను గూర్చి లాసేను ఒడంబడికలో హక్కు ఏర్పాటు జేయబడుటచే ఈ 12 దీవులను ఇటలీ కలుపుకొనునని జియర్నేసీ ఇటాలియన్ పత్రిక వాకొడుచున్నది.

జాబాల్బాండు విషయమై తనకు అనుకూలముగ జరుగుటచే ఈదీవులను గూర్చి ఇటలీ తప్పక తన హక్కులను అనుజరుపు ననుచున్నాడు.

ప్రతిపరిశ్రమ

లండన్, ఆగస్టు 28:—యూనైటెడ్ స్టేట్సువారు బస్తారముగ ప్రతిని సప్లయజేసెద మనుటచే ఇంగ్లండులో ప్రతిపరిశ్రమ చాల యధవృద్ధిగాంచును. కొనేవాండ్రకు ముద్దీప్రతి ఆకర్షణీయుగ నున్నది. నిలకడ భరల నిమిత్తము కొనేవాండ్రు ఎదురు జామచున్నార. పరిస్థితులు అనుకూలముగ ఇంతగ గత 4 సంవత్సరములనుండి లేవనుచున్నారు.

బెల్జియం న్యూజిలాండు

వర్తకపు టాడంబడికలను బలపరచు కొనుచున్నాడు.

వేల్పుయువ రాజుపయవము

సమయమున స్త్రీలు సత్కరించి వినోదమును సన్నిధి. యువరాజు ఆనందించెను.

సిలోనుగవర్నరు

గ నియమించబడిన సర్ హమ్మక్సింగ్ గారు వచ్చేవారము వైజీరియా జేగును. వైజీరియా కేగి కొన్ని నెలలు తనపనిని జామకొని 1925 లో కేలోను గవర్నరు పదవి స్వీకరించెద రని మాంచెట్టరుగార్డియన్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

వైమానికలనుసత్కరించుట

లెసిన జోయిసీ వైమానికలను ప్రెంచి అధ్యక్షుడు గౌరవించెను. సత్కరించెను. ప్రెంచి వైమానికుడు చీనాకేగును.

న్యూజిలండుగవర్నరు

బెల్లీకో ప్రభునిస్థానే జనరలు, సర్ చార్లస్ పెర్క్యూషన్ గారు నియమించబడిరి.

జెంగాలుది తెలిపితక్కువా?

మాంధ్యరు గార్డియను వివరీతాభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

“మాంధ్యరు గార్డియను” “జెంగాలు తెలిపితక్కువా” యను ప్రధానవ్యాసమునందు యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—స్వరాజ్యపక్షమువారి యుక్తులన్నియు జెంగాలులో తాత్కాలిక విజయముబొందుటకు పనికివచ్చును. కాని దూరదృష్టితో జాచిన భారతదేశమునకు ముప్పువాటిల్ల జేయునట్లు దోచెడిని విదేశములకు సైన్యమునకు సంబంధించిన విషయములుతప్ప తక్కినవన్నియు భాతీయమంత్రులకు విడిచిపెట్టవలెనని స్వరాజ్యపక్షము వారు మాచించు ఏర్పాటు అచరణీయమైనదిగాదు. ఆస్మీన్య మైత్రి ఒండొలయందు విశ్వాసముకుదురనిది అట్టి ఏర్పాటునకు ఏ బ్రిటీషుపరిపాలనవర్గము అంగీకరింపజాలదు. భారతీయులు విదేశీయులనెడి అనూయాభావము లేని జాతీయాభిమానముతో నే గూడుకొనియున్నారను నన్యకము బ్రిటీషువారికి గలిగియుండవలెను. లేకున్నచో మనము వెంటనే ఇండియాను పూరిగా విడిచి పెట్టుట యో, లేదా మన ప్రతిపక్షులు మనలను విడిచిపించుకొనుటకు ప్రయత్నములు జేయజాలవంత గట్టిగా ఆధికార కాశిలన్నియు మనక్రింద నుంచుకొనుటయో జేయవలెనని మేము దలంచుచున్నాము. ఇట్టి తలంపు బ్రిటీషువారి ఉదారస్వభావమునకు వ్యతిరేకముగానుండును. ఈ ఉదారస్వభావమే పరిపాలన యందు అమలు జరుపవలెనన్న భారతిరాజనీతిజ్ఞులు దాని యుద్ధల సహకారము గలిగియుండవలెను గాని వెదుమర్గము లేదు. భారతదేశముగూర్చి ఆశగలదా?

స్థారుపత్రిక పోలిక

చేతిలో గొడ్డలితప్ప వేరు సాధనములేని దాసుగారి అనుచరుల యవధానము లిట్లుగాగిరి యెక్కువ ప్రమాదకరముగ లేదని స్థారుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. అతినిగొడ్డలి పని ప్రారంభమయినపిదప ప్రజాభిమానమును పూర్తిగా గోల్పోవునని నుడువుచున్నది.

ఈవినింగు స్థాండరు

ఈవినింగు స్థాండర్లపత్రిక ఆధికారమునకు గౌరవము జూపుట నిర్బంధించవలెనని కోరుచున్నది. ఇండియా దేశమునకు తనపై తానాధారపడక కే కుదురు వరకు బ్రిటీషుసైన్యముల సంరక్షణకిందను ‘ఇండియా సంయుక్తర వ్యయము’గా నుండుట యనునదికలలోనివార్త. అతినియరు ప్రభువు యిట్టి సమయమున ప్రకటనయొసంగుట మనదురదృష్టమే. దీనివలన మంచి చేకూరదు సరికదా. కొంతమానికూడ ఫలిమనని డెలుపుచున్నది.

గారికి తెలియజేయబడెను. ఇందువలననే యివరకేమిదని జేసినదియు, ఇంక ముందేమి జేయవలసియు, గూడ తెలుపవలసి కోరియుండిరి. రాకపోకల పాకర్లములు, పునర్నిర్మాణ కార్యములు యంతవరకు అభివృద్ధి అయ్యునో రిపోజ్మెంట్లవలననదని చిత్తభంగనీరుగారును, లాండురివెన్యూకమిషనరుగారు ఆశ్చర్యపడిరి.

ప్రభుత్వ ఋణములు

సహాయ కార్యములగూర్చి లాండురిలకు కొన్నిసూచనలు జేయుచు ఒక ప్రకటన గావింపబడెను. అందిట్లుగలను:—
 “పునర్నిర్మాణముగూర్చి పేదవారలకు ఉచితముగా ప్రభుత్వమువారు సహాయము జేయుచున్నట్లును ఎవరు ఎంతవరకు జేయవలెనో పరిమితి నిశ్చయించుటకైయు. (1) జన్మిలు లేక భూస్వాములకు (2) భూస్వాముల క్రిందనుండు కాలదానములకు (3) చిన్న చిన్న వ, వసాయదారులకు భూకానుడులకు ఋణములయవచ్చును. ఋణములు భూయవరకు అధికారముగల ఉద్యోగి ఋణముతీర్చుకాల పరిమితి 7 ఏండ్లవరకు గూడ నిశ్చయించవచ్చును.” (ఆ. ప్రె.)

వాతావరణ స్థితి

1924 నవంబరు 29-వ తేదీ శుక్రవారము

వాతావరణ స్థితి	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము	గత 24 గంటలలో సగటు	గత 24 గంటలలో తేలికపాటి వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు మొత్తము
గోపాలపురం	87.8	81.0	...	16.82	44.86
దిశాపట్టణము	93.6	82.2	...	6.19	87.09
కాకినాడ	89.5	80.2	...	12.45	89.09
మచిలీపట్టణము	95.1	79.2	...	18.94	41.69
కర్నూలు	89.8	78.6	...	7.12	26.01
బళ్లారి	91.1	78.9	...	7.24	20.61
కడప	77.6	77.8	...	7.08	81.22
నెల్లూరు	98.4	80.2	...	5.52	87.98
మద్రాసు	97.9	80.2	...	11.65	50.74
కడపూరు	87.8	76.4	...	4.82	52.84
కేలము	95.2	72.8	...	11.55	89.80
కోయంబూరు	86.7	71.5	...	20.78	22.29
తిరుచనాపల్లి	95.8	75.8	...	1.06	88.18
నాగపట్టణము	95.7	78.	...	2.54	54.98
మధుర	96.4	75.7	...	6.86	83.58
పాంబుర్	90.6	79.0	...	0.83	87.00
తిరునల్వేలి	2.28	28.84
తిరుచేండూరు	88.7	77.1	0.08	67.46	64.51
కొచ్చిన్	85.5	77.1	0.02	118.98	114.51
కాలికట్టు	87.5	78.5	0.65	129.08	117.16
మంగళూరు	87.7	78.2	0.01	117.16	125.68
బెంగళూరు	81.5	68.7	...	18.74	85.87
మిర్జాపూర్	68.6	61.9	0.30	127.82	125.42
కొడైకానూర్	67.8	60.2	...	28.22	82.18

సగ్మములు:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణము విశాఖపట్టణములలో అద్భుత తేమ. పగటివేడిమి 4.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి విశాఖపట్టణములో 4.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—కర్నూలులో మేఘములు నట్టుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల పరిశుభము. కడపలో అద్భుత తేమ. ఇచ్చట పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరగ నున్నవి. అద్భుత తేమ. పగటివేడిమి 8 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 2.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాజధాని యందు, చాలవరకు వాతావరణము అనుకూలముగ నుండును.

యస్. ఆర్. సామ్రా.

వాతావరణ కార్యక్రమము, మద్రాసు.

ఇంజీరియలు బ్యాంకు మోసము

ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షుల విచారణ

(హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు)

(నిన్నటి తరువాయి)

ఫలాహారసంతకము చాచరీగారి క్రాసుపరీక్ష సమయమున ముద్దాయి యాక్రిండిసంగతుల తెల్పెను.

ప్రామిసరీకోట్ల ప్రతేకపు ఎక్సాంటు పుస్తకములో నుంచున్నాననియు, కోట్ల క్యాషయిచ్చినట్లు వ్రాయుట క్రెడిట్ బ్యాంకులో వేయుచున్నట్లున్న వాకర్ అండ్ కో వారికి లాజాము మిచ్చినట్లున్న చెప్పెను.

ఈలోగా న్యాయాధిపతి యాప్రశ్న లందులకు సంబంధించిన టిల్ల వాడుగూడా జవాబుచెప్పగలడనగా చాచరీగారు ప్రతేకపు ఎక్సాంటులో డబ్బురానిదే వచ్చినట్లు వేయించుట యాబ్యాంకునం దాచారము అదియే నేను తెలిసికొనగోరుచున్నాను. అందుల కీప్రశ్నల నడుచుచున్నా నని చెప్పిరి.

తరువాత మరలసాక్షి యిట్లు చెప్పెను:

ప్రశ్న:—ఈమోసము బయట పడినట్లు తెలిసింది 12 జూలై 1923న గదా. అది అయినతరువాత బ్యాంక్, సాక్షిపట్ల ద్వారా ఏమైనా ఓవర్ డ్రాఫ్టుల నిచ్చినదా?

జ:—సాఫ్ట్ మెనంతవర కట్లు చేయ యత్నించినది.

ప్ర:—బ్యాంకుడబ్బు 9 లక్ష లవహరింపబడె ననుట అబద్ధము కాదా?

జ:—ప్రస్తుత మారీతిగనే యెంచబడుచున్నది.

గ్రాంటుగారు లేచి పరీక్ష జరుగచున్న కాలములో ఆడ బుగపరిహంపబడుచున్నదని చెప్పగా చాచరీగారు మీ అవ్యక్తభావా లనవరచువరిరి.

తరువాత సాక్షి అహమ్మద్ బాద్షాముగారికి బ్యాంక్ వారికి సాటిసిట్లవల్లద్వారా జరిగిన సమృత్తిప్రతమును గూర్చి తనకేమీ తెలియదనగా చాచరీగారు ఆసమృత్తి పత్రానికి సంబంధించిన ఉత్తరం ఒకటి చదివి దీనినిబట్టి యిదిమోసమో అప్పోకేషన్లవా యనగా ఇప్పుడు లభ్యుగగూడదని గ్రాంటుగారు చెప్పిరి. జడ్జి రాప్రశ్ననడుగ నీయలేను.

తరువాత సాక్షి బ్యాంకుతరపున అడ్వాన్సులయిచ్చుటం తటినండి లేదనియు బాంకు ఆఫీసరుగా టిల్లమేనేజరు ట్రాన్సాక్షన్లు జరుపుచుండెననియు చెప్పుచుండగా చాచరీగారు టిల్లమేనేజరు సమృద్ధిమైనవాడని నేను తలస్తాను అనిరి.

గ్రాంటుగారు లేచి అతడుసమృద్ధమైన వాడేనని న్యాయాధిపులకు చెప్పుచున్నాననెను. సాక్షి ఆవిషయము నాకు తెలియదనెను. అతడు బ్యాంకువిషయములలో సత్సహాయు కలవాడనియు టిల్లమేనేజరు సంతకములున్న వకుటచే కొన్ని చెక్కులు గూడ యీ 9 లక్షలలో నుండెననియు, అవిచెక్కులెక్కుబుక్కున చేర్చబడవలెననియు చెప్పగా చాచరీగారు టిల్లమేనేజరుసంతక మున్న కాగితము నతిడు పైయధికారుల అనుమతియందుటచేతనే సంతకముచేసె నను నుటకు టిల్ల లేదాయని యడుగగా లేచని సాక్షి జవాబిచ్చెను కేక్రటరీ సం తకముండినగా ని అధికారము పొందవనియు బ్యాంకుకు ఆచ్చు పడినవిబంధము లెడైర్ కీఫర్లపద్ధ ఉండు ననియు, టిల్లమేనేజరు సంతకముండి డబ్బుయిచ్చబడినప్పుడు అది అధికారిత్వ ఉన్నదాయని అరయువారెవరు లేరనియు సాక్షి చెప్పగా, ఇక్కడనే సారపాటు కలదని చాచరీగారనిరి.

ప్ర:—టిల్ల మేనేజరు సంతకముతోనున్నవి. చాలా యవ్వబడుటచేదా అవి ఓవర్ డ్రాఫ్టు లుకాలో వ్రాయబడుచుండుటలేదా.

జ:—వ్రాయబడవలయును.

ప్ర:—అట్లు జరుగలేను. కనుక అంగు నేరమున కనుకూలముగ నున్న క్షుటలేదా.

జ:—అందొక విధమైన అక్రమ మున్నది.

చాచరీగారు అక్రమత్వమునకు నేరమునకు భేదము కలదనిరి. తరువాత కొన్నిచెక్కుల నకర్లు టిల్ల మేనేజరు సంతకము లున్నవి మాపి యివి డబ్బు యిచ్చబడినవా?

జ:—ఇవి అహమ్మద్ బాద్షా గుడ్డలవర్తకమునకు సంబంధించినవి చెప్పెను.

ప్ర:—టిల్ల మేనేజరు సంతకముతోనున్న చెక్కులు ఓవర్ డ్రాఫ్టు పుస్తకములో వ్రాయబడున ఎక్సాంటు మరెవరిక

టి మాచిరివా.

జ:—రెండుమూడు ప్రశ్నేకింపబడినవి మాచిరిని. అవి యే సంగర్భమున నట్లుయిరవో నాకు జ్ఞాపకములేదని చెప్పి యింకను ప్రశ్నలకుగలకే ఓవర్ డ్రాఫ్టు ఎట్లు సరిగానుండునో మొదటి ముద్దాయితో సంబంధించిన ఎడ్వాన్సు లేవో, చెక్కులెక్కుడు బుక్కును చూడకుండా ఒకరూపాయి గూడా వసూలుకాని చెక్కులకు తీయకూడదనియు చెప్పెను.

ప్ర:—బ్యాంకు వివిధములైన కష్టములతో వివిధముగా నుండునా?

జ:—అవును నిశ్చయముగా నుండును.

ప్ర:—నేను వసూలుకాని చెక్కునిచ్చి డబ్బు వడిగితి ననుకొనును.

జ:—నీతిమాచి యివ్వవచ్చును.

ప్ర:—కనుక బ్యాంకు నియముల మీరు దాటుచున్నారన్నమాట.

జ:—అధికారుల యిప్ప ప్రకారము రికార్డులలో వ్రాసి చేయవచ్చును.

ప్ర:—బ్యాంకింగునుగూర్చిన గ్రాంటు లాచదివితిరా?

జ:—లేదు. డబ్బు ఎక్కువ తీసికొన్నవారికి నోటీసు నిచ్చుట కలదనియు లెక్క లధికారరీత్యా నుండవలయుననియు, రెండులకు రికార్డులవలయు ననియు చెప్పగా చాచరీగారు విధానములను దాటునాచారము కలదనిరి.

ప్ర:—మాకోడొకల్ అండ్ కోకు యింజీనియల్ బ్యాంక్ లావాదేవీ లుండుట నీకు తెలియునా?

జ:—అవును.

ప్ర:—వారు సాధారణముగా రికార్డు లేకనే ఎక్కువ డబ్బుతీసికొను ఆచారము కలదా.

జ:—అది లోన్సుపైజన్స్ డిపార్టుమెంటువారివల్ల తెలిసికొనబడవలయును.

ప్ర:—మొదటి ముద్దాయి 9 లక్షల ఖరీదుగల ఆస్తి సెక్యూరిటీ నిచ్చెను గదా.

జ:—అది అంతఖరీదు చేయుననుట సందేహస్పదము.

ప్ర:—ఆ సెక్యూరిటీ 1923 లోకాదా తీసికొన్నది.

జ:—బలవంతంమీద.

ప్ర:—ఎవరు బలవంతం చేసిరి.

జ:—కార్యదర్శి.

ప్ర:—2, 3, 4 ముద్దాయిల విషయములో గూడా వారు సెక్యూరిటీ నిచ్చినారు గదా.

జ:—ఆ సంగతి నాకు తెలియదు.

దీనితో పుల్లయటకాగారి సాక్ష్యము ను గిసినది.

వృత్తి సంబంధముగుహక్కు

అంతట చాచరీగారు బ్యాంక్ సాటిసిట్ల జాబితాబిట్లు యెండుటపెట్టుమని గ్రాంటు గారనడిగిరి గ్రాంటుగారట్లు చేయుటకు తమహక్కును భంగమనియు యిండియన్ ఎవిడెన్సు ఆక్టు 129 సెక్షన్ ప్రకార వట్టి హక్కున్నదనియు చెప్పుచు ఒక యింగ్లీ షు కేసు నుదాహరణముగ చెప్పిరి. అంతట చాచరీగారు ఆహక్కు వాట్టి (క్లెంట్) కే కలదనియు, యిప్పుడు ప్రభుత్వమిచ్చు పార్టీ గా నుండలేదనియు ఇదిరహస్య మైనవిషయము కాకవావుటచే యీ హక్కు నుపయోగించుకొను బహుసగమనియు చెప్పి లా చదివి వినిపించి న్యాయాధిపతుల యిష్టమునకు బాధ్యుడననిరి. గ్రాంటు గారు పోలీసుకమిషనరుగారిహక్కును పోన్సాక్షి నవలననుటచే నట్లుచేయవలసినప్పినదనగా చాచరీగారు ఇదివారికొంచెంహాస్య స్పదమనిరి. అప్పుడు జడ్జిగారు యాహక్కు వదులుకొనవలసినదే జాబితా చూపవలసినదే యని చెప్పిరి. అంతటితో ఆరోజుకు కోర్టు ముగిసినది.

నేటి విచారణ

అప్పునరు నాడ్యము

(హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు)

ఇంగ్లీషులు బ్యాంకు ము కేసునం దీదినమున న్యాయమూర్తి బ్రీఫ్టి గారయిదుట, ప్రొసెక్యూషన్ న్యాయవాది యు. ఎన్. గ్రాంటు గారు, మొదటి అత్రావరగు వి. రామ కృష్ణలయ్యరు గారిని విచారింపుటకు ప్రారంభించిరి.

వి. రామచంద్రయ్య:—అత్రావరగు వి. రామచంద్రయ్యరు న్యాయజేంట్లు గ్రాంటుగారిగే పరీక్ష చేయబడి కట్టు చెప్పెను:

నేను 1918 లో తెలంగాణ ప్రభుత్వమునందుండి, 1920లో పర్యవేక్షకునిగా పనిచేసినాను. 1, 2, 4 ముద్రాయి లందరిని ఎరుగుదును. 1 ముద్రాయికి ఇంజనీరులు బ్యాంకులో కే రెంటు అక్కర్లుంటుంటుంది. 4 ముద్రాయికి ఎన్. దాదాసాహెబు పేరుతో నోక అక్కర్లుంటుంటుంది. రెండవ ముద్రాయి నానూ పారి. ఆరవ ముద్రాయి 1 ముద్రాయికి సహపాతి అని 1922లో నాకు చెలియవచ్చెను. 1 ముద్రాయి పేర హక్కులదానికంటే అధికముగ చెక్కులువచ్చినపుడు నేను అభ్యంతరపెట్టినపుడు, 6 వ ముద్రాయి తనకును ముద్రాయికిగల పైన్నేహమును తెలిపెను. మొదట నాచెక్కులకు అభ్యంతరపెట్టినానిగాని తరువాత నాస్వంతభాధ్యతమీద వానిని అంగీకరించుచుంటిని. 1922 ఫిబ్రవరి మాసప్రాంతమున నాకు కొంతబుణము గావలసి రాగా 6 వ ముద్రాయి 1 ముద్రాయినుండి ఇప్పించెను. 1921 ఫంలి పెట్టెబరుసెలలో నాకును, 2 వ ముద్రాయికిని ప్రభువు సహజేశముజరిగెను. అప్పుడు శౌరిముత్తుక్రింద నీ అక్కర్లు వుండెను. 2 వ ముద్రాయి అక్కర్లునుగలది చిక్కులుగా నుండుటచే వానిని సవరించుటకుగాను ప్రోత్సహించుటకు 6 వ ముద్రాయి నన్ను 2 వ ముద్రాయివద్దకు తీసికొనిపోయెను. పాసింగు ఆఫీసరుగ నున్నవారు అతని భారతాలోని లోపము లనుజూచి, లెక్కల జాగ్రత్త జూడవలెనని రిమార్కు వ్రాయుటచే 6 వ ముద్రాయియును శౌరిముత్తు లోపముల సవరింప వలెనని 2 వ ముద్రాయిని కొరవలసి వచ్చెను. అన్వేషకులు ఆకొట్టడావారా భారతాలోని నిలువమొత్తమును పోచ్చించు టయే అందలిలోపము. 2 వ ముద్రాయి ఆనాడురాత్రి ఎవ రెవరివద్దనో కొంతధనమునుదెచ్చి మరునాడాలెక్కలను సరి పెట్టెను.

చాచరీగారు:— పైవాక్యము నాతేజించుచు, ఆ రాత్రి రెండవ ముద్రాయి ఏమిచేసినదియు తనకు చెలియక పోయినను "ఎవరెవరివద్దనో బదులు దెచ్చి" అను విషయము సాక్షికి చెలియదనియు నుడివిరి. అంతట ప్రాసీక్యూషను న్యాయవాది ఆఫీసును సందర్శించుకొని, తిరిగి ప్రశ్నింపగా రెండవ ముద్రాయి జమకట్టినది సాక్షి నుడివెను. తరువాత ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమునగుచు, ఇంజనీరులు బ్యాంకు లెద్దరులలోనుండి, 2 వ ముద్రాయి ధనము నిలువలేకుండగనే పంపినచెక్కులనుగలది ను జేయుటగలదియు తరువాత సంతకాలముననే ముద్రాయి ధనమును భారతాలో జమకట్టుట గలదియు కొన్ని భాగములు చదువబడెను. అట్లు భారతాలో జమకట్టుటచే అతనిభారతాలోని లోటు విలువగ మారెను.

1921 సెప్టెంబరు 22 తేదీన నిట్లు జమకట్టుట జరిగెను. ఆదినమును 13900ల జమకట్టెను. 22వ తేదీ తరువాత 3 అక్టోబరువరకు ఎట్టిబరువులు జమకట్టెను. నాల్గు విడుదలముల తరువాత శౌరిముత్తును తిరిగి కలుసుకొనినపుడు న్యూనముగాని తిరిగి పైలెక్కలో కొన్నితప్పులను కనుగొనెననియుడివెను. 6 ముద్రాయి, 2 వ ముద్రాయిని తిరిగి భారతానుసరిచేయుటకు ప్రోత్సహించవలెనని నన్నుగోరెను. నేనట్లేజేసితిని. తరువాత నాల్గు సెలలకు ఆలెడ్డునాక్రిందకువచ్చెను. 1922 జనవరిలో 2 తేదీన మియూజాన్ కంపెనీ లెడ్డున నాకు వచ్చెను. 1 ముద్రాయిలెడ్డున కూడా నాకేవచ్చెను. క్రైస్తవము సెలవులోను ముద్రాయియూ హెచ్. ఎ. బాద్షాయును మాంబళములో నోక దినము నాయంతికి వచ్చెను. తాను 1921 ఫంలి అంతమువరకు మియూజాన్ అక్కర్లుంటుంటుంది, అక్కర్లుండకుండునా గరిపుచ్చుచుంటి ననియు, ఇకమీదగూడ నావిధముగనే సరిపెట్టుచుండుననియు అందులకుంగీకరింపవలెననియు 6 ముద్రాయి నన్నీవలకు స్థిలిచి చెప్పెను. కొంతవర్ష జరిగినతర్వాత నందుల కంగీకరించితిని. క్రైస్తవము సెలవులవార నావాదానమును నిరవేర్చితిని. అస ముచ్చటపడుచున్నాను హెచ్. ఎ. బాద్షాగూడనుండెను. ఇందు లకుసాక్షి, లెడ్డు పుస్తకములనుండి యుదాహరణల నొసగెను. జనవరిలో ముద్రాయికొరకు లెనుచెక్కులమార్చితిని. ఈరెండు చెక్కులను ముద్రాయి, ఇంజనీరులు బ్యాంకులోజూపగా, నిం ధనలలోవిధింపబడినట్లు నవలతలంభింపకుండనానిలెడ్డులోజేరి వానిపై సంతక మొనర్చి, అందులోలోపము లేదనియు; ఆమొత్త ముధనము వారిభారతాలోగలదనియు చెలుపుటకు చిహ్నముగ నాచెక్కులపై సంతక మొనర్చితిని. ఆట్టితరువాత నాచెక్కులు ఇండియను నెక్షను మానే జరువద్ద కుపోవును. ఆ తని తరువాత ఫీపు అక్కర్లుంటుందనకు జనును. ఈచెక్కుల వలన 2 తేదీన ముద్రాయి పేర 10 వేలు నిలువ గాన్పించెను. 5 వ తేదీన కొన్ని చెక్కులు చెల్లింపబడెను. ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన దేదిన రు 4200 ల చెక్కుపైనే నాపేరు పాడి అతను

ముల వ్రాసితిని. వెనుక నే ముద్రాయిలో గానించుకొనిన ఏ రాష్ట్రము ప్రకార మిట్లు సంతక మొనర్చితిని. 1922 ఫంలి ఏప్రి లు సెలలో మియూజాన్ బ్యాంకు 40 వేల వరకు హక్కుగల మొత్త మునుండి అధికముగ చెల్లింపవచ్చు నని అధికారు లంగీకరించిరి. ఏప్రిలు 1 తేదీన 2 ముద్రాయి మరియొక చెక్కు నోకదానిని పంపగా దానిపై సంతక మొనర్చి దానిని మార్చుటలసివదిగా గోరుచు, నేనును బ్యాంకు గుమాస్తాయన సరసింహుని చెట్టి యను నతని కొనగితిని. ఆతను నేనును, అన్వేషకులు చెక్కుల మార్చుటకుగాను ప్రతి దినము 12 గంలి కొకమారును 2 గంలి కొకమారును ఇంజనీరులు బ్యాంకులో కలియుచుండును. ఫిబ్ర వరి 8 తేదీనను 101 మియూజాన్ పేరగల 17 వేల లోటును స్థిలింపబడుటగాను ఫిబ్రవరి మొదటి వారాంత్యమున 3 తేదీ నేనును బ్యాంకువైనను మరియొకరి వైనన్దుమారు రు 9601 వేలకు పైగా అన్వేషకులు చెక్కులలో నొసగెను. ఫిబ్రవరి 17 తేదీన మియూజాన్ కంపెనీ భారతాలో లోటు రు 12168 చిల్లర 28 తేదీ యంతయున నీభారతాలో, అన్వేషకులు చెక్కుల రూపమున 11 వేలకు పైగా జమకట్టి ఈలోటును రు 1887.70 ల నిలువగా మార్చుడెను. తరువాత నీ అన్వే షకు చెక్కుల పద్ధతి ఈ మొసము కనుగొనుటకైన వరకును ప్రతిదినమును ప్రతివారమును జరుగుచు వచ్చెను.

నవంబరు 5 తేదీన, లెక్కలలో మార్పు లొనర్చుపద్ధతి యవలంబింపబడెను. అంతకు పూర్వము అన్వేషకులు చెక్కు వద్దదే అవలంబింపబడుచుండెను. మియూజాన్ బ్యాంకు కంపెనీ పేరగల 894 వేల పైచిల్లర మొత్తమును, నిబంధనలలో సంగీ కరింపబడిన 40 వేలలోపలికి దెచ్చుటకుగాను అన్వేషకులు చెక్కులద్వారా రు 60 వేలవరకు జమకట్టబడెను.

అహమ్మదు బాదుషా ఓచుద్రాపులను పోనిచ్చితిని. ఫిబ్రవరి సెలలో ప్రభువును నట్లుచేసితిని జనవరి సెలలో నాతని భారతాలోభర్త రు 11248 లు. ఇంతమొత్తము నొసగుటకు అధికారము లేదు.

ఓచుద్రాపులకు కమిషను ఈసమయమున ప్రాసీక్యూషనువారు చెలిపిన ఓచుద్రాపు అంకెలనుగలది సరిజూచుటకు ఇంజనీరులు బ్యాంకు వారి ఓచుద్రాపుపుస్తకముల నిష్పింప వలెనని గోరిరి.

గ్రాంటుగారందులకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, నాపుస్తకములు చాలరహస్యముగ విషయములు గలవనియు అందుచే వాని నిరరుణజూచుటకు బ్యాంకువారివద్దపడదనియు నుడివెను.

చాచరీగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఇంజనీరులు బ్యాంకువారి ఓచుద్రాపుపుస్తకములను క్రానుఅఫీసులోనికి దెప్పింపవచ్చుననియు అచ్చట నిరుపక్షముల ప్రతినిధులునుగూడ ముద్రాయిలకు సంబంధించిన వివరములుగల పేజీలను అంకెలను మాత్రముజూపించిన చాలుననియు, తమ కి తరవిధముగ వివరము లెంతమాత్రముదనియు నక్కర లేదనియునుడివిరి.

రామచంద్రయ్యరు తరువాత, సాక్షిచరీక్ష తిరిగి ప్రారంభింపబడినప్పుడు సాక్షి ఇట్లు నుడివెను.

జనవరి సెలలో నాతనికి, అతనిపేర నిలువయున్న మొత్తముకంటే రు 110 వేల సధికముగ నొసగుట అనుమతి గలదు. ఈ మొత్త మిదివరకే దాటుటచే, జనవరి 25 తేదీన అహమ్మదుబాదుషా, రు 8600 లకు రెండు చెక్కులను పంప నిరాకరించితినిగాని, శౌరిముత్తు జోక్యము పుచ్చుకొని, తా నొరకు భారతాదారున కధిక మొత్తమును దీసుకొనివచ్చుచుంటి ననియు, ప్రోత్సహించెను. 30 తేదీన రు 6 వేల మరియొక చెక్కురాగా దానిని ఓచుద్రాపుక్రింద అనుమతింపబడిన మొత్తములో కేర్పరచే చెల్లింపనిచ్చితిని. తరువాత సాక్షి, అహమ్మదుబాదుషాచే పంపబడిన వేర్వేరు అక్కర్లుండకుచెక్కులను గుర్తించెను. ఫిబ్రవరి 25 తేదీన 1 ముద్రాయిపేర రు 8600 లకు రెండు చెక్కులు వచ్చినపుడు భారతాలోధనము నిలువ లేనను కారణముచే నిరాకరించితిని. కాని (6) వ ముద్రాయి వచ్చి, ఆ చెక్కులకు చెల్లింపనట్లు ప్రోత్సహించెను. 30 తేదీన మరియొక చెక్కునుగూడ చెల్లిందితిని. మేసెల 31 తేదీకి ముద్రాయిభారతాలో ముద్రాయి చెల్లింపబడిన మొత్తము లకుపైగా నుండెను. ఈ పర్యాయము నేను చెక్కులను స్థిలింపబడు సమ్యక్తింపలేదు. చాల అభ్యంతరముల పెట్టితినిగాని 6 వ ముద్రాయి చెల్లింపబడుటకు ప్రోత్సహించెను, అట్లు తిరువార 10 వేలకు మరియొక ఓచుద్రాపుచెల్లింపబడెను. ఈ ద్రాపుపైపరమముత్తసంతకము పెట్టె అంగీకారమొసగెను. తరువా

త 2, 6 ముద్రాయిలను 1 వ ముద్రాయివద్దకు దీసుకొనివెళ్లి నేను ఇంజనీరులు బ్యాంకులో లెడ్డుక్రిందనునియు అవుసరమప్పు డుపయోగపడగలననియు చెలుపువలెనయ మొనర్చిరి. అచ్చట కొంతసేపు మాటలాడినతరువాత వెలుపలికివచ్చుచుండగా, ము ద్రాయియొక్క గుమాస్తాలలో సుబ్రహ్మణ్యమునునతడువచ్చి రు 25 రూప్యములనొసగెను. నానిని పుచ్చుకొనుటకు మొదటనే ను అభ్యంతరములచెలిపితిని గాని తుదకు పుచ్చుకొంటిని. సుల్తా అహమ్మదు, తనకుకొంతకాలములో రు 20 వేలుగావలసినవచ్చున నియు అప్పుడు ఓచుద్రాపుసంగీకరించి సహాయమొనర్చవలసి వచ్చుననియుగోరగా నేను మొదటనుండుగల ఇబ్బందులను చెలి పి, తుదకు అంగీకరించితిని. ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీన 1 ముద్రాయి పేర రు 5 వేల ఓచుద్రాపునొసగెను. దీనితో, ఓచుద్రా పుల మొత్తము 140 వేలవరకయ్యెను.

(ఫలహారాంతరము) ఫలహారాంతరము 8 గంలికి శౌర్యవారు తిరిగి సమావేశ మొనర్చుడు గ్రాంటుగారు తిరిగి మొదటిఅప్రూవరును విచారించు టను సాగించిరి. నాల్గుగంటలవరకు విచారణ జరిగెను. అప్పటికి ఎల్లెక్రియక రెంటు పాతాత్తుగా నిలచిపోవుటచే శౌర్యవారి దీపము లారిపోయెను. పంకాలుతిరుగుట మానివేసెను. అందుచే 4 గం 10 నిమిషములకు శౌర్యవారు పనినిముగించి లేచిరి.

మ సూలు స మ స్త (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార)

జాతీయమితిసభలో మనులసమస్యనుగూర్చి యిదివరకు చర్చలో పాల్గొనుటకు ట్రీకి సంసిద్ధముగనున్నదని ఇన్వెంటు వాషాగాను ప్రకటించిరి. లానేను ఒడంబడికను మూడుసార్లు ధృవపరచిన సంగతి తెలిసిన 20 రోజులలోపుగా చర్చ జరగ గూడదను ఎరకుపైనే అంగీకరించెను. తురుష్క హక్కులను పరిష్కారము జేయుటకు వాటిని అంగీకరించుటకు జాతి సంతివారు న్యాయనిధానమును అవలంబించెద రని తురుష్కలకు నమ్మకము గలదు.

భారతశాసనసభ

జార్జి పిల్చరుగారి స్థానమునకు క్రాఫోర్డుగారు ఎన్నుకొనబడిరి

కలకత్తా, ఆగస్టు 28:— భారతశాసనసభలో జార్జి పిల్చరుగారు రాజీనామా దీయగా కలిగిన స్థానమునకు బెంగాలు వి రోషీయ నియోజకవర్గమువారిచే యూరపీయను సంఘపు శివర లు కార్యదర్శి శె. డి. క్రాఫోర్డుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

(ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరుదంపతులు బీజపూరుకు వచ్చుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:— నేటియంతయున విల్సను దంపతులు బీజపూరుకు వచ్చినప్పుడు బహిరంగముగా స్వాగత మొసంగబడిరి. ఉదయముననే గవర్నరు గెల్ గంజేజ్ యిట్ల హిందోజా, మాలిక్ మొదలయొక్క లోకప్రసిద్ధమైన జ్ఞాపక చిహ్నములను చూడ జల్లిరి. తరువాత మాలిక్ చంద్రపు మసీ దును చూచిరి. తరువాత సభచేసి భాసాసాహెబు ఉమర్ బురస్ గారికి రావుసాహెబు యం. బి. దేశాయిగారికి సనదుల నొసంగిరి. బీజపూరులోని సానిక, ప్రభుభక్తి సంఘములనుండి సన్మానపత్రముల నంగీకరించిరి. మధ్యాహ్నమున గవర్నరు దంపతులియపురును కల్కత్తరుగారికి అతిథులుగా వెల్లిరి. తరువాత గవర్నరు కొంతమందికి దర్శనమొసంగి నేర స్థలారకేష్వాటుచేయబడిన సెటిల్ మెంటును చూచుటకు వెల్లిరి. లేదేవిల్సను ఆఫీసరిని బాలికాపాతకాలను చూడవచ్చెను. సాయంకాలమున దంపతులు బీజపూరునుండి గజెక్ ఖంబి యిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాయబ్ తహసీల్ దారుని హత్య

సిల్వా, ఆగస్టు 28:— భాసాసాహెబు చట్ ఆలీ ఆక్బరు పారి టికల్ నాయబుతహసీల్ దారు 25 తేదీన సర్వాగ్ వానా మధ్య నున్న రోడ్డుమీద చంపబడినట్లు వర్తమానమువచ్చినది వివరము లు తెలియవు. కాని టాకీఖర్ వజీరుచే చంపబడినట్లును వారి లో కొంతమంది వీరివెంటనే ఉన్నట్లును నమ్మకముగానున్నది. చట్ ఆలీ ఆక్బరుగారు మిగల దైర్ఘ్యకాలి ఈహత్యవార్త విన గానే ప్రభుత్వమువారికి కోపమును విచారమునుగలుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బయ్యారా నవనభ

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు మాంగ్ పూగారి

తీర్మానము

రంగూను, ఆగస్టు 28. — వేడు బయ్యారా నవనభలో, బయ్యారా నవనభలను రాష్ట్రీయపరతులమీద యేర్పాటుచేయుటకు బయ్యారా ప్రభుత్వమున కధికారమొసంగవలెనని, విదేశభాంధ్యములను దేశరక్షణవిషయములను తప్ప మిగతా కేంద్రకాలనియము రాష్ట్రీయత్ర మొనర్చునట్టియును రాజ్యాంగ సంస్కరణముల నింకను ఒకసంగనలేనని శిఫారసుచేయుచు జాతీయపక్ష నాయకుడు మాంగ్ పూగారి రాజ తీర్మానము నుపపాదించిరి. మధ్యాహ్నము ఫరహాసముయనువరకు గవర్నరు సభలో వందెను. ప్రేక్షకులగొల్రే నిండుండునై వీలై నన్ని కేంద్రకాలనియ రాష్ట్రీయత్ర మొనర్చుటకు అట్టి వాటిలో వీలైనవివరకు ప్రజాముత్ర వేసంగట్టుకును వలయు సంస్కరణముల నొసంగు విషయమునను ఆచారము సంబంధమునను నిజస్థితులు తెలియజేయుటకు ఒక చిన్నసంఘము కేంపులు చేయువలెనని నూచించుచు డిగ్లెట్ వీల్ గారి రాజ సవరణ సవరించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు యిట్లు నవచిన్లు ఓటియ గలరనియు స్వాధికారముతో మాట్లాడగలరనియు ఆక్షిప్తము చేసెను. తీర్మానము విషయమై మాట్లాడుచు సభ్యుల విషయమై లీ కమిషనువారు విచారించిరనియు వారి నివేదికము శాసనసభవారి విచారణలో నున్నదనియు, తీర్మానము లోని తిక్కన విషయములు సంస్కరణ విచారణ సంఘము వారు విచారించుచున్నారనియు మీ చెప్పిరి. సవరణకుర్చి హిందూదేశమునుండి బయ్యారా విదేశీయవలెనని ఆ సవరణ నూచించుచున్నదనియు, దానినిగురించి ప్రజాభిప్రాయము పూర్తిగా నున్నందున దానిని విచారించవలసిన యవసరము ప్రభుత్వమువారి కింకను కలుగ లేదనియు చెప్పిరి. అందువలన ధానిక ప్రభుత్వమువారు ఒక సంఘమును నియమించుటకు అంగీకరింపజాలరు. మరియు నిండియూ దొరతనమువారి సహకారము శాన్సును లేకుండ స్థానికప్రభుత్వమువారు ఏవిధమైన చర్యన ప్రారంభింపజాలరు. ఇండియాకును బయ్యారాకునుగల ఆర్థిక సంబంధమును తెలుపునట్టి సరియైన లెక్కలు సాధారణముగా దొరకవు.

ఈ తీర్మానము చాల ముఖ్యమైనదనియు, యీ తీర్మానమునుగూర్చి చేయు నిర్ధారణమైననే క్షమించిగాని చెడుకుగాని బయ్యారాదేశభావితీ ఆధారపడి యున్నదనియు, ఆకారమునలన చాక్షుమైనవలనకు అందరును కలిసి యేకాభిప్రాయమును తెలుపవలెనని తాను ఆతురత పడుచున్నాననియును, తీర్మానము నుపపాదించునప్పుడు మాంగ్ పూగారు చెప్పిరి. ఇది కొందరికి డేముగా కనబడుచుండ మరికొందరికి డేము విరుద్ధముగా కావబడుచుండెను. కొందరు అభివృద్ధి తీవ్రమైన వేగముతో నున్నదని భయపడిరి. కాని దీనివందరును సానుభూతితోను విశాలదృష్టితోను చూడవలెనని సభ్యుల నభిప్రాయం కోరెను. బయ్యారా హిందూదేశమునుండి వేరుచేయ గోరుచున్నదాయా ప్రశ్నను సభ్యులు తమలో దామే ఆలోచించుకొనవలెనని చెప్పెను. తీర్మానముపై రాదగిన ఆక్షేపణలను గురించి ఆరేడిట్లు చెప్పెను. హిందూదేశమునకు బయ్యారా యంత అవ్యవధి యున్నను, యెల్లప్పుడును హిందూదేశముతోడనే పట్టుకొని యుండుట బయ్యారా కనవరము. ఏలనన, హిందూదేశములోని అభివృద్ధిని ఆటంకపరచునట్టి సాంఘికలోపము లెవ్వియు నిచ్చున లేవు. మరియు తమ రాజ్యాంగాభివృద్ధికి బయ్యారాప్రజలు తమ మీదనే గూఢారపడి యుండవలెను. హిందూదేశప్రభుత్వమువారు తమ కోర్కెను నెరవేర్చునవలెనన్న కలుగు కష్టము లెవ్వియో తెలియచేసెను యూరపియను, అధికార, అధికారతర, యితరసంఘములోని యెవ్వారి కేమియులకును భంగము కలుగ దని న మృకము నెప్పెను. బాధ్యతలు పంపకొని న చో అనర్హు కలుగున గావున ద్వంద్వప్రభుత్వమును కుండించెను. హిందూదేశమునుండి విడివాయునట్లయిన బయ్యారా పాలుకు 10 కోట్లరూపాయ లాదాయవని లెక్కలను చూపించెను.

డిగ్లెట్ వీల్ గారు

సవరణ నుపపాదించుచు తీర్మానములోని ప్రభుభాగము బయ్యారా యిండియానుండి వేరుపడుటకు హోంరాయును కోరుచున్నదనిచెప్పిరి. వేరుపడుట, ప్రస్తుతము స్వాధీనములో లేని జిల్లాలను లోబరచుకొనుటకును, పూర్తిగా పన్నులను

నిర్మించుటకును కోరబడినదని కొంతమందికి నమృతము కలదు. హిందూదేశమునుండి వేరుపడినపక్షమున బయ్యారా యొక్క ఆర్థిక స్థితి యెట్లుండునో తెలిసికొనుటకు అతడు లెక్కలు కావలెనని కోరెను. ఏలనన, కేంద్రకాలనియ రాష్ట్రీయత్ర మొనర్చునట్లయిన బయ్యారా యంతభారము పడునో ఉపపాదకును విచారించవలెదు; ముఖ్యముగా హిందూదేశముయొక్క అప్పులు కొన్ని బయ్యారాపాలుడును, తనమనస్సు నిర్మలముగా నున్నదనియు బయ్యారా లాభకరమని చూపగలిగితేనే అనుకూలముగా ఓటువేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాననియు నీతడుచెప్పెను. వేరుపడుటయనున దేశమంతయు ఒక కేంద్రాభిప్రాయముతో నున్నదని జాతీయ పక్షమువారు చెప్పినమాట నతడు విశ్వసించలేదు. ఎందుకనగా నది ఆర్థికసంఖ్యాకుల యభిప్రాయముకాదు. మరియు పలువురులకు అభిప్రాయముగా నున్నచోట వేరుపడుట నని పార్లమెంటువారు గ్రహించుకొనలేదు.

పలువురు అధికారకేంద్రకాలనియ చక్కలో పార్లమెంటు. బర్మీయులును ఒక్క భారతీయుడును తీర్మానమును సమర్థించిరి. మిగతా భారతీయులలోను యూరపియనులలో కొంతమంది తీర్మానము నడ్డుపెట్టిరి. మరికొంతమంది సవరణను సమర్థించిరి.

లూయిసన్ గారు

ఒక్కడే అధికారకేంద్రకాలనియ ప్రధానకార్యదర్శి లూయి సన్ గారు సవరణ నడ్డుపెట్టుచు తమయభిప్రాయము నిట్లు తెలియజేసిరి. పనిచేయుటకు తగినలెక్కలున్నవి గావున సంఘము తీర్మానముతోను నవసరములేదు. వేరుపడినపక్షమున నావికాదళమునిమిత్తమును వైవిధ్యముయొక్క ప్రభుత్వ ఋణాపుకర్ణుల నిమిత్తమును బయ్యారా హిందూపరియమును భారమును తెలియజేసి వేరుపడినయెడల యితరకారణములవలన వేరుపడవలెననిగాని ఆర్థికకారణములవలన కావని అతడు చెప్పెను. డిగ్లెట్ వీల్ గారి సవరణలోని రెండవభాగము వేరుపడవలెననియు కలుగకుండునట్లు బహునిపుణతతో కూర్చబడినదని చెప్పెను. ఆచలు తీర్మానములో, వేరుపడుట అనుమాటను వదలిపెట్టి ఇది ఉపపాదకును ఎక్కు ఓట్లను సంపాదించవలెనని కాబోలు. భారతీయులచే ఆంగ్లద్రోక్కుబడుటకు బర్మీయులు యిష్టపడలేని బయ్యారా యొక్క భావితీ వేరుపడుటలోనే యున్నదని లూయిసన్ గారు చెప్పిరి. 1922 సంవత్సరములో బయ్యారా యిండియానుండి విడిదయవలెనను ప్రశ్న సభలో ప్రవేశపెట్టుబడినప్పుడు బయ్యారాదేశము లెవ్వరును దానిని ఆశూచించలేదని జ్ఞాపకమునకు తెచ్చిరి. ఇంత స్వల్పకాలములోనే పరిస్థితులు మారిన చుకొనుటకు కారణము లేదని చెప్పిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము 1 సంవత్సరము 8 కలలనుండి పనిచేయుచున్నను మార్పు కోరవలసిన అవసరము కానబడలేదు.

సవరణ మొదట ఓట్లకు పెట్టబడి ఓడిపోయెను. పిదప తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. 41 మంది అనుకూలముగాను డెగ్లెట్ ప్రతిపాదముగాను ఓట్లనిచ్చిరి. ఇద్దరుమంత్రులు తీర్మానమునకు అనుకూలముగా ఓట్లనిచ్చిరి. అధికారములో పెక్కుమంది ప్రతిపాదముగా ఓట్లనిచ్చిరి. ఆర్థికసభ్యుడు ఆర్థికకార్యదర్శి, 28వలపుమెంటు కమిషనరు కారెన్ సభ్యులలో పెక్కుమంది తట్టపుముగా నూచుకుండిరి. (అ. ప్రె)

మదరాసు కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు: — పెరంబూరు (16-వ డివిజన్) వోల్టర్ బహిరంగభ నిన్న ఒకింగ్ హం కల్పటికొమ్మల కడుగుగానున్న మైదానములో యస్ శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతవ్రేందరిగిరి. పి.భక్తవత్సలనాయుడు గారి కే (కాంగ్రెసుపార్టీ) వోల్టరియనలసినదని అధ్యక్షుడు, చక్రయ్య, కల్యాణసుందర మొదలియారు మొదలగు ప్రముఖులు వోల్టర్లకు చెప్పిరి. “ఏ. ఎల్ కాశ్రిగారికి వోల్టరియ నట్లు వారికినే కాంగ్రెసుకు వోల్టరికంగావనిచేసినట్లున్నా కాంగ్రెసును గురించి చెడ్డగాచెప్పుకొనుటకు వీలుకలుగజేసినట్లున్నా వుంటుంది” అని చెప్పిరి. వోల్టర్ల వందరి ఉత్సాహపరచిరి.

బీహారు-బిర్సా శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోవుట

బీహారు బిర్సా శాసనసభలో, బిర్సాలో తత్కాలియగు ఏర్పాటున యెట్టియలపై నిధింపబడు శిషును ప్రస్తుతపు సెషన్ మొదలులో భూయము చేయవలసినదని చెట్టినతీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అడ్డగించిరి. కాని తీర్మానము సభలో అంగీకరింపబడెను. 34 గురు అనుకూలముగాను 29 మంది ప్రతిపాదముగాను ఓట్లనిచ్చిరి. (అ. ప్రె)

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టునెల 29-వ తేది శుక్రవారము

(1) భాస్కరములు

వనియ్యలు చా 1-1	రు 80-0-0	మొదలు 42-0-0	మొదలు
బియ్యము బస్తా			మొదలు
మనుకు తెజానిది ,,	రు 48 గలది	రు 14-0-0	14-8-0
బియ్యము ,,	డిటా	,, 15-0-0	15-0-0
డిట్టిది ,,	డిటా 45 గలది	,, 16-0-0	17-0-0
రాసులు రా. 154 బస్తా 1-1	,,	8-12-0	9-0-0
నవ్వులు ,,	,,	20-0-0	22-0-0

(2) వత్స భాస్కరములు

బియ్యము బస్తా 1-1	రు 205	రు 11-0-0	రు 12-0-0
మనుకు ,,	డిటా	,, 12-4-0	12-8-0
మనుకు ,,	డిటా	,, 12-12-0	13-0-0
మనుకు ,,	డిటా	,, 13-0-0	15-4-0
ఉలము ర 164	,,	,, 9-4-0	11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-1	రు 170-0-0	175-0-0
నెయ్యము 1-1	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపుం శేరుమొగజుబా 1-1	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రజికము ,,	,, 55-0-0	60-0-0
శేరుమొగజుబా గానగ బా 1-1	రు 148 మొగజుబా	న 116
తమిళము నూనె బా 1-1	రు 190-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకనుపు బా 1-1	రు 205-0-0	210-0-0
మారపనుపు ,,	రు 140-0-0	160-0-0
మిరవకాయలు (గుంటూరు) బా 1-1	రు 105-0-0	140-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిగుంటు మొదలు 1-1	రు 45	50
కాళనానీ పాయకట్టు ,,	రు 60	70
చెల్లము బా 1-1	రు 85-0-0	90-0-0
జింతపండు బా 1-1	రు 80-0-0	90-0-0

(5) ఇనుము

బిట్టారిఖం బా 1-1	రు 83-0-0	86-0-0
చదరం ,,	రు 82-0-0	87-8-0
రవుండు ,,	రు 82-0-0	87-8-0

(6) లోహములు

వెంకి 100 గుంటుకు	రు 78-0-0	81-12-0
బంగారము, బిలము 1-1	రు 24-2-0	24-10-0
నవరము 1-1		15-7-0
ఇత్తడి బా 1-1	రు 165-0-0	270-0-0
రాసి డిటా	రు 805-0-0	810-0-0
అస్కా చక్రం బా 1-1	రు 44-0-0	44-8-0

(7) రంగులు చలిజర్రెను

అట్టిన్లును	30 డిగ్రీలు	రు 80-0-0
తొట్ట కృష్ణము	మిట్ట	,,
సింగం	డిటా	,,
గుర్రం	డిటా	,,

(8) దూది

బొండా వెన్న బారవ 1-1	రు 820-0-0	
----------------------	------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-1	రు 9-12-0	
మధర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-1	రు 8-8-0	
పుల్లూరు యెనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-1	రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 14 1/2 పెట్టె 1-1	రు 9-8-0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10-2-0	
హాలాపూరు నెం 20	రు 12-8-0	
జపాన్ నెం 20	రు 12-4-0	
,, ,, 40	మీ తేలిలు అయినను	రు 15-14-0
గోకాకు నెం 12 1/2		రు 10-0-0
వద్వాక్ నెం 24 1/2		రు 12-4-

రాయబహదూర్ పండిట్ హరికిశన్ కోల్

రావల్ పిండి డివిజనుకు మిషనరగు వీరు 25 తేది నుండి పనిచాలించుకొనిరి. రావల్ పిండిలోను ముర్తీలోను వీరినిమిత్తమై అనేక మైనమీముల మర్యాదలు జరిగెను. (అ. ప్రె.)

హార్టు సెంటు జార్జి గెజెటు

పబ్లిక్ శాఖ
తంజావూరు జిల్లా సబ్ కలెక్టరు గారును జి. డబ్ల్యు. వెల్లుగారు విశాఖపట్నం కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

హౌస్ శాఖ
ఏజెన్సీలో డిప్యూటీ సూపరింటెంటు గారును జి. డబ్ల్యు. ఆర్. జాన్ గారు చిత్తూరు జిల్లా పోలీసు సూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

చిత్తూరు జిల్లా సూపరింటెంటు గారును ఖాన్ బహు దూర్ షేరిఫ్ హమ్మదాలీ సాహెబ్ బహుమార్ గారు కర్నూలు జిల్లా పోలీసు సూపరింటెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. సుబ్రహ్మణ్యంగారు మద్రాసు డిప్యూటీ ఆకౌంట్ డెంటు జనరల్ గారు ఐ. ఏ. ఫనికారు గారు మద్రాసు అసిస్టెంట్ అకౌంట్ జనరల్ గారు నియమింపబడిరి.

మద్రాసు జైల్ల సూపరింటెంటు గారును జి. డబ్ల్యు. మాన్ గారు జైల్ల యిన్స్పెక్టరు జనరల్ గా నియమింపబడిరి.

ఇ. రామస్వామినాయుడు గారు తిరుపతి (చిత్తూరు జిల్లా)లోను జయలక్ష్మీమూర్తి గారి భార్య మదనపల్లి (చిత్తూరు జిల్లా)లోను స్పెషల్ మ్యాజిస్ట్రేటులుగా నియమింపబడిరి.

రివిన్యూ శాఖ
అక్కిపెద్ది సుబ్బయ్య పంతులు గారు కృష్ణా జిల్లాకు - మ హమ్మద్ యిస్మాల్ సాహెబు గారు కర్నూలు జిల్లాకు జనరల్ మ్యాజిస్ట్రేట్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వింజమూరి వెంకన్న పంతులు గారు అనంతపురంకు బ్రజ్జి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, సబ్బి వీరు వెంకటసుతు పంతులు గారు కృష్ణా జిల్లాకు బ్రజ్జి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను చార్జెసు లీన్ బ్రమెస్ పీరి గారు విశాఖపట్నం జనరల్ మ్యాజిస్ట్రేట్ కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

లా శాఖ
బందరు అప్పారావు నాయుడు గారు (వి. ఏ. ఎం. ఎల్. రాజమండ్రి) బరంపురం డిస్ట్రిక్టు మునిసిఫ్ గా నియమింపబడిరి.

డి. పి. డబ్ల్యు. శాఖ
కె. ఆర్. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గారు వార్డెరు సర్కిలు సూపరింటెండింగ్ యింజనీయరు గారికి పర్సనల్ అసిస్టెంట్ గా నియమింపబడిరి.

వి. కె. గోవిందమూనె గారు వార్డెరు సర్కిలుకు టెంపరరీ అసిస్టెంట్ యింజనీయరుగా నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు రాజమండ్రి మునిసిపల్ కౌన్సిలరు గా నియమింపబడిరి.

దివాన్ బహుదూర్ డి. వెంకటచలం పంతులు గారు, బడుగు ధర్మయ్య గారు, ధవళేశ్వరపు వల్లికాధ్వనం గారు, సాన్నాడ భాస్కరంగారు, శ్రీమతి కందుకూరి బాబయ్యమ్మ గారు, పేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబ్ బహుదూర్ గారు. కె. యిస్మాక్ గారు.

పి. పుల్లారెడ్డి గారు కడప జిల్లా బోర్డు మెంబరు గాను, వి. భీమశంకరం పంతులు గారు విశాఖపట్నం జిల్లా బోర్డు మెంబరు గాను, హత్తి సంజుండారావు గారు అనంతపురం మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ గాను, పి. ఆర్. నంబెరుమాళ్ల చెట్టి గారు చిత్తూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరు గాను, పోతూరి లక్ష్మయ్య పంతులు గారు గుంటూరు మునిసిపల్ కౌన్సిలరు గాను ఎన్నుకొనబడిరి.

మధుర పురపాలక సంఘము

మధుర, ఆగస్టు 26:—పశ్చిమ మాసీ వీధిలో క్రాంతి గా ఇండ్లు తగులుబడిపోయిన వారికి ఒక్కొక్కరికి 50 రూపాయల చొప్పున 29 మందికి కాంక్షను చేయుచు నిన్న మధుర పురపాలక సంఘ సభలో తీర్మానము గావించుటచేసెను. అప్పుడు ప్రాణమునైన గోల్పోవుటకు సిద్ధపడి చైర్మనుతో పనిచేసిన సబుయినస్పెక్టరు నూరుద్దీన్ సాహెబుగారికి 8 సవరణల యెత్తుగల బంగారు పతకము నిచ్చుటకును సభలో కాంక్షను చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

మధురలో కొట్లాట

మధుర ఆగస్టు 27:—పశ్చిమ మాడవీధిలో నిన్న సాయంకాలము ఒక భయంకరముగ పోరాటము జరిగినది ఆ పా యకరమును ఆయుధము లుపయోగించుటచే చాలమందికి గాడమగు దెబ్బలుతిగిలినవి. వారిలో నొక పురపాలక సంఘ సభ్యుడు గూడగలడు. పోలీసువారు విచారణజేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఎస్సంబ్లీలో తీర్మానములు

సామ్రాజ్యశాసనసభ్యు లగు కె. వెంకటరమణరెడ్డిగారు (నెల్లూరు) రానున్న శాసనసభలో 'యీదిగువ తీర్మానములు ప్రతిపాదించుదదేశించినట్లు నోటీసు బంపిరి.

ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను
1. ఇండియన్ ఫిస్కలు కమిటీవారి శిఫార్సు ప్రకారము ప్రతి ఎక్సైజుపన్ను తీసివేయవలెనని యీసభవారు గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నారు.

సారాదు కాణములు
2. గవర్నరు జనరలుగారి చేతిక్రింద నున్న ఫానిక సంఘములకు తమపరిపాలన విస్తీర్ణమునందు ఎన్ని సారాయుకాణములుండవలెనో, ఎచ్చట నుండవలెనో నిశ్చయించుకొను అధికారము వెంటనే యొసంగవలెనని యీసభవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు.

నూలుపడుకుట - నేయుట
3. ఫానిక సంఘముల యధికారమునందుండు స్థలములలో నిరుద్యోగము బాధ లేకుండ ఎక్కువగా చేతి నూలుపడుకుట నేయుట పరిశ్రమను ఫావించునట్లేర్పరుచవలెనని యీసభవారు గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నారు.

రాజకీయ కై దీల విడుదల
4. రాజకీయ నేతరులక్రింద ప్రస్తుతము జైయిల్లయందున్నవారిని, ఆ నేతరులక్రిందనే విచారణకు పూర్వము (అండరుట్రయలు) కై దీలుగా నుంచబడినవారి నందరిని విడిచిపెట్టవలెనని యీసభవారు గవర్నరు జనరలుగారిని గోరుచున్నారు.

5. రాజకీయ నేతరులచేగాని లేక నైతిక పరివర్తనమునకు భంగకరముగాని నేతరులచేగాని ఎన్ని నెలలైన ఖైదునందున్నవారు సామ్రాజ్య ఫానిక శాసనసభలకు ఓటునీయవలగునట్లును, సభ్యులుగా నిలుచుటకువలగునట్లును ఎన్నికలనిబంధనలు మార్చవలె నని యీ సభవారు గోరుచున్నారు.

పన్నుల విచారణ సంఘము
6. పన్నుల విచారణ సంఘమును ఇప్పుడు నియమించుటకు సమయము గాదనియు, కాలపరిమితియు గాలేదనియు, తగినవారు సంఘసభ్యులుగా నియమింపబడలేదనియు ఈ సభవారు దలంచుచున్నారు. కావున సదరుసంఘమును వెంటనే రద్దుపరచి, దానికిబదులు ప్రజల నిజఆర్థికస్థితిని, వారి రాబడిని, ప్రస్తుతమున్న పన్నుల భారమును మోయగలరా లేదా యనువిషయము ఒక ప్రతినిధిసంఘముద్వారా విచారింపవలెనని యీసభవారు శిఫార్సుజేయుచున్నారు. ఈ సంఘమునందు 2/3 వంతు సభ్యులను శాసనసభవారు ఎన్నుకొందురు.

నానాజాతి సమితి
7. నానాజాతి సమితివారు నవంబరులో జరుపనున్న అంతర్జాతీయ సమావేశమునందు భారతదేశమునకు తగిన ప్రాతినిధ్య ముంచునట్లు గవర్నరుగారు ప్రయత్నించవలె ననియు, అందుకు ప్రతినిధులను ఈసభవారు ఎన్నుకొనవలె ననియు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

8. నానాజాతి సమితిలో హైందవ ప్రాతినిధ్యము, భారతీయులకు ఇండియా ప్రభుత్వముపైనగాని తమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటయందుగాని అధికారము లేనందున కేవలము బూటకమనియు, హార్డింగ్ జి ప్రభువు, బి క నీ రు మహారాజా గారు, సర్. మ హమ్మదు రాఫీ కు గాల్లా ఎంతమాత్రము నిజమయిన ప్రతినిధులు గారనియు, వారు రానున్న సభలో దీక్షితుల చర్యల సభవా రెంతమాత్రము భాష్యులు కారనియు, గవర్నరుగారు ఇండియానుండి ద్వారా సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునకు దెలుప గోరెదము.

8 (ఎ) ఇండియాకు బాధ్యతాయంత పరిపాలన యొసంగవలెనవరకు నానాజాతి సమితిలో పాల్గొనుట అనవరకమనియు ఆత్యగౌరవమునకు హాకరమనియు ఈ సభవారు తలంచు చున్నారు. కావున ఆవిషయమున నికముందు ఖర్చుల బెట్టరాదనియు ఈ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

నల్ల మందు
9. ఇకముందు, నల్లమందుకు తలప మ్రోవేటు వేలముల ద్వారా విక్రయించుట మానివేసి, గవర్నరు మెంటు సబ్సిడీలు ద్వారా స్వయముగా ఎగుమతులను జరుపవలె నని యీసభ వారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

సామ్రాజ్యవస్తుబహిష్కారము
10. అధినివేశ రాజ్యములందును క్రానుకాలనీలందును భారతీయులను అగౌరవముగను హిసమానముగను జూచుచుం

డుటచే బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు ఇండియాలో తప్ప తదితర స్థలములందు తయారగు వస్తువులను ప్రభుత్వమువారు తమ పరిపాలనశాఖలయందు నిషేధింపవలె నని యీసభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు. ఆవస్తువులు వైదేశములలో దొరకకుండునట్లు అటనుండియే తెప్పించుకొనవచ్చును.

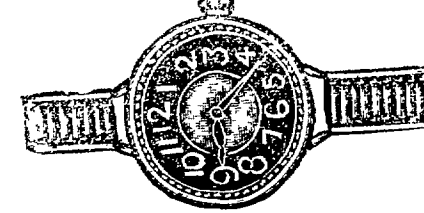
స్త్రీల కుద్యోగములు
11. పరిపాలనా ఉద్యోగములందు నైన్యము, నౌకాదళము, పోలీసు శాఖలందు తప్ప తక్కిన వాటన్నిటియందు భారతదేశపు స్త్రీలుగూడ పురుషులతో పాటు ఉద్యోగములకు చేర్చుకొనబడునట్లు అనుమతింపవలెననియు, వారు అన్ని పోటీపరీక్షలకు నిలువవచ్చునట్లు అంగీకరింపవలె ననియు ఈ సభవారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు
ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్తు ప్రస్తుత మాపివేయబడెను. సభజరుగు లేదులు ముందు తెలుపబడును.

తణుకు } ఏలూరు పాటి రామభద్రచయనులు.
28.8.24 } ఆచార్యసంఘకార్యదర్శి.

అమెరికన్ రోల్స్ గోల్డు రిస్టవాచి

త్వరపడుడు !
రోల్స్ గోల్డు మాత్రమే !!

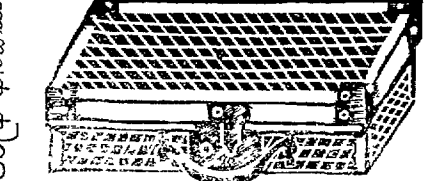

అమెరికన్ రోల్స్ గోల్డు చేతిగడియారము. ఇ సంచత్వరములకు పూచీ ఇవ్వబడును. ఒక పర్యాయము రప్పించిన తెలుసును. ధర ఒకటికి రూ 6.

పపుటాట కలములకు గ్రాసునందు తయారుచేసిన నిబ్బులు ఒకటి ఖర అజాయి. 0.6-0 ఏకలమునకు చేసిన పరిపాయి చక్కగా వ్రాసును.

కె. ఎన్. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్సు,
164 వై నాబాబురోడ్డు మద్రాసు.

అభ్రక పు పెటెలు

రిజిస్టరు చేయబడిన పేటెంటు నెం 9557/18
అభ్రక మతిప్రయోజనకారి. తీవ్రాగ్ని దీని దహింపజాలదు. జడిపాతమైనవన్న మియ్యభ్రకమున నొక్కచోట్లయిన నింకింపజాలదు. శీతోష్ణములతారుమారుల కిది లాంగదు. భారపు యొత్తిడి కిది మ్రగ్గదు. పిర్మద్రావకము లనేకములు ఈ యభ్రకమున కరగింపజాలవు. రంగు మారదు. గట్టిది. ఇన్ని మేలిగుణములకనువుగ ఈభినిజమునకు రత్నములకువలె కాంతి మెండుకొనియున్నది.

అన్నిరకముల మా అభ్రక పు పెటెలు అందమైనవి, ముద్దులు గుల్కుచుండెడివి, అన్నివిధముల మేలైనవి, అన్ని పెటెలకంటెను శ్రేష్ఠమైనవి.

ఇప్పుడు వాడుకలో నున్న ఇనుపపెటెలు దొంగభయమును బాపవచ్చునేమిగాని అగ్నిప్రమాదము నావజాలవు. మియ్యభ్రక పు పెటెలు కాలాగ్నియందు వైచిను మాపుమారవు. అమూల్యభరణములు, పత్రములు, నోట్లు, మున్నగునవి అగ్నిభయమునండి భద్రపరుచుకొనుట కింతకన్న వేరుసరపనుగు ఉపకరణము ఈ ప్రపంచమున లేదు.

ప్రతిదేశవాలయమును, అలంకారవేదికయు, ధనాగారమును, కన్యాగారమును, వివాహశాలను, ప్రదర్శనశాలను, వైద్యశాలను, రాజభవనమును, అంగడిని, ఇంటిని అలంకరించుట కిదియే దక్క వేరొందు కాన్పింపదు.

వెలుల బహుసరసములు. అభ్రక పు గుణములకు తగిన వెలుల నియమించలేదు గాన మా యుద్యమమునకు ప్రతి స్వదేశాభిమానియు తోడ్పడి దేశీయపరిశ్రమకు ప్రోత్సహ మొసంగవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

పెటె 1 కి ఖర రూ 6 నుండి రూ 100 వరకు గలదు. వివరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును. అన్నిచోట్లలో ఏవట్లు కావలెను.

మైకావేర్సు,
గూడూరు, నెల్లూరు.

వృత్తాంతలేఖలు

తాడిపత్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు

ఆగస్టు 25:— ఈ సెలవు 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు తాడిపత్రి ముద్రాశాలయములో అసంతృప్తరమండల సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము జరిగినది.

ఈ సమావేశమున జరిగినవిషయములలో ఆంధ్ర పత్రిక అధ్యక్షులను నూచించుట ఒకటి. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారిని, ఆంధ్రమహాసభకు శ్రీయుత దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని అధ్యక్షులపదవికి నూచించిరి.

కాంగ్రెసుకమిటీ అధ్యక్షుని రాజీనామా

ప్రస్తుతము జిల్లా సంఘాధ్యక్షులుగ నుండు శ్రీయుత సంకటి కొండారెడ్డిగారు తమ అధ్యక్షపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. శ్రీయుత సంకటి కొండారెడ్డిగారు ఈమండల శుద్ధుల చోద్దురు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. ఒకరే చెందుపడవులు వహించుట న్యాయముగలేదని కొందరు ప్రముఖులు అభిప్రాయ పడుటచే, శ్రీయుత సంకటి కొండారెడ్డిగారు మండలసంఘ అధ్యక్షపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. ఈరాజీనామా విషయము రాబోవు మండల సంఘసమావేశమున చర్చింపబడునట్లుగ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తీర్మానించిరి.

మున్సిసిపల్ వ్యవహారములు

ఈసెల 23 వ తేదీ తాడిపత్రి మున్సిసిపల్ కాన్సిలు సమావేశము జరిగినది. ఇదివరలో జరిగిన అధ్యక్షుని ఎన్నిక అక్రమమని కొందరుసభ్యులు ఆక్షేపించినవిషయము, దానిని గురించి జిల్లాకోర్టులో వ్యవహారము జరుగుటయు, అధ్యక్షుడుగ నుండిన మ.రా.శ్రీ మదాసు పెద్దరంగప్పగారు, తమఅధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా నివ్వటయు, ఈ ప్రతికాపాతలు చదివి యుండురు. నిన్నటిసమావేశమున మరల అధ్యక్షుని ఎన్నిక జరిగినది. అధ్యక్షులపదవికి అభ్యర్థులుగ, మ.రా.శ్రీ కొల శంకరయ్యగారు, నల్లయ్యగారి పెద్దరెడ్డిగారు, నిలచిరి. పోల శంకరయ్యగారికి, రి వోట్లును, నల్లయ్యగారి పెద్దరెడ్డిగారికి రి వోట్లును వచ్చుటచే శ్రీయుత పోల శంకరయ్యగారే అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈసెల 24 వ తేదీని ఈయూరి 1 వ వార్డు ఎన్నికలు జరుగ నున్నవి. 7 వ వార్డుకు అభ్యర్థులుగ మ.రా.శ్రీ టి. గోవిందప్పగారు, మ.రా.శ్రీ ఓ.గోటి బాలయ్యగారునిలచినారు.

కాలమానము

వర్షము లచ్చటచ్చట పడినది. కొన్ని గ్రామములలో పూర్తిగ పడునైనది. కొన్నిగ్రామములకు కాలేదు. కొందరు మాత్రమే పంటపెట్టినారు. తాలూకాయందంతటను పూర్తిగ పడునకాలేదు. కాని పశువులకు మేత నీళ్లుకుమాత్రం కొంత సరకు కష్టం తగినట్లే.

ప్రకృతివార్షికోత్సవము - ప్రాకృతివైద్యుల సభ

ఈసెల 31 వ తేదీ ఆదివారమున ప్రకృతివార్షికోత్సవమును, ప్రాకృతివైద్యులసభ యాదిగువకార్యక్రమము ననుసరించి బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ హాస్టలులో (క్రొత్త బోర్డు పోలీసు స్టేషన్ వద్ద) జరుపబడును.

ఉదయం 7 O'ల భజన, బ్రహ్మోపాసనము, ధర్మోపన్యాసములు.

మధ్యాహ్నము 11 O'లకు ఫలాహారము.

సాయంత్రం ప్రాకృతివైద్యులసభ.

కందుకూరి వటుక భైరవమూర్తి పంతులు (బి. ఏ.) గారు అధ్యక్షుల పనింతురు. దాక్షర్లు గంధ వెంకటకృష్ణారావు (బి. ఏ.) గారు, బొల్లాప్రగడ సుందరగోపాలరావుగారు, పెద్దిళ్ల సీతారామయ్యగారు (బి. ఏ. ఎల్. టి) పుచ్చా వెంకట్రామయ్యగారు, విష్ణుభట్టు ఆపధానులుగారు అగ్రా బాలముకుంద బాసుగారు మున్నగువారు రుపన్యసింతురు. గోగులు తమతంకలను తీర్చుకొనుటకును, సలహాలను బొందుటకును మంచిసమయము. ఎల్లరును విచ్చేయ బ్రాధితులు.

నారికెట్టి హనుమయ్య

మేనేజరు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గూడూరు కల్లుపాటలు

ఆగస్టు 26:—

కడవినవారమున మరల శంభవతూరి గూడూరుతాలూకా కల్లుఅంగళ్ల ఏలములు జరిగెను. కాంగ్రెసుప్రచారకులు శ్రీయుత గూడూరు దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు కల్లుపాటలు జరుగుప్రదేశ మునకు సమీపమున రాటమునుపెట్టుకొని నూలుపడుకును పూర్వంబియుండిరి. దుకాణములను కొనవలయు నను సంకల్పము తో అనేకులు వచ్చియుండిరి. కాని ఎల్లరును విరమించుకొనిరి.

ఒక్కరైనను దుకాణములకు ఏలములలోకొనుటకు ముందుకురా లేదు. ఈ తూరికూడ ప్రభుత్వమువారు అపజయము గొందిరి. సామాన్యజ్ఞానము కలిగియుండు జనులుకూడ యీమద్యవాన దురభ్యాసమును రూపుమాపవలయుననియు మద్యవాన క్రియ వ్యాపారము అవధ్యకదాయకమనియు గ్రహించుమండిరి.

లిబ్రర్యు ప్రభువుగారి సీచప్రసంగమును ఖండించుట

బహిరంగసభ

ఈసెల 21 తేదీ గురువారము సాయంత్రము నెల్లూరు టవున్ ఫోర్మ్ కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున శంకె గాలు గవర్నరు టెట్టకప్రభువు గారు భారత నాదీమణుల గూర్చి గావించిన ప్రసంగమును విమర్శించి ఖండించుటకై పుర మండిరమున నొకబహిరంగ సభ జరిగెను. అనేకులు విద్యార్థులు మున్నగువారు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుత కె.వి. రాఘవాచార్యులు బి.ఏ. బి. ఎల్. గారు అధ్యక్షులవహించిరి. శ్రీయుతులు ఓరంగటి వెంకటసుబ్బయ్య బి. అన్నాస్వామి అయ్యగారు ప్రైవిటుయ్యుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

కావేరి వరదలనహాయము

ప్రైవేటుయందు ఉపన్యాసములను అధ్యక్షులును కావేరివరద బాధితులకు సహాయముజేయుట మనముఖ్యకర్తవ్యమని తెలిపిరి. గాంధీమహాత్ముడు సహాయనిరాకరణ నాయకుడుగ నుండియు తమవిధిని చక్కగా గమనించి యీకావేరివరదల సహాయమున ప్రభుత్వమువారితో కూడకలిసి, పనిచేయుటకు మాడ ఒప్పుకొనె ననికూడ సభయందు తెలిపిరి. ప్రజల కష్టముల విమర్శించుమండ సభికు లెల్లరును కన్నీరుగార్చిరి. ప్రజలెల్లరును తమ కత్తికొరిది సాయము చేయవలయు నని ప్రబోధము చేసిరి.

గోకులస్వామి - వరదలనహాయనిధి వసూలు

ఈసభయందే, మరునాడు గోకులస్వామియగుటచే ప్రతి యింటికి వెల్లి, ప్రజలొంగు ద్రవ్యము, బియ్యము, వస్త్రములు మున్నగువిషయాలుచేయుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారనియు, కాన పురవాసులు తగిన సాయ మొసగవలయు ననియు మాడ, ఫోర్మ్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మిడుతూరు వరదకర్మగారు నుడివిరి.

ఆరాత్రి కరపత్రములు ప్రచురించి, మరునాడుదయము వసూలుచేయ నుద్దేశించియుండు పీఠుల యందలి గృహములలో ముందు రాత్రియే యీకరపత్రములను పంచివెట్టిరి. గోకులస్వామి నాడుదయముననే శ్రీయుతులు ఓరంగటి వెంకటసుబ్బయ్య మిడుతూరు వరదకర్మ, పహమ్మత్ రహింతుల్లా నాహేబు, ముత్తరాజు గోపాలరావు, సోమపూడి పద్మనాభయ్య, మన్నే పల్లి హనుమంతరావుగార్లు కలిసి, తిప్పరాజువారి వీధి, రాయ జివీధి, ఆచారి వీధి, మొదలగు వీధులయందు వరదలసహాయ నిధికి చెందాలు, బియ్యము వసూలు చేసిరి. ఘనము 24 రూ. రొక్కము రు 4 ల నిలువగల బియ్యము వసూలయినది. ప్రాత వస్త్రములను మాడ కొన్ని నేకరించిరి. ఈవస్త్రములు ఆప్రదేశములందలి వీధులకై పంపబడును.

వకీలుసంఘము నిధివసూలు

నెల్లూరు వకీలుసంఘమువారుకూడ కొంత ద్రవ్యమును వసూలుచేసి పంపనన్నారనియు శ్రీయుత కె. వి. రాఘవాచార్యులవారు ఆపనిని పూనుకొని యున్నారనియు తెలియుచున్నది.

టవున్ ఫోర్ ధర్మకర్తలు

నెల్లూరు కేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి పురమండిరపు విచారణసంఘమునకు శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు మాతవముగ ఎన్నుకొనబడిరి.

సికింద్రాబాదు, ఆగస్టు 27:— బంఖానాపందిములకు ఎక్కువమంది రాకపోవుటచేత పంపెములు జరుగవు. (ఆ. ప్రె.)

వెంకటగిరి, ఎడ్వర్డుకల్లు

(ఒకవిలేఖరి)

పదునాల్గవ వార్షికోత్సవము

పై కల్లుతరపున నీనడుము టెన్సిసు టోర్నమెంటు జరుపబడినది. చిత్తూరు, నెల్లూరు, కడపజిల్లాలనుండు ఫేలనోద్యోగు లాహ్వనింపబడిరి. అందు వెంకటగిరి జంఖానా కల్లుమెంబర్లగు కే. కృష్ణమూర్తి యస్. వెంకటరత్న యనువారు డబుల్స్ లోను, నెల్లూరు రీషింగురూంమెంబర్లగు కే. వి. రత్నము సింగిల్స్ లోను విజయము నందిరి.

ఈసంఘపు పదనాలవ వార్షికోత్సవము ఈసెల 24 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రమున జరుపబడెను. వేలసంఖ్య ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి. పీర్లలో శ్రీశ్రీ వెంకటగిరి రాజాగారగ్రామనాధిపత్యమును విహించిరి. శ్రీశ్రీ కుమారరాజాగారు శ్రీశ్రీ వెంకట కుమారకృష్ణయ్యంచేద్ర బహదర్ వారు శ్రీరాజా జగన్నాథరావుగారు, మిష్టర్ యం. సి. నాయుడుగారు బాక్-ఆట్. లా. ఎం. ఎల్. ఏ, ట్రాఫిక్ ఇన్స్పెక్టరుగారగు మోపురాసుగారు మొదలగువారు సభనలంకరించిరి. గతసంవత్సరము కల్లుకార్యనిర్వాహక బాధ్యత వెంకటరామారావుగారు చదివించిరి.

ఇందు రాజాగారి సాహాయ్యమువలనను తనకడ నాణ్యమైన సహాయమువల్లను ఈటోర్నమెంటు జరుపబడినదియు నిట్లే సంఘ మభివృద్ధిపందుటకు రాజామగ్రహ మహేష్వరునియు నూచింపబడెను. ఆమె జి. కుప్పస్వామి అయ్యగారు టోర్నమెంటు రిపోర్టును చదివిరి. తరువాత కొన్నిపద్యములు చదువబడెను.

యం. సి. నాయుడుగారు:— శ్రీశ్రీరాజాగారుచేసిన ధనసహాయమును గూర్చి ఈసంఘముచే రెన్నటికినీ మజువలసి నదికాదనియు, నిట్లే వారిసహాయమున నీసంఘమభివృద్ధిపందు గాకయని యుపన్యసించిన తరువాత ప్రశంబులుగారు తమ తండ్రిగారిచే సాపింపబడిన, ఈసంఘమునందుగల యభిమానమును నూచించుచు నుపన్యసించిరి. ఇట్టికార్యములు తమపురమున జరుగుట తమకు సంతోషదాయకమనియు నీసభ కెట్టిసహాయ మైనను చేయ సంసిద్ధులమనియు నెక్కుడుత్సాహదాయకముగా వదించి టోర్నమెంటు (పంపెములు) నందు విజయమునందిన వారికి వెండిగిన్నెల నిచ్చి సత్కరించిరి. సభ జయజయధ్వానములతో ముగింపబడెను.

టోర్నమెంటునకు వెండిగిన్నెలనిచ్చి సహాయమొనర్చిన శ్రీశ్రీరాజా జగన్నాథరావు బహదరుగారికి సంఘసభ్యులు తమ్యుత్తజ్ఞతను వెల్లడించిరి. వెంకటగిరిగార్లు కెప్టెన్ మతుల్లాగారును, తాయి సుబ్బారావు గారును చేసిన యేర్పాటులకు ప్రేక్షకు లందరును మెచ్చికొని ప్రతివర్షము నిట్లే జరుగుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

అంజుమాన్ యిస్లామియా

అమృతేశ్వరు, ఆగస్టు 27:— హాజియత్రికుల యెడల పెక్కిపుగను డరమచున్న వైఖరిని నిరసించుచు అసహాయులగు వారికయి విచారించుచు స్థానికఅంజుమాన్ యిస్లామియావారు ఒకతీర్మానమును గావించిరి. అట్టిప్రయాణికులను సురక్షితముగా హిందూదేశమునకు తీకొనిని రమ్మని ప్రభుత్వమువారి శదుగను మరయొక తీర్మానము గావించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాలో బందిపోటు గ్రామస్థులు నాయకునిచంపుట

రంగూను, ఆగస్టు 27:— ఆకాబుజిల్లాలో నానా కాలామిక్ బ్యా గ్రామమునకు 15 తేదీన 2 బందిపోటు వచ్చిన దని తెలిసినది. గ్రామస్థులు తిరుగబడి నాయకుని చంపి బంది పోటునాకి ఒకరుపాకిని పట్టుకొనిరి. గవర్నరు గ్రామస్థుల సభిపందించుచు తిరితొవార్త నంపెను. (ఆ. ప్రె.)

సివిలుజస్టిసు విచారణసంఘము

బొంబాయివకీలు సంఘము

బొంబాయి, ఆగస్టు 27:— ప్రెసిడెన్సీ స్కూలుకాజు కోర్టులో కేసులు పరిష్కారమగుటకు చెందునెలలమాత్ర ముండిన చాలునని బొంబాయి వకీలుసంఘమువారు సివిలుజస్టిసు విచారణ సంఘమువారియెదుట మిమెరాండములో చెప్పియుండిరి. రు 2000/లోపు స్కూలుకాజుదావాలు హైకోర్టుకంటె తక్కువకర్చుకొట్టబడి విచారింపబడవలెను. (ఆ. ప్రె.)

అష్టత్తారిజీవము

THE BOOKS READY FOR SALE.

- 1 BHAGVAD-GITA Translation of with Res as Notes and annotations by the late Tukaram Tatya ... 0 12
 - 2 LECTURES STUDY ON BHAGVAD GITA being a help to students of its Philosophy by T Subba Rao B A B. L. 0 10
 3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRITINGS of T Subba Rao, B A B. L ... 2 0
 4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with English Translation by Ganganatha Jha M A ... 1 4
 - 5 THE UTTARA-GITA being the initiation of Arjoon by Shri Krishna into Yoga and Dnyana ... 0 4
 6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMANICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
 - 7 THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-Yoga, by Bhagvan Badha ... 0 2
 8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a Indian Recluse... 1 0
- RAJARAM TUKKARAM.**
1490 29 Hummam Street Fort Bombay.

నాణ్యమైన బనీనులు

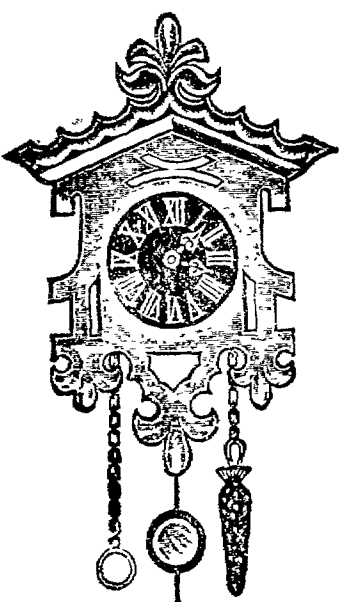
ఈ దిగువ సుదూరించిన మిల్లులలో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశీయమిల్లు ను బయోనున్నా, ఖద్దరు నూలులలో నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, పకలమైనపట్టు, శుభ్ర, క్రొత్త, వస్త్రాభివృద్ధిని తయారుచేయబడి, బహుధరణమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాధులకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశీయ ధరలకంటె చీలైనంత చౌకగా యేర్పాలు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తమలకు (హోలు శేలు) మొత్తపు శేరమునకు, కంట్రాక్టులకు చాలా వ్యాపారవీరు కల్పజేసినాము గనుక ధరిలు తెలియగోరినవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంటిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, రు 6-0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు,
(1458) తెజనాడ, దక్షిణాంధ్రము.

గాంధీదేవజుడు

ధర్మస్వాయమైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన, కవరుబిప్పి మాడకయే సరియైన భావిఫలితమును వ్రాసిపంపెదము. మీ కవరును మాడ మీకే పంపివేసెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమున కవరుమీద వ్రాయవలెను జాతకముయొక్క నకలు పంపిన సంగి ఫలము మాసవారిగ వ్రాసిపంపుదుము. 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు, 0-4-0 సం॥ ఫలమువ్రాయ, 2-0-0. విలాసము ఆంజనేయస్వామిజ్యోతిసాలయము తిరు త్తణి-చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు, **The Zandu Pharmaceutical works Ltd, Bombay.** జాండుపాపధశాల లిమిటెడ్ బొంబాయి 38 జాండువారి చవనపాళ

వినాయక చతుర్దశి కి గాను

ధర తగ్గించబడినది

జి క్ - జో క ల్

గ డి యా ర ము

ధర 1 కి రూ 2-0-0

విలాసము: — మానేజరు

తపాలవెట్టె 265.

మద్రాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

- ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష... 1 8 0
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది
- శ్రీ గురుభోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ఛక్రపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది. } 0 4 0
- శిల్పకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది) ... 1 4 0
- ఆరాధనవిధి 0 4 0 అత్మజ్ఞానా సంఘము (శిరీసు విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి) 0 8 0
- తత్వమనందనిక ... వెల 1-0-0 | సటికా ఆధ్యాత్మచింతామణి 0-12-6
- శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మభోధిని నాటకము 0 4 0
- వైత్యవేద్యపాఖ్యానము-వద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. జేవట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని నడల మది జనింపదు. } 1 0 0
- తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! వైత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము) ... 2 4 0
- హిందీభాష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది) ... 0 6 0
- హిందీ-మొదటిపాఠకము డిటో ... 0 6 0
- హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 | సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0
- పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెరురు రోమును సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్యోష్ణవధమేగాక శరీరమునందలి నెత్తును శుభ్రపరచి చెడిపోయిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిపరుచుటకుం దద్విత్యయ మైనది

ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి పీడింపబడుచు బక్కచిక్కి నశువులకుఅమృతప్రాసము. ౧౪-౧౧-౨౩ (14-11-23) న బల్లారినుండి కే. శ్రీకేశవరావు డి.ఎ, బి.ఎల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“మీ చ్యవన పాశేవలన నాకధికమైనగుణము కన్పించితి నది. దయచేసి రైత్య పార్శ్వద్వారా మరి రెండుసీసాలును పంపుడు.”

వెల 1 పాను రు 2-8 0. ½ పాను రు 1-8-0.

వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కోరువారికి ప్రమాత్కాటలాగు యుచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును సేవింప తగినది. బక్కసారి వాడిచూచిన గుణము తెలియాలదు.

డా.మోదర్ అందుకంవెసి,
48, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

క సూ రి

వెల తులనూ 1-కి రు. 40-0-0 లు.

ఇది ప్రశస్తమైన సేపాళదేశపు కస్తూరి. ఇది కొంచెమైనను కలితీలేక మాటు గలిగి యుండును. వాతమును వారించి దేహమునకు వేడియు పుష్టియు జేయుటకు కస్తూరి విలువగల యాధ్యము. స్వములకు, బాలెంతరోగములకు, స్నన్ని పాతములకు మిగుల నుపయోగించును. వైద్యులును కుటుంబీకులును స్వచ్ఛ చగు దీని తెప్పించి వాడిన వెల నుంచును, గుణమునందును లాభము పొందగలరు.

పచ్చకర్పూరము మొదటికికం రు. 1-కి రు. 2-8-0 లు.

పచ్చకర్పూరము:— రెండవరకం వెల రు॥ 1-కి రు. 1-0-0 లు

కుంకుమపువ్వు:— వెల రు. 1-కి రు. 4-8-0 లు.

రంగువేసిన గడ్డికాక నిజమగు కుంకుమపువ్వు. ½ తులముకన్న 8ట్క్రవ పంపబడదు.

మొమ్మాయి మంచిది. రు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

ఓలాజిత్తు మంచిది. రు. 1-కి రు. 5-0-0 లు

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను రు. 1-కి రు. 8-8-0 లు.

జున్ను మొత్తముగా కొనువారికి చుక్కగా పంపబడును.